NARODNI LIST
OPĆINE ČAPLJINA
Službeno glasilo

Godina XX - Broj 5 | Čapljina, 11. prosinca 2017. godine | Godišnja pretplata 100 KM

I AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA

66

Općinsko vijeće Čapljina, na sjednici održanoj 07. prosinca 2017. godine, razmatralo je Financijsko izvješće o izvršenju Proračuna Općine Čapljina u razdoblju od 01. siječnja - 30. rujna 2017. godine, te je, na temelju članka 13. stavak 2. alineja 2. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj 49/2006), članka 92. Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj 102/2013, 9/2014, 13/2014, 8/2015 i 91/2015), članka 24. Statuta općine Čapljina (Narodni list općine Čapljina, broj: 1/2008) i članka 88. Poslovnika Općinskog vijeća Čapljina (Narodni list općine Čapljina, broj 8/2005,1/2008 i 3/2017), donijelo slijedeći

Z A K L J U Č A K

Usvaja se Financijsko izvješće o izvršenju Proračuna Općine Čapljina u razdoblju od 01. siječnja - 30. rujna 2017. godine.

OPĆINSKO VIJEĆE ČAPLJINA

Broj: 01-16-6857/17
07. prosinca 2017. god.
Č a p l j i n a

ZAMJENIK
PREDSJEDATELJA:
Pero Knežević, v.r.

Općina Čapljina
Izvršenje proračuna
Fiskalna godina: 2017
Od datuma: 01.01.2017 do datuma: 30.09.2017
Uključeni proknjiženi i neproknjiženi nalozi

Opis	Org.jed. / Inst. koja prima grant / Kapitalni projekti	Konto /funkcija	Opis konta / funkcije / dod. analitike	Planirano	Izvršenje	Rezerv.	Index	Odstupanje
Ukupni prihodi i kapitalni primici po kontima		700000+810000		**11.901.135,00**	**7.386.983,92**		**62,07%**	**4.514.151,08**
		700000	PRIHODI	11.901.135,00	7.386.983,92		62,07%	4.514.151,08
		710000	PRIHODI OD POREZA	4.441.200,00	3.426.789,60		77,16%	1.014.410,40
		711000	Porezi na dobit pojedinaca i poduzeća	1.100,00	2.796,91		254,26%	-1.696,91
		711100	Porezi na dobit pojedinaca	1.100,00	2.796,91		254,26%	-1.696,91
		711110	Porezi na dobit građana	1.100,00	2.796,91		254,26%	-1.696,91
		711111	Porez na dobit od gospodarskih i profesionalnih djelatnosti	1.000,00	2.571,26		257,13%	-1.571,26
		711113	Porez na osnovu autorskih prava, patenata i tehničkih unaprjeđenja	100,00	0,00		0,00%	100,00
		713000	Porezi na plaću i radnu snagu	2.200,00	419,99		19,09%	1.780,01
		713100	Porezi na plaće	2.200,00	419,99		19,09%	1.780,01
		713110	Porezi na plaće	2.200,00	419,99		19,09%	1.780,01
		713111	Porez na plaću i druga osobna primanja	1.500,00	419,99		28,00%	1.080,01
		713113	Porez na dodatna primanja	700,00	0,00		0,00%	700,00
		714000	Porez na imovinu	725.000,00	403.501,81		55,66%	321.498,19
		714100	Porez na imovinu	725.000,00	403.501,81		55,66%	321.498,19
		714110	Stalni porezi na imovinu	220.000,00	172.724,42		78,51%	47.275,58
		714111	Porez na imovinu od fizičkih osoba	150.000,00	147.419,42		98,28%	2.580,58
		714112	Porez na imovinu od pravnih osoba	30.000,00	20.360,00		67,87%	9.640,00
		714113	Porez na imovinu za motorna vozila	40.000,00	4.945,00		12,36%	35.055,00
		714120	Porez na nasljeđe i darove	5.000,00	2.460,36		49,21%	2.539,64
		714121	Porez na nasljeđe i darove	5.000,00	2.460,36		49,21%	2.539,64
		714130	Porez na financijske i kapitalne trasnsakcije	500.000,00	228.317,03		45,66%	271.682,97
		714131	Porez na promet nepokretnosti fiz.osoba	200.000,00	194.756,00		97,38%	5.244,00
		714132	Porez na promet nepokretnosti pravnih osoba	300.000,00	33.561,03		11,19%	266.438,97
		715000	Domaći porezi na dobra i usluge	1.100,00	785,33		71,39%	314,67
		715100	Porezi na prodaju dobara i usluga, ukupni promet ili dodatnu vrijednost	1.000,00	732,33		73,23%	267,67
		715140	Porez na promet usluga	1.000,00	732,33		73,23%	267,67
		715141	Porez na promet usluga, osim usluga u građevinarstvu	1.000,00	732,33		73,23%	267,67
		715900	Ostali porezi na promet proizvoda i usluga	100,00	53,00		53,00%	47,00
		715910	Ostali porezi na promet proizvoda i usluga	100,00	53,00		53,00%	47,00

Opis	Org.jed. / Inst. koja prima grant / Kapitalni projekti	Konto /funkcija	Opis konta / funkcije / dod. analitike	Planirano	Izvršenje	Rezerv.	Index	Odstupanje
		715914	Porez na promet osnovnih proizvoda poljoprivrede, ribarstva i proizvoda koji služe za ljudsku prehranu iz tarifnog broja 2. Tarife	100,00	53,00		53,00%	47,00
		716000	Poreza na dohodak	898.500,00	820.031,85		91,27%	78.468,15
		716100	Poreza na dohodak	898.500,00	820.031,85		91,27%	78.468,15
		716110	Poreza na dohodak	898.500,00	820.031,85		91,27%	78.468,15
		716111	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba od nesamostalne djelatnosti	690.000,00	631.021,74		91,45%	58.978,26
		716112	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba od samostalne djelatnosti	15.000,00	12.952,24		86,35%	2.047,76
		716113	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba od imovine i imovinskih prava	3.000,00	2.168,26		72,28%	831,74
		716114	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba od ulaganja kapitala	500,00	0,00		0,00%	500,00
		716115	Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba na dobitke od nagradnih igara i igara na sreću	80.000,00	73.262,68		91,58%	6.737,32
		716116	Prihodi od poreza na dohodak od drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12.stav(4) Zakona o porezu na dohodak	50.000,00	47.917,33		95,83%	2.082,67
		716117	Prihodi od poreza na dohodak po konačnom obračunu	60.000,00	52.709,60		87,85%	7.290,40
		717000	Prihodi od neizravnih poreza	2.810.000,00	2.198.930,40		78,25%	611.069,60
		717100	Prihodi od neizravnih poreza	2.810.000,00	2.198.930,40		78,25%	611.069,60
		717130	Prihodi od neizravnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta	320.000,00	251.209,61		78,50%	68.790,39
		717131	Prihodi od neizravnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta	320.000,00	251.209,61		78,50%	68.790,39
		717140	Prihod od neizravnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave	2.490.000,00	1.947.720,79		78,22%	542.279,21
		717141	Prihod od neizravnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave	2.490.000,00	1.947.720,79		78,22%	542.279,21
		719000	Ostali porezi	3.300,00	323,31		9,80%	2.976,69
		719100	Ostali porezi	3.300,00	323,31		9,80%	2.976,69
		719110	Ostali porezi	3.300,00	323,31		9,80%	2.976,69
		719114	Poseban porez na plaću za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	2.000,00	22,27		1,11%	1.977,73
		719115	Poseban porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća po osnovu ugovora o djelu i privremenih i povremenih poslova	300,00	10,75		3,58%	289,25
		719117	Porez na potrošnju u ugostiteljstvu od fizičkih osoba	1.000,00	290,29		29,03%	709,71
		720000	Neporezni prihodi	4.611.550,00	2.538.828,51		55,05%	2.072.721,49
		721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	203.250,00	97.928,93		48,18%	105.321,07
		721100	Prihodi od nefinancijskih javnih poduzeća i financijskih javnih institucija	50.000,00	95.405,30		190,81%	-45.405,30
		721120	Prihodi od zemljišne rente i iznajmljivanja	50.000,00	88.066,70		176,13%	-38.066,70
		721121	Prihodi od zemljišne rente	48.000,00	85.516,70		178,16%	-37.516,70
		721122	Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora i ostale mater.imovine	2.000,00	2.550,00		127,50%	-550,00
		721200	Ostali prihodi od imovine	153.150,00	2.478,84		1,62%	150.671,16

Opis	Org.jed. / Inst. koja prima grant / Kapitalni projekti	Konto /funkcija	Opis konta / funkcije / dod. analitike	Planirano	Izvršenje	Rezerv.	Index	Odstupanje
		721210	Ostali prihodi od financijske i nematerijalne imovine	150.150,00	28,84		0,02%	150.121,16
		721211	Prihodi od kamate za depozite u banci	150,00	28,84		19,23%	121,16
		721214	Prihodi od GSM licencija	150.000,00	0,00		0,00%	150.000,00
		721230	Ostali prihodi od imovine	3.000,00	2.450,00		81,67%	550,00
		721239	Ostali prihodi od imovine	3.000,00	2.450,00		81,67%	550,00
		721500	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	100,00	44,79		44,79%	55,21
		721510	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	100,00	44,79		44,79%	55,21
		721511	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	100,00	44,79		44,79%	55,21
		722000	Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	4.408.300,00	2.440.399,58		55,36%	1.967.900,42
		722100	Administrativne pristojbe	140.000,00	89.532,60		63,95%	50.467,40
		722130	Općinske pristojbe	140.000,00	89.532,60		63,95%	50.467,40
		722131	Općinske administrativne pristojbe	140.000,00	89.532,60		63,95%	50.467,40
		722300	Komunalne pristojbe	301.000,00	318.401,76		105,78%	-17.401,76
		722320	Općinske komunalne pristojbe	301.000,00	318.401,76		105,78%	-17.401,76
		722321	Općinske komunalne pristojbe	1.000,00	1.000,00		100,00%	0,00
		722322	Općinske komunalne naknade za istaknutu tvrtku	300.000,00	317.401,76		105,80%	-17.401,76
		722400	Ostale proračunske naknade	3.597.800,00	1.777.036,00		49,39%	1.820.764,00
		722430	Općinske naknade	1.555.300,00	1.010.725,80		64,99%	544.574,20
		722431	Naknada za dodjeljeno zemljište	850.000,00	448.830,40		52,80%	401.169,60
		722432	Naknade za osiguranje od požara	300,00	235,41		78,47%	64,59
		722433	722433-Nakn.na ime oslob.obv.izg.skloništa	80.000,00	49.641,09		62,05%	30.358,91
		722433	722433-Nakn.na ured.građ.zem.	500.000,00	383.689,09		76,74%	116.310,91
		722434	722434-Nakn.za koriš.neizgr.građ.zemlj.	5.000,00	5.712,90		114,26%	-712,90
		722435	Naknada po osn.prir.pogodnosti-renta	90.000,00	95.316,91		105,91%	-5.316,91
		722436	Naknada po osnovu tehn.pregleda građevina	30.000,00	27.300,00		91,00%	2.700,00
		722440	Ostale naknade	1.780.000,00	552.247,10		31,03%	1.227.752,90
		722443	Naknade za korištenje hidroakumulacionog objekta izgrađenog na potopljenom području	1.600.000,00	476.569,10		29,79%	1.123.430,90
		722449	Ostale općinske naknade	180.000,00	75.678,00		42,04%	104.322,00
		722460	Naknade za zauzimanje javnih površina	262.500,00	214.063,10		81,55%	48.436,90
		722461	Nakn.za zauzimanje javnih površina	200.000,00	156.157,50		78,08%	43.842,50
		722463	Naknade za zakup javnih površina od kafea,restorana,kioska i pijaca	60.000,00	54.440,60		90,73%	5.559,40
		722465	Nakn.za reklame post.na javnim površinama	2.500,00	3.465,00		138,60%	-965,00
		722500	Posebne naknade i pristojbe	314.500,00	222.919,80		70,88%	91.580,20
		722510	Naknade i pristojbe za veterinarske i sanitarne preglede životinja i biljaka	75.000,00	38.012,10		50,68%	36.987,90
		722515	Naknada za korištenje podataka predmjera i katastra	5.000,00	4.460,10		89,20%	539,90
		722516	Naknada za vršenje usluga iz oblasti predmjera i katastra	70.000,00	33.552,00		47,93%	36.448,00

Opis	Org.jed. / Inst. koja prima grant / Kapitalni projekti	Konto /funkcija	Opis konta / funkcije / dod. analitike	Planirano	Izvršenje	Rezerv.	Index	Odstupanje
		722520	Naknade od vode i korištenja vode	0,00	0,00		0,00%	0,00
		722526	Posebna vodna naknada za korištenje vode za proizvodnju elektr.energije u hidroelektranama	0,00	0,00		0,00%	0,00
		722530	Cestovne naknade	170.000,00	138.448,09		81,44%	31.551,91
		722531	Naknada za upotrebu cesta za vozila pravnih osoba	50.000,00	38.614,90		77,23%	11.385,10
		722532	Naknada za upotrebu cesta za vozila građana	120.000,00	99.833,19		83,19%	20.166,81
		722580	Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	69.500,00	46.459,61		66,85%	23.040,39
		722581	Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća gdje je osnovica zbirni iznos neto plaća	60.000,00	41.027,21		68,38%	18.972,79
		722582	Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća gdje je osnovica zbirni iznos neto primitaka po osnovu druge samostalne	3.000,00	2.511,53		83,72%	488,47
		722583	Nakn.za vatrog.jed.iz prem.osig.imov.od požara i pr.sila	1.500,00	701,49		46,77%	798,51
		722584	Nak.iz funk.premije osig.od autoodg. za vatr.jedinice	5.000,00	2.219,38		44,39%	2.780,62
		722700	Neplanirane uplate-prihodi	55.000,00	32.509,42		59,11%	22.490,58
		722710	Povrati iz ranijih godina	25.000,00	27.832,50		111,33%	-2.832,50
		722719	Ostali povrati	25.000,00	27.832,50		111,33%	-2.832,50
		722750	Primljene namjenske donacije neplanirane u proračunu	15.000,00	0,00		0,00%	15.000,00
		722751	Primljene namjenske donacije neplanirane u proračunu	15.000,00	0,00		0,00%	15.000,00
		722790	Ostale neplanirane uplate	15.000,00	3.839,92		25,60%	11.160,08
		722791	Ostale neplanirane uplate	15.000,00	3.839,92		25,60%	11.160,08
		730000	TEKUĆE POTPORE (GRANTOVI)	1.268.385,00	578.464,27		45,61%	689.920,73
		732000	Od ostalih razina vlasti	1.076.385,00	515.668,64		47,91%	560.716,36
		732100	Od ostalih razina vlasti	1.076.385,00	515.668,64		47,91%	560.716,36
		732110	Od ostalih razina vlasti	735.385,00	254.068,64		34,55%	481.316,36
		732112	732112-Fond za zaštitu okoliša FBiH	15.000,00	15.000,00		100,00%	0,00
		732114	732114-Min.poljopr.vodopr.HNŽ-a	250.000,00	0,00		0,00%	250.000,00
		732114	732114-Min.rada i soc.skrbi	450.000,00	239.068,64		53,13%	210.931,36
		732114	732114-Min.prosvjete,obraz,kult.i sporta HNŽ	20.385,00	0,00		0,00%	20.385,00
		732120	Primljeni namjenski transferi od drugih razina vlasti	250.000,00	216.852,00		86,74%	33.148,00
		732125	732125-Namjenski transfer za prijevoz učenika	250.000,00	216.852,00		86,74%	33.148,00
		732130	Transferi od izvanproračunskih fondova	91.000,00	44.748,00		49,17%	46.252,00
		732131	Transfer od Federalnog Zavoda za zapošljavanje	91.000,00	44.748,00		49,17%	46.252,00
		733124	733124-Don.za inv.proj.iz inoz (Hrvatske vode)	192.000,00	61.795,63		32,19%	130.204,37
		740000	KAPITALNI TRANSFERI	1.570.000,00	842.831,25		53,68%	727.168,75
		742000	Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti	1.570.000,00	842.831,25		53,68%	727.168,75
		742100	Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	1.420.000,00	751.231,25		52,90%	668.768,75
		742110	Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti	1.420.000,00	751.231,25		52,90%	668.768,75
		742112	742112-Fond za zaštitu okoliša FBIH	30.000,00	18.836,79		62,79%	11.163,21

Opis	Org.jed. / Inst. koja prima grant / Kapitalni projekti	Konto /funkcija	Opis konta / funkcije / dod. analitike	Planirano	Izvršenje	Rezerv.	Index	Odstupanje
		742114	742114-Kapit.grant za tehničku vodu Bivolje Brdo	910.000,00	336.117,05		36,94%	573.882,95
		742114	742114-Kapit.grant za Financ.Vodov.Dubr.III Faza	300.000,00	277.000,00		92,33%	23.000,00
		742116	Primljeni kapitalni transferi od općina	180.000,00	119.277,41		66,27%	60.722,59
		742200	Kapitalni transferi od nevladinih izvora	150.000,00	91.600,00		61,07%	58.400,00
		742210	Kapitalni transferi od nevladinih izvora	150.000,00	91.600,00		61,07%	58.400,00
		742213	742213-Sufinanc.distrib.vodov.mreže	150.000,00	91.370,00		60,91%	58.630,00
		770000	PRIHODI PO OSNOVU ZAOSTLIH OBVEZA	10.000,00	70,29		0,70%	9.929,71
		777000	Prihodi po osnovu zaostlih obveza	10.000,00	70,29		0,70%	9.929,71
		777700	Prihodi po osnovu zaostlih obveza	10.000,00	70,29		0,70%	9.929,71
		777770	Prihodi po osnovu zaostlih obveza	10.000,00	70,29		0,70%	9.929,71
		777779	Uplate obaveza od naknade za puteve iz cjene naftnih derivata	10.000,00	70,29		0,70%	9.929,71
		810000	PRIMICI	0,00	0,00		0,00%	0,00
		814000	Dugoročni krediti i zajmovi	0,00	0,00		0,00%	0,00
		814300	Primici od domaćeg zaduživanja	0,00	0,00		0,00%	0,00
		814330	Primici od izravnog zaduživanja	0,00	0,00		0,00%	0,00
		814331	Primici od domaćih financijskih institucija	0,00	0,00		0,00%	0,00
Ukupni rashodi i kapitalni izdaci po kontima		**600000+820000**		**14.615.185,00**	**9.391.341,12**	**212,12**	**64,26%**	**5.223.631,76**
		600000	RASHODI	9.832.050,00	6.859.246,84	212,12	69,77%	2.972.591,04
		610000	TEKUĆI RASHODI	9.832.050,00	6.859.246,84	212,12	69,77%	2.972.591,04
		611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	3.383.780,00	2.341.007,65	0,00	69,18%	1.042.772,35
		611100	Bruto plaće i naknade	2.885.280,00	1.999.822,12	0,00	69,31%	885.457,88
		611110	Plaće i naknade plaća po umanjenju doprinosa	1.987.300,00	1.379.877,18	0,00	69,43%	607.422,82
		611111	Plaće po umanjenju doprinosa iz redovnog rada	1.987.300,00	1.379.877,18	0,00	69,43%	607.422,82
		611130	Doprinosi na teret zaposlenih	897.980,00	619.944,94	0,00	69,04%	278.035,06
		611131	Doprinosi za MIO	492.100,00	339.969,53	0,00	69,09%	152.130,47
		611132	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	361.500,00	249.978,55	0,00	69,15%	111.521,45
		611133	Doprinosi za zapošljavanje	44.380,00	29.996,86	0,00	67,59%	14.383,14
		611200	Naknade troškova zaposlenih	498.500,00	341.185,53	0,00	68,44%	157.314,47
		611210	Naknade za prijevoz i troškove smještaja	111.300,00	76.089,20	0,00	68,36%	35.210,80
		611211	Naknade za prijevoz sa posla i na posao	111.300,00	76.089,20	0,00	68,36%	35.210,80
		611220	Naknade iz redovnog odnosa i porez na dodatna primanja	387.200,00	265.096,33	0,00	68,46%	122.103,67
		611221	Naknade za topli obrok tijekom rada	267.900,00	180.960,33	0,00	67,55%	86.939,67
		611224	Regres za godišnji odmor	57.300,00	54.336,00	0,00	94,83%	2.964,00
		611225	Otpremnine zbog odlazka u mirovinu	15.000,00	0,00	0,00	0,00%	15.000,00
		611226	Jubilarne nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i sl.	2.000,00	25.800,00	0,00	1.290,00%	-23.800,00

Opis	Org.jed. / Inst. koja prima grant / Kapitalni projekti	Konto /funkcija	Opis konta / funkcije / dod. analitike	Planirano	Izvršenje	Rezerv.	Index	Odstupanje
		611226	611226-Opće službe	30.000,00	24.000,00	0,00	80,00%	6.000,00
		611227	Pomoć u slučaju smrti	10.000,00	2.600,00	0,00	26,00%	7.400,00
		611229	Pomoć u slučaju ostalih bolesti	5.000,00	1.400,00	0,00	28,00%	3.600,00
		612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	320.690,00	220.177,96	0,00	68,66%	100.512,04
		612100	Doprinosi poslodavca	320.690,00	220.177,96	0,00	68,66%	100.512,04
		612110	Doprinosi na teret poslodavca	320.690,00	220.177,96	0,00	68,66%	100.512,04
		612111	Doprinosi za mirovinsko i invalidsko osiguranje	174.400,00	119.988,96	0,00	68,80%	54.411,04
		612112	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	116.910,00	79.992,22	0,00	68,42%	36.917,78
		612113	Doprinosi za zapošljavanje	14.880,00	9.998,22	0,00	67,19%	4.881,78
		612114	Doprinos za beneficirani radni staž	14.500,00	10.198,56	0,00	70,33%	4.301,44
		613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	2.028.660,00	1.585.902,90	212,12	78,19%	442.544,98
		613100	Putni troškovi	28.700,00	23.638,04	0,00	82,36%	5.061,96
		613110	Putni troškovi u zemlji	6.700,00	3.131,70	0,00	46,74%	3.568,30
		613112	Troškovi prijevoza u zemlji službenim sredstvima	500,00	337,50	0,00	67,50%	162,50
		613113	Putovanje, osobna vozila u zemlji	500,00	0,00	0,00	0,00%	500,00
		613114	Troškovi smještaja za službena putovanja u zemlji	2.800,00	1.469,20	0,00	52,47%	1.330,80
		613115	Troškovi dnevnica u zemlji	2.900,00	1.325,00	0,00	45,69%	1.575,00
		613120	Putni troškovi u inozemstvo	22.000,00	20.506,34	0,00	93,21%	1.493,66
		613122	Troškovi prijevoza u inozemstvu službenim sredstvima	3.000,00	2.723,64	0,00	90,79%	276,36
		613123	Putovanje, osobna vozila u inozemstvu	1.000,00	0,00	0,00	0,00%	1.000,00
		613124	Troškovi smještaja za službena putovanja u inozemstvu	10.000,00	9.057,98	0,00	90,58%	942,02
		613125	Troškovi dnevnica u inozemstvu	8.000,00	8.724,72	0,00	109,06%	-724,72
		613200	Izdaci za energiju	89.000,00	57.019,31	0,00	64,07%	31.980,69
		613210	Izdaci za energiju	89.000,00	57.019,31	0,00	64,07%	31.980,69
		613211	Izdaci za električnu energiju	49.000,00	29.019,01	0,00	59,22%	19.980,99
		613213	Lož ulje	40.000,00	28.000,30	0,00	70,00%	11.999,70
		613300	Izdaci za komunalne usluge	74.150,00	44.557,91	0,00	60,09%	29.592,09
		613310	Izdaci za komunikaciju	51.150,00	33.432,15	0,00	65,36%	17.717,85
		613311	Izdaci za telefon,telefaks i teleks	19.000,00	12.860,55	0,00	67,69%	6.139,45
		613312	Izdaci za internet	6.850,00	3.859,59	0,00	56,34%	2.990,41
		613313	Izdaci za mobilni telefon	1.500,00	1.109,32	0,00	73,95%	390,68
		613314	Poštanske usluge	23.800,00	15.602,69	0,00	65,56%	8.197,31
		613320	Izdaci za komunalne usluge i komunikaciju	23.000,00	11.125,76	0,00	48,37%	11.874,24
		613321	Izdaci za vodu i kanalizaciju	10.000,00	3.80 86	0,00	38,08%	6.192,14
		613324	Izdaci za usluge održavanja čistoće	13.000,00	7.317,90	0,00	56,29%	5.682,10
		613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	159.200,00	85.714,44	159,62	53,94%	73.325,94
		613410	Administrativni materijal i sitan inventar	97.400,00	47.272,97	78,03	48,61%	50.049,00

Opis	Org.jed. / Inst. koja prima grant / Kapitalni projekti	Konto /funkcija	Opis konta / funkcije / dod. analitike	Planirano	Izvršenje	Rezerv.	Index	Odstupanje
		613411	Izdaci za obrasce i papir	5.000,00	212,00	0,00	4,24%	4.788,00
		613412	Izdaci za kompjuterski materijal	27.000,00	16.122,99	0,00	59,71%	10.877,01
		613413	Izdaci za obrazovanje kadrova	6.200,00	2.077,80	0,00	33,51%	4.122,20
		613415	Materijal za dekoraciju službenih prostorija	1.000,00	0,00	0,00	0,00%	1.000,00
		613416	Sitan inventar	25.200,00	14.271,42	0,00	56,63%	10.928,58
		613416	613416-nakit za kićenje grada	5.000,00	0,00	0,00	0,00%	5.000,00
		613418	Auto gume	6.000,00	3.312,03	0,00	55,20%	2.687,97
		613419	Izdaci za ostali administrativni materijal	22.000,00	11.276,73	78,03	51,61%	10.645,24
		613480	Ostali materijali posebne namjene	61.800,00	38.441,47	81,59	62,34%	23.276,94
		613481	Izdaci za odjeću, uniforme i platno	19.000,00	11.559,17	0,00	60,84%	7.440,83
		613484	Materijal za čišćenje	10.800,00	7.134,04	81,59	66,81%	3.584,37
		613487	Poseban materijal za potrebe civilne zaštite	15.000,00	1.840,80	0,00	12,27%	13.159,20
		613488	Matične knjige i ostali obrasci	17.000,00	17.907,46	0,00	105,34%	-907,46
		613500	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	64.500,00	33.071,44	0,00	51,27%	31.428,56
		613510	Gorivo za prijevoz	45.700,00	29.900,62	0,00	65,43%	15.799,38
		613511	Benzin	10.000,00	4.160,41	0,00	41,60%	5.839,59
		613512	Dizel	35.700,00	25.740,21	0,00	72,10%	9.959,79
		613520	Prijevozne usluge	18.800,00	3.170,82	0,00	16,87%	15.629,18
		613523	Registracija motornih vozila	3.800,00	1.825,32	0,00	48,03%	1.974,68
		613524	Izdaci za prijevoz ljudi	15.000,00	1.345,50	0,00	8,97%	13.654,50
		613700	Izdaci za tekuće održavanje	919.200,00	863.092,54	0,00	93,90%	56.107,46
		613710	Materijal za popravke i održavanje	58.000,00	22.595,15	0,00	38,96%	35.404,85
		613711	Materijal za popravku i održavanje zgrada	40.000,00	15.269,65	0,00	38,17%	24.730,35
		613712	Materijal za popravku i održavanje opreme	3.000,00	919,95	0,00	30,66%	2.080,05
		613713	Materijal za popravku i održavanje vozila	15.000,00	6.405,55	0,00	42,70%	8.594,45
		613720	Usluge popravki i održavanja	861.200,00	840.497,39	0,00	97,60%	20.702,61
		613721	Usluge popravaka i održavanje zgrada	45.000,00	4.041,18	0,00	8,98%	40.958,82
		613722	Usluge popravaka i održavanje opreme	3.200,00	729,10	0,00	22,78%	2.470,90
		613723	Usluge popravaka i održavanje vozila	8.000,00	2.852,51	0,00	35,66%	5.147,49
		613724	Usluge popravaka i održavanje cesta, željeznica i mostova	400.000,00	614.615,38	0,00	153,65%	-214.615,38
		613725	Usluge za popravku i održavanje vodovoda i kanalizacije	85.000,00	0,00	0,00	0,00%	85.000,00
		613726	Usluge za održavanje ulične rasvjete	220.000,00	150.549,75	0,00	68,43%	69.450,25
		613727	Ostale usluge opravke i održavanja	100.000,00	67.709,47	0,00	67,71%	32.290,53
		613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	30.400,00	11.809,93	0,00	38,85%	18.590,07
		613810	Izdaci osiguranja	18.500,00	8.425,41	0,00	45,54%	10.074,59
		613813	Osiguranje vozila	13.500,00	4.287,21	0,00	31,76%	9.212,79
		613814	Osiguranje zaposlenih - kolektivno životno osiguranje	5.000,00	4.138,20	0,00	82,76%	861,80

Opis	Org.jed. / Inst. koja prima grant / Kapitalni projekti	Konto /funkcija	Opis konta / funkcije / dod. analitike	Planirano	Izvršenje	Rezerv.	Index	Odstupanje
		613820	Usluge bankarskog i platnog prometa	11.200,00	3.168,17	0,00	28,29%	8.031,83
		613821	Izdaci bankarskih usluga	11.200,00	3.168,17	0,00	28,29%	8.031,83
		613830	Izdaci za negativne tečajne razlike	700,00	216,35	0,00	30,91%	483,65
		613831	Izdaci za negativne tečajne razlike	700,00	216,35	0,00	30,91%	483,65
		613900	Ugovorne i druge posebne usluge	663.510,00	466.999,29	52,50	70,39%	196.458,21
		613910	Izdaci za informiranje	150.700,00	112.681,24	52,50	74,81%	37.966,26
		613912	Usluge tiskanja	14.000,00	9.611,62	0,00	68,65%	4.388,38
		613913	Usluge javnog informisanja i odnosa sa javnošću	26.700,00	19.197,90	0,00	71,90%	7.502,10
		613914	Usluge reprezentacije	60.000,00	52.553,53	0,00	87,59%	7.446,47
		613915	Ostale stručne usluge	40.000,00	28.334,19	0,00	70,84%	11.665,81
		613919	Ostali izdaci za informiranje	10.000,00	2.984,00	52,50	30,36%	6.963,50
		613920	Usluge za stručno obrazovanje	20.800,00	12.255,39	0,00	58,92%	8.544,61
		613922	Usluge stručnog obrazovanja	19.800,00	12.255,39	0,00	61,90%	7.544,61
		613924	Izdaci za stručne ispite	1.000,00	0,00	0,00	0,00%	1.000,00
		613930	Stručne usluge	65.000,00	38.832,73	0,00	59,74%	26.167,27
		613934	Kompjuterske usluge	15.000,00	8.242,13	0,00	54,95%	6.757,87
		613938	Troškovi odvjetnika u predmetima obvezne odbrane	50.000,00	30.590,60	0,00	61,18%	19.409,40
		613960	Zatezne kamate i toškovi spora	8.000,00	1.100,00	0,00	13,75%	6.900,00
		613962	Troškovi spora	8.000,00	1.100,00	0,00	13,75%	6.900,00
		613970	Izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada	329.200,00	237.800,00	0,00	72,24%	91.400,00
		613973	Izdaci za volon.rad na osn.ugovora o volon.radu	55.000,00	38.250,00	0,00	69,55%	16.750,00
		613974	Izdaci za rad komisija	60.000,00	34.561,00	0,00	57,60%	25.439,00
		613975	Izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima	60.000,00	39.700,00	0,00	66,17%	20.300,00
		613976	Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosi	154.200,00	125.289,00	0,00	81,25%	28.911,00
		613980	Izdaci za poreze i doprinose na dohodak od druge samostalne djelatnosti i povrem.samost. rada i druge doprinose i naknade	68.810,00	49.532,99	0,00	71,99%	19.277,01
		613983	Posebna naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	11.000,00	7.992,63	0,00	72,66%	3.007,37
		613983	613983-Općinsko vijeće	350,00	220,84	0,00	63,10%	129,16
		613985	Izdaci za volontere za osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti	3.600,00	2.550,00	0,00	70,83%	1.050,00
		613986	Doprinos za zdravstveno osiguranje iz primitaka od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	8.160,00	7.957,90	0,00	97,52%	202,10
		613986	613986-Nakn.vjećnicima	2.500,00	1.838,60	0,00	73,54%	661,40
		613987	Doprinos za MIO na primitke od druge samostalne dj. i povremenog samostalnog rada	13.230,00	11.935,72	0,00	90,22%	1.294,28
		613987	613987-Nakn.vijećnicima	3.600,00	2.756,66	0,00	76,57%	843,34
		613988	Porez na dohodak od druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	20.370,00	19.096,74	0,00	93,75%	1.273,26
		613988	613988-Nakn.vjećnicima	6.000,00	4.410,83	0,00	73,51%	1.589,17

Opis	Org.jed. / Inst. koja prima grant / Kapitalni projekti	Konto /funkcija	Opis konta / funkcije / dod. analitike	Planirano	Izvršenje	Rezerv.	Index	Odstupanje
		613990	Ostale nespomenute usluge i dadžbine	21.000,00	14.796,94	0,00	70,46%	6.203,06
		613991	Ostale nespomenute usluge i dadžbine	21.000,00	14.796,94	0,00	70,46%	6.203,06
		614000	Tekući grantovi	3.923.250,00	2.578.650,32	0,00	65,73%	1.344.599,68
		614100	Grantovi drugim razinama vlasti	1.206.700,00	892.612,50	0,00	73,97%	314.087,50
		614110	Grantovi drugim razinama vlasti	10.000,00	0,00	0,00	0,00%	10.000,00
		614114	Grantovi kantonima	10.000,00	0,00	0,00	0,00%	10.000,00
		614116	Grantovi općinama	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00
		614120	Ostali transferi	1.136.700,00	848.492,50	0,00	74,65%	288.207,50
		614121	Transfer za kulturu	250.000,00	133.896,60	0,00	53,56%	116.103,40
		614122	Transfer za sport od značaja za Federaciju	400.000,00	367.700,37	0,00	91,92%	32.299,63
		614124	Transfer za izbore	16.700,00	11.646,00	0,00	69,74%	5.054,00
		614125	614125VP-OŠ Vladimir Pavlović Čapljina	130.000,00	79.217,95	0,00	60,94%	50.782,05
		614125	614125OŠ-Osnovna škola Čapljina	40.000,00	23.545,05	0,00	58,86%	16.454,95
		614125	614125LZ-OŠ Lip.zore Višići	120.000,00	80.420,31	0,00	67,02%	39.579,69
		614125	614125DV-Dječji vrtić Čapljina	135.000,00	130.432,50	0,00	96,62%	4.567,50
		614125	614125SŠ-Srednja škola Čapljina	13.000,00	10.633,72	0,00	81,80%	2.366,28
		614125	614125O-Ost.trans.za obrazovanje	20.000,00	5.000,00	0,00	25,00%	15.000,00
		614125	614125-DV Gabela Polje	12.000,00	6.000,00	0,00	50,00%	6.000,00
		614170	Tekući transferi za zdravstvo	60.000,00	44.120,00	0,00	73,53%	15.880,00
		614175	Ostali transferi za zdravstvo	60.000,00	44.120,00	0,00	73,53%	15.880,00
		614200	Grantovi pojedincima	1.339.000,00	827.626,43	0,00	61,81%	511.373,57
		614220	Grantovi pojedincima po osnovu materijalno - socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba	45.000,00	27.000,00	0,00	60,00%	18.000,00
		614222	Novčana pomoć invalidnim osobama	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00
		614229	Ostale isplate pojedincima iz materijalno - socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba	45.000,00	27.000,00	0,00	60,00%	18.000,00
		614230	Ostali grantovi pojedincima	534.000,00	283.647,07	0,00	53,12%	250.352,93
		614231	Beneficije za socijalnu zaštitu	450.000,00	233.671,97	0,00	51,93%	216.328,03
		614232	Izdaci za vojne invalide, ranjene branitelje i obitelji poginulih branitelja	4.000,00	2.816,00	0,00	70,40%	1.184,00
		614234	Isplate stipendija	35.000,00	24.395,00	0,00	69,70%	10.605,00
		614239	Ostali grantovi pojedincima	45.000,00	22.764,10	0,00	50,59%	22.235,90
		614240	Transfer za posebne namjene	760.000,00	516.979,36	0,00	68,02%	243.020,64
		614243	Transfer za prijevoz učenika	760.000,00	516.979,36	0,00	68,02%	243.020,64
		614300	Grantovi neprofitnim organizacijama	442.000,00	277.187,00	0,00	62,71%	164.813,00
		614310	Grantovi neprofitnim organizacijama	192.000,00	106.364,00	0,00	55,40%	85.636,00
		614311	614311-Crveni križ	30.000,00	22.500,00	0,00	75,00%	7.500,00
		614311	614311-Turistička organizacija	40.000,00	34.720,00	0,00	86,80%	5.280,00

Opis	Org.jed. / Inst. koja prima grant / Kapitalni projekti	Konto /funkcija	Opis konta / funkcije / dod. analitike	Planirano	Izvršenje	Rezerv.	Index	Odstupanje
		614311	614311-Ostale neprofitne organizacije	62.000,00	11.740,00	0,00	18,94%	50.260,00
		614319	Tekući transferi vjerskim zajednicama	60.000,00	37.404,00	0,00	62,34%	22.596,00
		614320	Razni transferi	250.000,00	170.823,00	0,00	68,33%	79.177,00
		614323	Tekući transfer za parlamentarne političke stranke	30.000,00	22.500,00	0,00	75,00%	7.500,00
		614324	Transfer udruge građana	120.000,00	68.623,00	0,00	57,19%	51.377,00
		614329	Ostali transferi neprofitnim organizacijama	100.000,00	79.700,00	0,00	79,70%	20.300,00
		614400	Subvencije javnim poduzećima	765.550,00	494.733,34	0,00	64,62%	270.816,66
		614410	Subvencije javnim poduzećima	667.000,00	424.961,06	0,00	63,71%	242.038,94
		614411	614411-Subvencija javno kom.poduzeće	152.000,00	54.686,05	0,00	35,98%	97.313,95
		614411	614411-Gradska knjižnica i kino	100.000,00	73.050,01	0,00	73,05%	26.949,99
		614411	614411-JU ŠSČ	240.000,00	173.475,00	0,00	72,28%	66.525,00
		614411	614411-Radio postaja Čapljina	165.000,00	123.750,00	0,00	75,00%	41.250,00
		614411	614411-ostala javna pod.	10.000,00	0,00	0,00	0,00%	10.000,00
		614430	Subvencije za aktivnu politiku zapošljavanja javnim poduzećima	98.550,00	69.772,28	0,00	70,80%	28.777,72
		614433	614433-OŠ VP Čapljina	12.550,00	8.447,80	0,00	67,31%	4.102,20
		614433	614433-OŠ LZ Višići	12.900,00	8.672,80	0,00	67,23%	4.227,20
		614433	614433-Dječji vrtić Čapljina	21.200,00	17.097,04	0,00	80,65%	4.102,96
		614433	614433-Staračka dom Domanovići	17.800,00	12.331,44	0,00	69,28%	5.468,56
		614433	614433-Dom zdravlja Čapljina	13.400,00	9.293,60	0,00	69,36%	4.106,40
		614433	614433-Srednja škola Čapljina	20.700,00	13.929,60	0,00	67,29%	6.770,40
		614800	Ostali grantovi-povrat i drugo	170.000,00	86.491,05	0,00	50,88%	83.508,95
		614810	Ostali grantovi-povrat i drugo	170.000,00	86.491,05	0,00	50,88%	83.508,95
		614811	Naknade za povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstva	20.000,00	8.259,05	0,00	41,30%	11.740,95
		614817	Izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju	70.000,00	5.277,00	0,00	7,54%	64.723,00
		614819	Ostali tekući rashodi	80.000,00	72.955,00	0,00	91,19%	7.045,00
		615000	Kapitalni grantovi	40.000,00	33.355,00	0,00	83,39%	6.645,00
		615100	Kapitalni grantovi drugim razinama vlasti	20.000,00	20.000,00	0,00	100,00%	0,00
		615120	Kapitalni transferi za zdravstvo	20.000,00	20.000,00	0,00	100,00%	0,00
		615121	Kapitalni transferi za zdravstvo	20.000,00	20.000,00	0,00	100,00%	0,00
		615200	Kapitalni grantovi pojedincima i neprofitnim organizacijama	20.000,00	13.355,00	0,00	66,78%	6.645,00
		615210	Kapitalni grantovi pojedincima	20.000,00	13.355,00	0,00	66,78%	6.645,00
		615211	615211-Kap.grant.poj.za izvlaštenje zemljišta	20.000,00	13.355,00	0,00	66,78%	6.645,00
		616000	Izdaci za kamate i ostale naknade	135.670,00	100.153,01	0,00	73,82%	35.516,99
		616200	Izdaci za inozemne kamate	670,00	442,25	0,00	66,01%	227,75
		616210	Izdaci za inozemne kamate	670,00	442,25	0,00	66,01%	227,75
		616212	Izdaci za kamate na kredite odobrene od stranih financijskih institucija	670,00	442,25	0,00	66,01%	227,75
		616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	55.000,00	36.597,07	0,00	66,54%	18.402,93

Opis	Org.jed. / Inst. koja prima grant / Kapitalni projekti	Konto /funkcija	Opis konta / funkcije / dod. analitike	Planirano	Izvršenje	Rezerv.	Index	Odstupanje
		616330	Kamate na izravno pozajmljivanje	55.000,00	36.597,07	0,00	66,54%	18.402,93
		616331	Kamate na pozajmice od domaćih financijskih institucija	0,00	36.597,07	0,00	0,00%	-36.597,07
		616331	616331-kam.na dug.kredit	55.000,00	36.597,07	0,00	66,54%	18.402,93
		616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	80.000,00	63.113,69	0,00	78,89%	16.886,31
		616510	Izdaci za kamate za dug po izdatim garancijama	80.000,00	63.113,69	0,00	78,89%	16.886,31
		616511	Izdaci za kamate za dug po izdatim garancijama	80.000,00	63.113,69	0,00	78,89%	16.886,31
		820000	IZDACI	4.783.135,00	2.532.094,28	0,00	52,94%	2.251.040,72
		821000	Nabavka stalnih sredstava	3.791.735,00	1.686.535,45	0,00	44,48%	2.105.199,55
		821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	1.000.000,00	894.523,50	0,00	89,45%	105.476,50
		821110	Nabavka zemljišta i ostalih materijalnih sredstava	1.000.000,00	894.523,50	0,00	89,45%	105.476,50
		821113	821113-9- Vod za tehničku vodu Bivolje brdo	1.000.000,00	894.523,50	0,00	89,45%	105.476,50
		821200	Nabavka građevine	605.000,00	58.178,25	0,00	9,62%	546.821,75
		821210	Nabavka zgrada i stanova	55.000,00	0,00	0,00	0,00%	55.000,00
		821211	821211-Upravna zgrada JKP	55.000,00	0,00	0,00	0,00%	55.000,00
		821220	Ostali objekti	550.000,00	58.178,25	0,00	10,58%	491.821,75
		821221	821221-vanjska rasvjeta	100.000,00	0,00	0,00	0,00%	100.000,00
		821222	821222-Izr.prometne infrastrukture GZZ	100.000,00	0,00	0,00	0,00%	100.000,00
		821222	821222-Dio prometnice ADA-BAD	350.000,00	0,00	0,00	0,00%	350.000,00
		821300	Nabavka opreme	175.500,00	151.454,93	0,00	86,30%	24.045,07
		821310	Uredska oprema	57.500,00	41.944,12	0,00	72,95%	15.555,88
		821311	Namještaj	33.000,00	21.122,64	0,00	64,01%	11.877,36
		821312	Kompjuterska oprema	18.500,00	14.973,82	0,00	80,94%	3.526,18
		821313	Oprema za prijenos podataka i glasa	6.000,00	5.847,66	0,00	97,46%	152,34
		821320	Prijevozna oprema	90.000,00	104.715,00	0,00	116,35%	-14.715,00
		821321	Motorna vozila	90.000,00	104.715,00	0,00	116,35%	-14.715,00
		821360	Strojevi, uređaji i alati, instalacije	28.000,00	4.795,81	0,00	17,13%	23.204,19
		821361	Strojevi, uređaji i alati, instalacije	28.000,00	4.795,81	0,00	17,13%	23.204,19
		821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	403.235,00	183.729,76	0,00	45,56%	219.505,24
		821520	Osnivačka ulaganja	403.235,00	183.729,76	0,00	45,56%	219.505,24
		821521	821521-Izr.gl.proj.prometnice na Modriču	18.000,00	0,00	0,00	0,00%	18.000,00
		821521	821521-Inv.tehn.i okol.dok.za san.post.dep.smeća	47.000,00	53.600,03	0,00	114,04%	-6.600,03
		821521	821521-Regul.plan urbane vile	11.000,00	10.939,50	0,00	99,45%	60,50
		821521	821521NGP- Projektna dokumentacija za nasip gabela Polje	192.000,00	68.682,79	0,00	35,77%	123.317,21
		821521	821521BC-Izrada izmjena i dopuna Regul.plana BLOK V CIGLANE	40.000,00	0,00	0,00	0,00%	40.000,00
		821521	821521Č-Izrada projekta oborinske odvodnje Čeljevo	5.000,00	0,00	0,00	0,00%	5.000,00
		821521	821521-Gl.proj.infras.gosp.ZZ	7.700,00	6.996,60	0,00	90,86%	703,40
		821521	821521-Proj.izr.adr.registra	25.435,00	0,00	0,00	0,00%	25.435,00

Opis	Org.jed. / Inst. koja prima grant / Kapitalni projekti	Konto /funkcija	Opis konta / funkcije / dod. analitike	Planirano	Izvršenje	Rezerv.	Index	Odstupanje
		821521	821521-Id.proj-Odv.otp.i obor.voda grad.podr.Čapljina	30.000,00	29.494,24	0,00	98,31%	505,76
		821521	821521-Izr.gl.proj-JKP	7.100,00	7.020,00	0,00	98,87%	80,00
		821521	821521-Izr.gl.proj.prom.inf.dijela prom.ADA-BAD	20.000,00	6.996,60	0,00	34,98%	13.003,40
		821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	1.608.000,00	398.649,01	0,00	24,79%	1.209.350,99
		821610	Rekonstrukcija	1.608.000,00	398.649,01	0,00	24,79%	1.209.350,99
		821614	821614-Dječji vrtić-rekonstrukcija	1.350.000,00	398.649,01	0,00	29,53%	951.350,99
		821614	821614CZ-Rekons.zgrade CZ	120.000,00	0,00	0,00	0,00%	120.000,00
		821619	821619-Revitalizacija Gradskog parka	138.000,00	0,00	0,00	0,00%	138.000,00
		822000	Pozajmljivanje i učešće u dionicama	57.000,00	42.009,75	0,00	73,70%	14.990,25
		822400	Učešće u dionicama javnih poduzeća	57.000,00	42.009,75	0,00	73,70%	14.990,25
		822410	Učešće u dionicama javnih poduzeća	57.000,00	42.009,75	0,00	73,70%	14.990,25
		822411	822411-Učešće u dionicama RTV HB	57.000,00	42.009,75	0,00	73,70%	14.990,25
		823000	Otplate dugova	934.400,00	803.549,08	0,00	86,00%	130.850,92
		823100	Otplate dugova primljenih kroz Državu	84.400,00	77.339,98	0,00	91,64%	7.060,02
		823110	Otplate dugova primljenih kroz Državu	84.400,00	77.339,98	0,00	91,64%	7.060,02
		823111	Otplate dugova primljenih kroz Državu-relevantne obveze	84.400,00	77.339,98	0,00	91,64%	7.060,02
		823300	Otplate domaćeg zaduživanja	150.000,00	112.500,00	0,00	75,00%	37.500,00
		823330	Otplate izravnog pozajmljivanja	150.000,00	112.500,00	0,00	75,00%	37.500,00
		823331	Otplate domaćim financijskim institucijama	150.000,00	112.500,00	0,00	75,00%	37.500,00
		823500	Otplata duga po izdatim garancijama	700.000,00	613.709,10	0,00	87,67%	86.290,90
		823510	Otplata duga po izdatim garancijama	700.000,00	613.709,10	0,00	87,67%	86.290,90
		823511	Otplata duga po izdatim garancijama	700.000,00	613.709,10	0,00	87,67%	86.290,90

67

Na temelju članka 32., 37. i 38. Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine F BiH, broj. 102/2013, 9/2014, 13/2014, 8/2015 i 91/2015) i članka 24. Statuta općine Čapljina (Narodni list općine Čapljina, broj: 1/2008), Općinsko vijeće Čapljina na sjednici održanoj dana 07. prosinca 2017. godine, donijelo je

O D L U K U
O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRORAČUNA OPĆINE ČAPLJINA ZA 2017.GODINU

Članak 1.

Proračun Općine Čapljina za 2017. godinu (Narodni list općine Čapljina, broj: 3/2016, 2/2017 i 3/2017) mijenja se i dopunjava.

Članak 2.

Sastavni dio ove odluke je prikaz prihoda i rashoda po kontima.

Članak 3.

Ovu odluku stupa na snagu narednog dana od dana objave u Narodnom listu općine Čapljina.

OPĆINSKO VIJEĆE ČAPLJINA

Broj: 01-16-6856/17
07. prosinca 2017. god.
Č a p l j i n a

ZAMJENIK
PREDSJEDATELJA:
Pero Knežević, v.r.

Rebalans broj 3. proračuna za 2017. fiskalnu godinu

Fiskalna godina: 2017

Opis	Konto	Opis konta / računa	Izvr. preth. god.	Prijedlog	Ukupan iznos	Index
Prihodi, kapitalni primici i suficit (sume)			**14.172.633,25**	**14.994.019,64**	**14.994.019,64**	**105,80%**
	700000	PRIHODI	13.157.243,45	12.236.135,00	12.236.135,00	93,00%
	810000	PRIMICI	0,00	0,00	0,00	0,00%
	590000	NERASPOREĐENI VIŠAK PRIHODA I RASHODA	1.015.389,80	2.757.884,64	2.757.884,64	271,61%
	591000	**Neraspoređeni višak prihoda i rashoda**	**1.015.389,80**	**2.757.884,64**	**2.757.884,64**	**271,61%**
	591100	**Neraspoređeni višak prihoda i rashoda**	**1.015.389,80**	**2.757.884,64**	**2.757.884,64**	**271,61%**
	591110	Neraspoređeni višak prihoda i rashoda	1.015.389,80	2.757.884,64	2.757.884,64	271,61%
	591111	Neraspoređeni višak prihoda i rashoda	1.015.389,80	2.757.884,64	2.757.884,64	271,61%
Rashodi, kapitalni izdaci, budžetska rezerva i deficit (sume)			**10.318.184,13**	**14.994.019,64**	**14.994.019,64**	**145,32%**
	600000	RASHODI	8.781.353,82	10.433.050,00	10.433.050,00	118,81%
	820000	IZDACI	1.536.830,31	4.528.135,00	4.528.135,00	294,64%
	990000	Konto proračunske rezerve	0,00	32.834,64	32.834,64	0,00%

Poređenje proračuna "Rebalans broj 3. proračuna za 2017. fiskalnu godinu" i proračuna "20.06.2017 - Rebalans 2. proračuna za 2017. fiskalnu godinu"

Cijeli proračun po ekonomskoj klasifikaciji
Fiskalna godina: 2017

Opis	Konto /funkcija	Izvršenje tekuće godine (1)	Izn. uporednog proračuna (2)	Izn. trenutnog proračuna (3)	Razlika (3-2) (4)	Index (3/1) (5)	Index (3/2) (6)
Prihodi i kapitalni primici (sume)	700000+810000	7.880.415,96	11.901.135,00	12.236.135,00	335.000,00	155,27%	102,81%
Rashodi i kapitalni izdaci (sume)	600000+820000	9.312.891,52	14.615.185,00	14.961.185,00	346.000,00	160,65%	102,37%
Rashodi, kapitalni izdaci i proračunska rezerva (sume)	600000+820000+990000	9.312.891,52	14.659.019,64	14.994.019,64	335.000,00	161,00%	102,29%
Prihodi		7.880.415,96	11.901.135,00	12.236.135,00	335.000,00	155,27%	102,81%
PRIHODI	700000	7.880.415,96	11.901.135,00	12.236.135,00	335.000,00	155,27%	102,81%
PRIHODI OD POREZA	710000	3.536.532,05	4.441.200,00	4.501.200,00	60.000,00	127,28%	101,35%
Porezi na dobit pojedinaca i poduzeća	711000	2.796,91	1.100,00	1.100,00	0,00	39,33%	100,00%
Porezi na dobit pojedinaca	711100	2.796,91	1.100,00	1.100,00	0,00	39,33%	100,00%
Porezi na dobit građana	711110	2.796,91	1.100,00	1.100,00	0,00	39,33%	100,00%
Porez na dobit od gospodarskih i profesionalnih djelatnosti	711111	2.571,26	1.000,00	1.000,00	0,00	38,89%	100,00%
Porez na osnovu autorskih prava, patenata i tehničkih	711113	0,00	100,00	100,00	0,00	0,00%	100,00%
Porezi na plaću i radnu snagu	713000	419,99	2.200,00	2.200,00	0,00	523,82%	100,00%
Porezi na plaće	713100	419,99	2.200,00	2.200,00	0,00	523,82%	100,00%
Porezi na plaće	713110	419,99	2.200,00	2.200,00	0,00	523,82%	100,00%
Porez na plaću i druga osobna primanja	713111	419,99	1.500,00	1.500,00	0,00	357,15%	100,00%
Porez na dodatna primanja	713113	0,00	700,00	700,00	0,00	0,00%	100,00%
Porez na imovinu	714000	411.162,51	725.000,00	725.000,00	0,00	176,33%	100,00%
Porez na imovinu	714100	411.162,51	725.000,00	725.000,00	0,00	176,33%	100,00%
Stalni porezi na imovinu	714110	176.394,42	220.000,00	220.000,00	0,00	124,72%	100,00%
Porez na imovinu od fizičkih osoba	714111	151.089,42	150.000,00	150.000,00	0,00	99,28%	100,00%
Porez na imovinu od pravnih osoba	714112	20.360,00	30.000,00	30.000,00	0,00	147,35%	100,00%
Porez na imovinu za motorna vozila	714113	4.945,00	40.000,00	40.000,00	0,00	808,90%	100,00%
Porez na nasljeđe i darove	714120	2.460,36	5.000,00	5.000,00	0,00	203,22%	100,00%
Porez na nasljeđe i darove	714121	2.460,36	5.000,00	5.000,00	0,00	203,22%	100,00%
Porez na financijske i kapitalne trasnsakcije	714130	232.307,73	500.000,00	500.000,00	0,00	215,23%	100,00%
Porez na promet nepokretnosti fiz.osoba	714131	198.746,70	200.000,00	200.000,00	0,00	100,63%	100,00%
Porez na promet nepokretnosti pravnih osoba	714132	33.561,03	300.000,00	300.000,00	0,00	893,89%	100,00%
Domaći porezi na dobra i usluge	715000	785,33	1.100,00	1.100,00	0,00	140,07%	100,00%
Porezi na prodaju dobara i usluga, ukupni promet ili	715100	732,33	1.000,00	1.000,00	0,00	136,55%	100,00%
Porez na promet usluga	715140	732,33	1.000,00	1.000,00	0,00	136,55%	100,00%

Opis	Konto /funkcija	Izvršenje tekuće godine (1)	Izn. uporednog proračuna (2)	Izn. trenutnog proračuna (3)	Razlika (3-2) (4)	Index (3/1) (5)	Index (3/2) (6)
Porez na promet usluga, osim usluga u građevinarstvu	715141	732,33	1.000,00	1.000,00	0,00	136,55%	100,00%
Ostali porezi na promet proizvoda i usluga	715900	53,00	100,00	100,00	0,00	188,68%	100,00%
Ostali porezi na promet proizvoda i usluga	715910	53,00	100,00	100,00	0,00	188,68%	100,00%
Porez na promet osnovnih proizvoda poljoprivrede,	715914	53,00	100,00	100,00	0,00	188,68%	100,00%
Poreza na dohodak	716000	857.901,65	898.500,00	958.500,00	60.000,00	111,73%	106,68%
Poreza na dohodak	716100	857.901,65	898.500,00	958.500,00	60.000,00	111,73%	106,68%
Poreza na dohodak	716110	857.901,65	898.500,00	958.500,00	60.000,00	111,73%	106,68%
Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba od	716111	660.526,56	690.000,00	750.000,00	60.000,00	113,55%	108,70%
Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba od	716112	13.444,69	15.000,00	15.000,00	0,00	111,57%	100,00%
Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba od imovine i	716113	2.395,10	3.000,00	3.000,00	0,00	125,26%	100,00%
Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba od ulaganja	716114	0,00	500,00	500,00	0,00	0,00%	100,00%
Prihodi od poreza na dohodak fizičkih osoba na dobitke od	716115	76.086,71	80.000,00	80.000,00	0,00	105,14%	100,00%
Prihodi od poreza na dohodak od drugih samostalnih	716116	52.204,49	50.000,00	50.000,00	0,00	95,78%	100,00%
Prihodi od poreza na dohodak po konačnom obračunu	716117	53.244,10	60.000,00	60.000,00	0,00	112,69%	100,00%
Prihodi od neizravnih poreza	717000	2.263.142,35	2.810.000,00	2.810.000,00	0,00	124,16%	100,00%
Prihodi od neizravnih poreza	717100	2.263.142,35	2.810.000,00	2.810.000,00	0,00	124,16%	100,00%
Prihodi od neizravnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta	717130	258.043,24	320.000,00	320.000,00	0,00	124,01%	100,00%
Prihodi od neizravnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta	717131	258.043,24	320.000,00	320.000,00	0,00	124,01%	100,00%
Prihod od neizravnih poreza koji pripadaju jedinicama	717140	2.005.099,11	2.490.000,00	2.490.000,00	0,00	124,18%	100,00%
Prihod od neizravnih poreza koji pripadaju jedinicama	717141	2.005.099,11	2.490.000,00	2.490.000,00	0,00	124,18%	100,00%
Ostali porezi	719000	323,31	3.300,00	3.300,00	0,00	1.020,69%	100,00%
Ostali porezi	719100	323,31	3.300,00	3.300,00	0,00	1.020,69%	100,00%
Ostali porezi	719110	323,31	3.300,00	3.300,00	0,00	1.020,69%	100,00%
Poseban porez na plaću za zaštitu od prirodnih i drugih	719114	22,27	2.000,00	2.000,00	0,00	8.980,69%	100,00%
Poseban porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća po	719115	10,75	300,00	300,00	0,00	2.790,70%	100,00%
Porez na potrošnju u ugostiteljstvu od fizičkih osoba	719117	290,29	1.000,00	1.000,00	0,00	344,48%	100,00%
Neporezni prihodi	**720000**	**2.790.118,03**	**4.611.550,00**	**4.511.550,00**	**-100.000,00**	**161,70%**	**97,83%**
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od	721000	97.928,93	203.250,00	203.250,00	0,00	207,55%	100,00%
Prihodi od nefinancijskih javnih poduzeća i financijskih	721100	95.405,30	50.000,00	50.000,00	0,00	52,41%	100,00%
Prihodi od zemljišne rente i iznajmljivanja	721120	88.066,70	50.000,00	50.000,00	0,00	56,78%	100,00%
Prihodi od zemljišne rente	721121	85.516,70	48.000,00	48.000,00	0,00	56,13%	100,00%
Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora i ostale	721122	2.550,00	2.000,00	2.000,00	0,00	78,43%	100,00%
Ostali prihodi od imovine	721200	2.478,84	153.150,00	153.150,00	0,00	6.178,29%	100,00%
Ostali prihodi od financijske i nematerijalne imovine	721210	28,84	150.150,00	150.150,00	0,00	520.631,07	100,00%
Prihodi od kamate za depozite u banci	721211	28,84	150,00	150,00	0,00	520,11%	100,00%
Prihodi od GSM licencija	721214	0,00	150.000,00	150.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Ostali prihodi od imovine	721230	2.450,00	3.000,00	3.000,00	0,00	122,45%	100,00%

Opis	Konto /funkcija	Izvršenje tekuće godine (1)	Izn. uporednog proračuna (2)	Izn. trenutnog proračuna (3)	Razlika (3-2) (4)	Index (3/1) (5)	Index (3/2) (6)
Ostali prihodi od imovine	721239	2.450,00	3.000,00	3.000,00	0,00	122,45%	100,00%
Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	721500	44,79	100,00	100,00	0,00	223,26%	100,00%
Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	721510	44,79	100,00	100,00	0,00	223,26%	100,00%
Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	721511	44,79	100,00	100,00	0,00	223,26%	100,00%
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	722000	2.691.689,10	4.408.300,00	4.308.300,00	-100.000,00	160,06%	97,73%
Administrativne pristojbe	722100	90.694,80	140.000,00	140.000,00	0,00	154,36%	100,00%
Općinske pristojbe	722130	90.694,80	140.000,00	140.000,00	0,00	154,36%	100,00%
Općinske administrativne pristojbe	722131	90.694,80	140.000,00	140.000,00	0,00	154,36%	100,00%
Komunalne pristojbe	722300	319.379,19	301.000,00	301.000,00	0,00	94,25%	100,00%
Općinske komunalne pristojbe	722320	319.379,19	301.000,00	301.000,00	0,00	94,25%	100,00%
Općinske komunalne pristojbe	722321	1.000,00	1.000,00	1.000,00	0,00	100,00%	100,00%
Općinske komunalne naknade za istaknutu tvrtku	722322	318.379,19	300.000,00	300.000,00	0,00	94,23%	100,00%
Ostale proračunske naknade	722400	2.015.321,89	3.597.800,00	3.497.800,00	-100.000,00	173,56%	97,22%
Općinske naknade	722430	1.247.308,09	1.555.300,00	1.555.300,00	0,00	124,69%	100,00%
Naknada za dodjeljeno zemljište	722431	683.607,60	850.000,00	850.000,00	0,00	124,34%	100,00%
Naknade za osiguranje od požara	722432	235,41	300,00	300,00	0,00	127,44%	100,00%
Naknade za uređenje građevinskog zemljišta	722433	433.330,18	580.000,00	580.000,00	0,00	133,85%	100,00%
722433-Nakn.na ime oslob.obv.izg.skloništa		49.641,09	80.000,00	80.000,00	0,00	161,16%	100,00%
722433-Nakn.na uređ.građ.zem.		383.689,09	500.000,00	500.000,00	0,00	130,31%	100,00%
Naknada za korištenje građevinskog zemljišta	722434	6.317,99	5.000,00	5.000,00	0,00	79,14%	100,00%
722434-Nakn.za koriš.neizgr.građ.zemlj.		6.317,99	5.000,00	5.000,00	0,00	79,14%	100,00%
Naknada po osn.prir.pogodnosti-renta	722435	95.316,91	90.000,00	90.000,00	0,00	94,42%	100,00%
Naknada po osnovu tehn.pregleda građevina	722436	28.500,00	30.000,00	30.000,00	0,00	105,26%	100,00%
Ostale naknade	722440	552.488,10	1.780.000,00	1.680.000,00	-100.000,00	304,08%	94,38%
Naknade za korištenje hidroakumulacionog objekta	722443	476.569,10	1.600.000,00	1.500.000,00	-100.000,00	314,75%	93,75%
Ostale općinske naknade	722449	75.919,00	180.000,00	180.000,00	0,00	237,09%	100,00%
Naknade za zauzimanje javnih površina	722460	215.525,70	262.500,00	262.500,00	0,00	121,80%	100,00%
Nakn.za zauzimanje javnih površina	722461	156.157,50	200.000,00	200.000,00	0,00	128,08%	100,00%
Naknade za zakup javnih površina od	722463	55.903,20	60.000,00	60.000,00	0,00	107,33%	100,00%
Nakn.za reklame post.na javnim površinama	722465	3.465,00	2.500,00	2.500,00	0,00	72,15%	100,00%
Posebne naknade i pristojbe	722500	232.456,68	314.500,00	314.500,00	0,00	135,29%	100,00%
Naknade i pristojbe za veterinarske i sanitarne preglede	722510	39.355,60	75.000,00	75.000,00	0,00	190,57%	100,00%
Naknada za korištenje podataka predmjera i katastra	722515	4.593,60	5.000,00	5.000,00	0,00	108,85%	100,00%
Naknada za vršenje usluga iz oblasti predmjera i katastra	722516	34.762,00	70.000,00	70.000,00	0,00	201,37%	100,00%
Naknade od vode i korištenja vode	722520	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
Posebna vodna naknada za korištenje vode za proizvodnju	722526	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
Cestovne naknade	722530	142.537,28	170.000,00	170.000,00	0,00	119,27%	100,00%

Opis	Konto /funkcija	Izvršenje tekuće godine (1)	Izn. uporednog proračuna (2)	Izn. trenutnog proračuna (3)	Razlika (3-2) (4)	Index (3/1) (5)	Index (3/2) (6)
Naknada za upotrebu cesta za vozila pravnih osoba	722531	40.398,00	50.000,00	50.000,00	0,00	123,77%	100,00%
Naknada za upotrebu cesta za vozila građana	722532	102.139,28	120.000,00	120.000,00	0,00	117,49%	100,00%
Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	722580	50.563,80	69.500,00	69.500,00	0,00	137,45%	100,00%
Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	722581	43.055,55	60.000,00	60.000,00	0,00	139,35%	100,00%
Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	722582	2.774,38	3.000,00	3.000,00	0,00	108,13%	100,00%
Nakn.za vatrog.jed.iz prem.osig.imov.od požara i pr.sila	722583	1.552,69	1.500,00	1.500,00	0,00	96,61%	100,00%
Nak.iz funk.premije osig.od autoodg. za vatr.jedinice	722584	3.181,18	5.000,00	5.000,00	0,00	157,17%	100,00%
Neplanirane uplate-prihodi	722700	33.836,54	55.000,00	55.000,00	0,00	162,55%	100,00%
Povrati iz ranijih godina	722710	9.045,00	25.000,00	25.000,00	0,00	276,40%	100,00%
Ostali povrati	722719	9.045,00	25.000,00	25.000,00	0,00	276,40%	100,00%
Primljene namjenske donacije neplanirane u proračunu	722750	0,00	15.000,00	15.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Primljene namjenske donacije neplanirane u proračunu	722751	0,00	15.000,00	15.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Ostale neplanirane uplate	722790	23.954,54	15.000,00	15.000,00	0,00	62,62%	100,00%
Ostale neplanirane uplate	722791	23.954,54	15.000,00	15.000,00	0,00	62,62%	100,00%
TEKUĆE POTPORE (GRANTOVI)	**730000**	**727.601,13**	**1.268.385,00**	**1.643.385,00**	**375.000,00**	**225,86%**	**129,57%**
Tekuće potpore iz inozemstva	731000	131.300,07	0,00	130.000,00	130.000,00	99,01%	0,00%
Tekuće potpore iz inozemstva	731100	131.300,07	0,00	130.000,00	130.000,00	99,01%	0,00%
Tekuće potpore iz inozemstva	731110	130.300,07	0,00	130.000,00	130.000,00	99,77%	0,00%
Tekuće potpore iz inozemstva	731111	130.300,07	0,00	130.000,00	130.000,00	99,77%	0,00%
731111-Sred.držav.ured za Hrvate izvan RH		130.300,07	0,00	130.000,00	130.000,00	99,77%	0,00%
Od ostalih razina vlasti	732000	534.505,43	1.076.385,00	1.321.385,00	245.000,00	247,22%	122,76%
Od ostalih razina vlasti	732100	534.505,43	1.076.385,00	1.321.385,00	245.000,00	247,22%	122,76%
Od ostalih razina vlasti	732110	272.905,43	735.385,00	980.385,00	245.000,00	359,24%	133,32%
Primljeni grantovi od Federacije	732112	33.836,79	15.000,00	120.000,00	105.000,00	354,64%	800,00%
732112-Fond za zaštitu okoliša FBiH		33.836,79	15.000,00	15.000,00	0,00	44,33%	100,00%
732112-Uprava za civilnu zaštitu		0,00	0,00	105.000,00	105.000,00	0,00%	0,00%
Primljeni grantovi od kantona	732114	239.068,64	720.385,00	860.385,00	140.000,00	359,89%	119,43%
732114-Min.poljopr.vodopr.HNŽ-a		0,00	250.000,00	250.000,00	0,00	0,00%	100,00%
732114-Min.prosvjete,obraz,kult.i sporta HNŽ		0,00	20.385,00	20.385,00	0,00	0,00%	100,00%
732114-Min.rada i soc.skrbi		239.068,64	450.000,00	450.000,00	0,00	188,23%	100,00%
732114-Min.trgov.turizma i zašt.okoliša HNŽ		0,00	0,00	19.000,00	19.000,00	0,00%	0,00%
732114-Uprava civilne zaštite		0,00	0,00	121.000,00	121.000,00	0,00%	0,00%
Primljeni namjenski transferi od drugih razina vlasti	732120	216.852,00	250.000,00	250.000,00	0,00	115,29%	100,00%
Primljeni namjenski transferi za obrazovanje	732125	216.852,00	250.000,00	250.000,00	0,00	115,29%	100,00%
732125-Namjenski transfer za prijevoz učenika		216.852,00	250.000,00	250.000,00	0,00	115,29%	100,00%
Transferi od izvanproračunskih fondova	732130	44.748,00	91.000,00	91.000,00	0,00	203,36%	100,00%
Transfer od Federalnog Zavoda za zapošljavanje	732131	44.748,00	91.000,00	91.000,00	0,00	203,36%	100,00%

Opis	Konto /funkcija	Izvršenje tekuće godine (1)	Izn. uporednog proračuna (2)	Izn. trenutnog proračuna (3)	Razlika (3-2) (4)	Index (3/1) (5)	Index (3/2) (6)
Donacije za investicijske projekte iz inostranstva	733124	61.795,63	192.000,00	192.000,00	0,00	310,70%	100,00%
733124-Don.za inv.proj.iz inoz (Hrvatske vode)		61.795,63	192.000,00	192.000,00	0,00	310,70%	100,00%
KAPITALNI TRANSFERI	**740000**	**826.094,46**	**1.570.000,00**	**1.570.000,00**	**0,00**	**190,05%**	**100,00%**
Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti	742000	826.094,46	1.570.000,00	1.570.000,00	0,00	190,05%	100,00%
Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	742100	732.394,46	1.420.000,00	1.420.000,00	0,00	193,88%	100,00%
Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti	742110	732.394,46	1.420.000,00	1.420.000,00	0,00	193,88%	100,00%
Primljeni kapitalni transferi od Federacije	742112	0,00	30.000,00	30.000,00	0,00	0,00%	100,00%
742112-Fond za zaštitu okoliša FBIH		0,00	30.000,00	30.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Primljeni kapitalni transferi od kantona	742114	613.117,05	1.210.000,00	1.210.000,00	0,00	197,35%	100,00%
742114-Kapit.grant za Financ.Vodov.Dubr.III Faza		277.000,00	300.000,00	300.000,00	0,00	108,30%	100,00%
742114-Kapit.grant za tehničku vodu Bivolje Brdo		336.117,05	910.000,00	910.000,00	0,00	270,74%	100,00%
Primljeni kapitalni transferi od općina	742116	119.277,41	180.000,00	180.000,00	0,00	150,91%	100,00%
Kapitalni transferi od nevladinih izvora	742200	93.700,00	150.000,00	150.000,00	0,00	160,09%	100,00%
Kapitalni transferi od nevladinih izvora	742210	93.700,00	150.000,00	150.000,00	0,00	160,09%	100,00%
Kapitalni transferi od pojedinaca	742213	93.700,00	150.000,00	150.000,00	0,00	160,09%	100,00%
742213-Sufinanc.distrib.vodov.mreže		93.470,00	150.000,00	150.000,00	0,00	160,48%	100,00%
PRIHODI PO OSNOVU ZAOSTLIH OBVEZA	**770000**	**70,29**	**10.000,00**	**10.000,00**	**0,00**	**14.226,77**	**100,00%**
Prihodi po osnovu zaostlih obveza	777000	70,29	10.000,00	10.000,00	0,00	14.226,77	100,00%
Prihodi po osnovu zaostlih obveza	777700	70,29	10.000,00	10.000,00	0,00	14.226,77	100,00%
Prihodi po osnovu zaostlih obveza	777770	70,29	10.000,00	10.000,00	0,00	14.226,77	100,00%
Uplate obaveza od naknade za puteve iz cjene naftnih	777779	70,29	10.000,00	10.000,00	0,00	14.226,77	100,00%
Kapitalni primici		**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00%**	**0,00%**
PRIMICI	**810000**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00%**	**0,00%**
Dugoročni krediti i zajmovi	814000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
Primici od domaćeg zaduživanja	814300	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
Primici od izravnog zaduživanja	814330	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
Primici od domaćih financijskih institucija	814331	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
Rashodi		**6.780.797,24**	**9.832.050,00**	**10.433.050,00**	**601.000,00**	**153,86%**	**106,11%**
RASHODI	**600000**	**6.780.797,24**	**9.832.050,00**	**10.433.050,00**	**601.000,00**	**153,86%**	**106,11%**
TEKUĆI RASHODI	**610000**	**6.780.797,24**	**9.832.050,00**	**10.433.050,00**	**601.000,00**	**153,86%**	**106,11%**
Plaće i naknade troškova zaposlenih	611000	2.341.007,65	3.383.780,00	3.383.780,00	0,00	144,54%	100,00%
Bruto plaće i naknade	611100	1.999.822,12	2.885.280,00	2.885.280,00	0,00	144,28%	100,00%
Plaće i naknade plaća po umanjenju doprinosa	611110	1.379.877,18	1.987.300,00	1.987.300,00	0,00	144,02%	100,00%
Plaće po umanjenju doprinosa iz redovnog rada	611111	1.379.877,18	1.987.300,00	1.987.300,00	0,00	144,02%	100,00%
Doprinosi na teret zaposlenih	611130	619.944,94	897.980,00	897.980,00	0,00	144,85%	100,00%

Opis	Konto /funkcija	Izvršenje tekuće godine (1)	Izn. uporednog proračuna (2)	Izn. trenutnog proračuna (3)	Razlika (3-2) (4)	Index (3/1) (5)	Index (3/2) (6)
Doprinosi za MIO	611131	339.969,53	492.100,00	492.100,00	0,00	144,75%	100,00%
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	611132	249.978,55	361.500,00	361.500,00	0,00	144,61%	100,00%
Doprinosi za zapošljavanje	611133	29.996,86	44.380,00	44.380,00	0,00	147,95%	100,00%
Naknade troškova zaposlenih	611200	341.185,53	498.500,00	498.500,00	0,00	146,11%	100,00%
Naknade za prijevoz i troškove smještaja	611210	76.089,20	111.300,00	111.300,00	0,00	146,28%	100,00%
Naknade za prijevoz sa posla i na posao	611211	76.089,20	111.300,00	111.300,00	0,00	146,28%	100,00%
Naknade iz redovnog odnosa i porez na dodatna primanja	611220	265.096,33	387.200,00	387.200,00	0,00	146,06%	100,00%
Naknade za topli obrok tijekom rada	611221	180.960,33	267.900,00	267.900,00	0,00	148,04%	100,00%
Regres za godišnji odmor	611224	54.336,00	57.300,00	57.300,00	0,00	105,45%	100,00%
Otpremnine zbog odlazka u mirovinu	611225	0,00	15.000,00	15.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Jubilarne nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i sl.	611226	25.800,00	32.000,00	32.000,00	0,00	124,03%	100,00%
611226-Opće službe		24.000,00	30.000,00	30.000,00	0,00	125,00%	100,00%
Pomoć u slučaju smrti	611227	2.600,00	10.000,00	10.000,00	0,00	384,62%	100,00%
Pomoć u slučaju ostalih bolesti	611229	1.400,00	5.000,00	5.000,00	0,00	357,14%	100,00%
Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	612000	220.177,96	320.690,00	320.690,00	0,00	145,65%	100,00%
Doprinosi poslodavca	612100	220.177,96	320.690,00	320.690,00	0,00	145,65%	100,00%
Doprinosi na teret poslodavca	612110	220.177,96	320.690,00	320.690,00	0,00	145,65%	100,00%
Doprinosi za mirovinsko i invalidsko osiguranje	612111	119.988,96	174.400,00	174.400,00	0,00	145,35%	100,00%
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	612112	79.992,22	116.910,00	116.910,00	0,00	146,15%	100,00%
Doprinosi za zapošljavanje	612113	9.998,22	14.880,00	14.880,00	0,00	148,83%	100,00%
Doprinos za beneficirani radni staž	612114	10.198,56	14.500,00	14.500,00	0,00	142,18%	100,00%
Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	613000	1.512.734,14	2.028.660,00	2.383.660,00	355.000,00	157,57%	117,50%
Putni troškovi	613100	23.638,04	28.700,00	32.700,00	4.000,00	138,34%	113,94%
Putni troškovi u zemlji	613110	3.131,70	6.700,00	6.700,00	0,00	213,94%	100,00%
Troškovi prijevoza u zemlji službenim sredstvima	613112	337,50	500,00	500,00	0,00	148,15%	100,00%
Putovanje, osobna vozila u zemlji	613113	0,00	500,00	500,00	0,00	0,00%	100,00%
Troškovi smještaja za službena putovanja u zemlji	613114	1.469,20	2.800,00	2.800,00	0,00	190,58%	100,00%
Troškovi dnevnica u zemlji	613115	1.325,00	2.900,00	2.900,00	0,00	218,87%	100,00%
Putni troškovi u inozemstvo	613120	20.506,34	22.000,00	26.000,00	4.000,00	126,79%	118,18%
Troškovi prijevoza u inozemstvu službenim sredstvima	613122	2.723,64	3.000,00	3.000,00	0,00	110,15%	100,00%
Putovanje, osobna vozila u inozemstvu	613123	0,00	1.000,00	1.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Troškovi smještaja za službena putovanja u inozemstvu	613124	9.057,98	10.000,00	10.000,00	0,00	110,40%	100,00%
Troškovi dnevnica u inozemstvu	613125	8.724,72	8.000,00	12.000,00	4.000,00	137,54%	150,00%
Izdaci za energiju	613200	56.953,97	89.000,00	89.000,00	0,00	156,27%	100,00%
Izdaci za energiju	613210	56.953,97	89.000,00	89.000,00	0,00	156,27%	100,00%
Izdaci za električnu energiju	613211	28.953,67	49.000,00	49.000,00	0,00	169,24%	100,00%
Lož ulje	613213	28.000,30	40.000,00	40.000,00	0,00	142,86%	100,00%

Opis	Konto /funkcija	Izvršenje tekuće godine (1)	Izn. uporednog proračuna (2)	Izn. trenutnog proračuna (3)	Razlika (3-2) (4)	Index (3/1) (5)	Index (3/2) (6)
Izdaci za komunalne usluge	613300	43.984,01	74.150,00	74.150,00	0,00	168,58%	100,00%
Izdaci za komunikaciju	613310	33.019,06	51.150,00	51.150,00	0,00	154,91%	100,00%
Izdaci za telefon,telefaks i teleks	613311	12.616,54	19.000,00	19.000,00	0,00	150,60%	100,00%
Izdaci za internet	613312	3.788,70	6.850,00	6.850,00	0,00	180,80%	100,00%
Izdaci za mobilni telefon	613313	1.109,32	1.500,00	1.500,00	0,00	135,22%	100,00%
Poštanske usluge	613314	15.504,50	23.800,00	23.800,00	0,00	153,50%	100,00%
Izdaci za komunalne usluge i komunikaciju	613320	10.964,95	23.000,00	23.000,00	0,00	209,76%	100,00%
Izdaci za vodu i kanalizaciju	613321	3.004,35	10.000,00	10.000,00	0,00	332,85%	100,00%
Izdaci za usluge održavanja čistoće	613324	7.960,60	13.000,00	13.000,00	0,00	163,30%	100,00%
Nabavka materijala i sitnog inventara	613400	87.292,24	159.200,00	160.200,00	1.000,00	183,52%	100,63%
Administrativni materijal i sitan inventar	613410	48.932,36	97.400,00	97.400,00	0,00	199,05%	100,00%
Izdaci za obrasce i papir	613411	212,00	5.000,00	5.000,00	0,00	2.358,49%	100,00%
Izdaci za kompjuterski materijal	613412	16.903,85	27.000,00	27.000,00	0,00	159,73%	100,00%
Izdaci za obrazovanje kadrova	613413	2.077,80	6.200,00	6.200,00	0,00	298,39%	100,00%
Materijal za dekoraciju službenih prostorija	613415	0,00	1.000,00	1.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Sitan inventar	613416	14.271,42	30.200,00	30.200,00	0,00	211,61%	100,00%
613416-nakit za kićenje grada		0,00	5.000,00	5.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Auto gume	613418	3.312,03	6.000,00	6.000,00	0,00	181,16%	100,00%
Izdaci za ostali administrativni materijal	613419	12.155,26	22.000,00	22.000,00	0,00	180,99%	100,00%
Ostali materijali posebne namjene	613480	38.359,88	61.800,00	62.800,00	1.000,00	163,71%	101,62%
Izdaci za odjeću, uniforme i platno	613481	10.629,02	19.000,00	19.000,00	0,00	178,76%	100,00%
Materijal za čišćenje	613484	7.052,45	10.800,00	10.800,00	0,00	153,14%	100,00%
Poseban materijal za potrebe civilne zaštite	613487	2.770,95	15.000,00	15.000,00	0,00	541,33%	100,00%
Matične knjige i ostali obrasci	613488	17.907,46	17.000,00	18.000,00	1.000,00	100,52%	105,88%
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	613500	32.987,44	64.500,00	64.500,00	0,00	195,53%	100,00%
Gorivo za prijevoz	613510	29.816,62	45.700,00	45.700,00	0,00	153,27%	100,00%
Benzin	613511	4.160,41	10.000,00	10.000,00	0,00	240,36%	100,00%
Dizel	613512	25.656,21	35.700,00	35.700,00	0,00	139,15%	100,00%
Prijevozne usluge	613520	3.170,82	18.800,00	18.800,00	0,00	592,91%	100,00%
Registracija motornih vozila	613523	1.825,32	3.800,00	3.800,00	0,00	208,18%	100,00%
Izdaci za prijevoz ljudi	613524	1.345,50	15.000,00	15.000,00	0,00	1.114,83%	100,00%
Izdaci za tekuće održavanje	613700	833.191,73	919.200,00	1.269.200,00	350.000,00	152,33%	138,08%
Materijal za popravke i održavanje	613710	22.595,15	58.000,00	58.000,00	0,00	256,69%	100,00%
Materijal za popravku i održavanje zgrada	613711	15.269,65	40.000,00	40.000,00	0,00	261,96%	100,00%
Materijal za popravku i održavanje opreme	613712	919,95	3.000,00	3.000,00	0,00	326,10%	100,00%
Materijal za popravku i održavanje vozila	613713	6.405,55	15.000,00	15.000,00	0,00	234,17%	100,00%
Usluge popravki i održavanja	613720	810.596,58	861.200,00	1.211.200,00	350.000,00	149,42%	140,64%

Opis	Konto /funkcija	Izvršenje tekuće godine (1)	Izn. uporednog proračuna (2)	Izn. trenutnog proračuna (3)	Razlika (3-2) (4)	Index (3/1) (5)	Index (3/2) (6)
Usluge popravaka i održavanje zgrada	613721	4.041,18	45.000,00	45.000,00	0,00	1.113,54%	100,00%
Usluge popravaka i održavanje opreme	613722	729,10	3.200,00	3.200,00	0,00	438,90%	100,00%
Usluge popravaka i održavanje vozila	613723	2.852,51	8.000,00	8.000,00	0,00	280,45%	100,00%
Usluge popravaka i održavanje cesta, željeznica i mostova	613724	584.714,57	400.000,00	750.000,00	350.000,00	128,27%	187,50%
Usluge za popravku i održavanje vodovoda i kanalizacije	613725	0,00	85.000,00	85.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Usluge za održavanje ulične rasvjete	613726	150.549,75	220.000,00	220.000,00	0,00	146,13%	100,00%
Ostale usluge opravke i održavanja	613727	67.709,47	100.000,00	100.000,00	0,00	147,69%	100,00%
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog	613800	11.821,58	30.400,00	30.400,00	0,00	257,16%	100,00%
Izdaci osiguranja	613810	8.425,41	18.500,00	18.500,00	0,00	219,57%	100,00%
Osiguranje vozila	613813	4.287,21	13.500,00	13.500,00	0,00	314,89%	100,00%
Osiguranje zaposlenih - kolektivno životno osiguranje	613814	4.138,20	5.000,00	5.000,00	0,00	120,83%	100,00%
Usluge bankarskog i platnog prometa	613820	3.179,82	11.200,00	11.200,00	0,00	352,22%	100,00%
Izdaci bankarskih usluga	613821	3.179,82	11.200,00	11.200,00	0,00	352,22%	100,00%
Izdaci za negativne tečajne razlike	613830	216,35	700,00	700,00	0,00	323,55%	100,00%
Izdaci za negativne tečajne razlike	613831	216,35	700,00	700,00	0,00	323,55%	100,00%
Ugovorne i druge posebne usluge	613900	422.865,13	663.510,00	663.510,00	0,00	156,91%	100,00%
Izdaci za informiranje	613910	107.392,09	150.700,00	150.700,00	0,00	140,33%	100,00%
Usluge tiskanja	613912	9.611,62	14.000,00	14.000,00	0,00	145,66%	100,00%
Usluge javnog informisanja i odnosa sa javnošću	613913	19.197,90	26.700,00	26.700,00	0,00	139,08%	100,00%
Usluge reprezentacije	613914	53.173,38	60.000,00	60.000,00	0,00	112,84%	100,00%
Ostale stručne usluge	613915	22.372,69	40.000,00	40.000,00	0,00	178,79%	100,00%
Ostali izdaci za informiranje	613919	3.036,50	10.000,00	10.000,00	0,00	329,33%	100,00%
Usluge za stručno obrazovanje	613920	12.255,39	20.800,00	20.800,00	0,00	169,72%	100,00%
Usluge stručnog obrazovanja	613922	12.255,39	19.800,00	19.800,00	0,00	161,56%	100,00%
Izdaci za stručne ispite	613924	0,00	1.000,00	1.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Stručne usluge	613930	38.832,73	65.000,00	65.000,00	0,00	167,38%	100,00%
Kompjuterske usluge	613934	8.242,13	15.000,00	15.000,00	0,00	181,99%	100,00%
Troškovi odvjetnika u predmetima obvezne odbrane	613938	30.590,60	50.000,00	50.000,00	0,00	163,45%	100,00%
Zatezne kamate i troškovi spora	613960	1.100,00	8.000,00	8.000,00	0,00	727,27%	100,00%
Troškovi spora	613962	1.100,00	8.000,00	8.000,00	0,00	727,27%	100,00%
Izdaci po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i	613970	205.358,00	329.200,00	329.200,00	0,00	160,31%	100,00%
Izdaci za volon.rad na osn.ugovora o volon.radu	613973	38.250,00	55.000,00	55.000,00	0,00	143,79%	100,00%
Izdaci za rad komisija	613974	29.428,00	60.000,00	60.000,00	0,00	203,89%	100,00%
Izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima	613975	27.080,00	60.000,00	60.000,00	0,00	221,57%	100,00%
Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosi	613976	110.600,00	154.200,00	154.200,00	0,00	139,42%	100,00%
Izdaci za poreze i doprinose na dohodak od druge	613980	42.642,48	68.810,00	68.810,00	0,00	161,36%	100,00%
Posebna naknada na dohodak za zaštitu od prirodnih i	613983	7.813,94	11.350,00	11.350,00	0,00	145,25%	100,00%

Opis	Konto /funkcija	Izvršenje tekuće godine (1)	Izn. uporednog proračuna (2)	Izn. trenutnog proračuna (3)	Razlika (3-2) (4)	Index (3/1) (5)	Index (3/2) (6)
613983-Općinsko vijeće		150,65	350,00	350,00	0,00	232,33%	100,00%
Izdaci za volontere za osiguranje za slučaj ozljede na radu i	613985	2.550,00	3.600,00	3.600,00	0,00	141,18%	100,00%
Doprinos za zdravstveno osiguranje iz primitaka od druge	613986	6.587,96	10.660,00	10.660,00	0,00	161,81%	100,00%
613986-Nakn.vjećnicima		1.254,15	2.500,00	2.500,00	0,00	199,34%	100,00%
Doprinos za MIO na primitke od druge samostalne dj. i	613987	9.881,14	16.830,00	16.830,00	0,00	170,32%	100,00%
613987-Nakn.vjećnicima		1.880,35	3.600,00	3.600,00	0,00	191,45%	100,00%
Porez na dohodak od druge samostalne djelatnosti i	613988	15.809,44	26.370,00	26.370,00	0,00	166,80%	100,00%
613988-Nakn.vjećnicima		3.008,69	6.000,00	6.000,00	0,00	199,42%	100,00%
Ostale nespomenute usluge i dadžbine	613990	15.284,44	21.000,00	21.000,00	0,00	137,39%	100,00%
Ostale nespomenute usluge i dadžbine	613991	15.284,44	21.000,00	21.000,00	0,00	137,39%	100,00%
Tekući grantovi	614000	2.590.711,32	3.923.250,00	4.169.250,00	246.000,00	160,93%	106,27%
Grantovi drugim razinama vlasti	614100	892.338,50	1.206.700,00	1.276.700,00	70.000,00	143,07%	105,80%
Grantovi drugim razinama vlasti	614110	0,00	10.000,00	10.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Grantovi kantonima	614114	0,00	10.000,00	10.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Grantovi općinama	614116	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
Ostali transferi	614120	848.218,50	1.136.700,00	1.206.700,00	70.000,00	142,26%	106,16%
Transfer za kulturu	614121	134.916,60	250.000,00	250.000,00	0,00	185,30%	100,00%
Transfer za sport od značaja za Federaciju	614122	367.700,37	400.000,00	450.000,00	50.000,00	122,38%	112,50%
Transfer za izbore	614124	10.352,00	16.700,00	16.700,00	0,00	161,32%	100,00%
Transfer za obrazovanje	614125	335.249,53	470.000,00	490.000,00	20.000,00	146,16%	104,26%
614125-DV Gabela Polje		6.000,00	12.000,00	12.000,00	0,00	200,00%	100,00%
614125DV-Dječji vrtić Čapljina		130.432,50	135.000,00	155.000,00	20.000,00	118,84%	114,81%
614125LZ-OŠ Lip.zore Višići		80.420,31	120.000,00	120.000,00	0,00	149,22%	100,00%
614125O-Ost.trans.za obrazovanje		5.000,00	20.000,00	20.000,00	0,00	400,00%	100,00%
614125OŠ-Osnovna škola Čapljina		23.545,05	40.000,00	40.000,00	0,00	169,89%	100,00%
614125SŠ-Srednja škola Čapljina		10.633,72	13.000,00	13.000,00	0,00	122,25%	100,00%
614125VP-OŠ Vladimir Pavlović Čapljina		79.217,95	130.000,00	130.000,00	0,00	164,10%	100,00%
Tekući transferi za zdravstvo	614170	44.120,00	60.000,00	60.000,00	0,00	135,99%	100,00%
Ostali transferi za zdravstvo	614175	44.120,00	60.000,00	60.000,00	0,00	135,99%	100,00%
Grantovi pojedincima	614200	827.626,43	1.339.000,00	1.505.000,00	166.000,00	181,85%	112,40%
Grantovi pojedincima po osnovu materijalno - socijalne	614220	27.000,00	45.000,00	45.000,00	0,00	166,67%	100,00%
Novčana pomoć invalidnim osobama	614222	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00%
Ostale isplate pojedincima iz materijalno - socijalne	614229	27.000,00	45.000,00	45.000,00	0,00	166,67%	100,00%
Ostali grantovi pojedincima	614230	283.647,07	534.000,00	534.000,00	0,00	188,26%	100,00%
Beneficije za socijalnu zaštitu	614231	233.671,97	450.000,00	450.000,00	0,00	192,58%	100,00%
Izdaci za vojne invalide, ranjene branitelje i obitelji	614232	2.816,00	4.000,00	4.000,00	0,00	142,05%	100,00%
Isplate stipendija	614234	24.395,00	35.000,00	35.000,00	0,00	143,47%	100,00%

Opis	Konto /funkcija	Izvršenje tekuće godine (1)	Izn. uporednog proračuna (2)	Izn. trenutnog proračuna (3)	Razlika (3-2) (4)	Index (3/1) (5)	Index (3/2) (6)
Ostali grantovi pojedincima	614239	22.764,10	45.000,00	45.000,00	0,00	197,68%	100,00%
Transfer za posebne namjene	614240	516.979,36	760.000,00	926.000,00	166.000,00	179,12%	121,84%
Transfer za posebne namjene-EN	614241	0,00	0,00	226.000,00	226.000,00	0,00%	0,00%
Transfer za prijevoz učenika	614243	516.979,36	760.000,00	700.000,00	-60.000,00	135,40%	92,11%
Grantovi neprofitnim organizacijama	614300	276.167,00	442.000,00	452.000,00	10.000,00	163,67%	102,26%
Grantovi neprofitnim organizacijama	614310	106.364,00	192.000,00	202.000,00	10.000,00	189,91%	105,21%
Grantovi neprofitnim organizacijama	614311	68.960,00	132.000,00	142.000,00	10.000,00	205,92%	107,58%
614311-Crveni križ		22.500,00	30.000,00	30.000,00	0,00	133,33%	100,00%
614311-Ostale neprofitne organizacije		11.740,00	62.000,00	62.000,00	0,00	528,11%	100,00%
614311-Turistička organizacija		34.720,00	40.000,00	50.000,00	10.000,00	144,01%	125,00%
Tekući transferi vjerskim zajednicama	614319	37.404,00	60.000,00	60.000,00	0,00	160,41%	100,00%
Razni transferi	614320	169.803,00	250.000,00	250.000,00	0,00	147,23%	100,00%
Tekući transfer za parlamentarne političke stranke	614323	22.500,00	30.000,00	30.000,00	0,00	133,33%	100,00%
Transfer udruge građana	614324	67.603,00	120.000,00	120.000,00	0,00	177,51%	100,00%
Ostali transferi neprofitnim organizacijama	614329	79.700,00	100.000,00	100.000,00	0,00	125,47%	100,00%
Subvencije javnim poduzećima	614400	494.733,34	765.550,00	765.550,00	0,00	154,74%	100,00%
Subvencije javnim poduzećima	614410	424.961,06	667.000,00	667.000,00	0,00	156,96%	100,00%
Subvencije javnim poduzećima	614411	424.961,06	667.000,00	667.000,00	0,00	156,96%	100,00%
614411-Gradska knjižnica i kino		73.050,01	100.000,00	100.000,00	0,00	136,89%	100,00%
614411-JU ŠSČ		173.475,00	240.000,00	240.000,00	0,00	138,35%	100,00%
614411-ostala javna pod.		0,00	10.000,00	10.000,00	0,00	0,00%	100,00%
614411-Radio postaja Čapljina		123.750,00	165.000,00	165.000,00	0,00	133,33%	100,00%
614411-Subvencija javno kom.poduzeće		54.686,05	152.000,00	152.000,00	0,00	277,95%	100,00%
Subvencije za aktivnu politiku zapošljavanja javnim	614430	69.772,28	98.550,00	98.550,00	0,00	141,25%	100,00%
Subvencije za zapošljavanje pripravnika	614433	69.772,28	98.550,00	98.550,00	0,00	141,25%	100,00%
614433-Dječji vrtić Čapljina		17.097,04	21.200,00	21.200,00	0,00	124,00%	100,00%
614433-Dom zdravlja Čapljina		9.293,60	13.400,00	13.400,00	0,00	144,19%	100,00%
614433-OŠ LZ Višići		8.672,80	12.900,00	12.900,00	0,00	148,74%	100,00%
614433-OŠ VP Čapljina		8.447,80	12.550,00	12.550,00	0,00	148,56%	100,00%
614433-Srednja škola Čapljina		13.929,60	20.700,00	20.700,00	0,00	148,60%	100,00%
614433-Staračkí dom Domanovići		12.331,44	17.800,00	17.800,00	0,00	144,35%	100,00%
Ostali grantovi-povrat i drugo	614800	99.846,05	170.000,00	170.000,00	0,00	170,26%	100,00%
Ostali grantovi-povrat i drugo	614810	99.846,05	170.000,00	170.000,00	0,00	170,26%	100,00%
Naknade za povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstva	614811	8.259,05	20.000,00	20.000,00	0,00	242,16%	100,00%
Izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju	614817	18.632,00	70.000,00	70.000,00	0,00	375,70%	100,00%
Ostali tekući rashodi	614819	72.955,00	80.000,00	80.000,00	0,00	109,66%	100,00%
Kapitalni grantovi	615000	20.000,00	40.000,00	40.000,00	0,00	200,00%	100,00%

Opis	Konto /funkcija	Izvršenje tekuće godine (1)	Izn. uporednog proračuna (2)	Izn. trenutnog proračuna (3)	Razlika (3-2) (4)	Index (3/1) (5)	Index (3/2) (6)
Kapitalni grantovi drugim razinama vlasti	615100	20.000,00	20.000,00	20.000,00	0,00	100,00%	100,00%
Kapitalni transferi za zdravstvo	615120	20.000,00	20.000,00	20.000,00	0,00	100,00%	100,00%
Kapitalni transferi za zdravstvo	615121	20.000,00	20.000,00	20.000,00	0,00	100,00%	100,00%
Kapitalni grantovi pojedincima i neprofitnim organizacijama	615200	0,00	20.000,00	20.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Kapitalni grantovi pojedincima	615210	0,00	20.000,00	20.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Kapitalni grantovi pojedincima	615211	0,00	20.000,00	20.000,00	0,00	0,00%	100,00%
615211-Kap.grant.poj.za izvlaštenje zemljišta		0,00	20.000,00	20.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Izdaci za kamate i ostale naknade	616000	96.166,17	135.670,00	135.670,00	0,00	141,08%	100,00%
Izdaci za inozemne kamate	616200	442,25	670,00	670,00	0,00	151,50%	100,00%
Izdaci za inozemne kamate	616210	442,25	670,00	670,00	0,00	151,50%	100,00%
Izdaci za kamate na kredite odobrene od stranih	616212	442,25	670,00	670,00	0,00	151,50%	100,00%
Kamate na domaće pozajmljivanje	616300	32.610,23	55.000,00	55.000,00	0,00	168,66%	100,00%
Kamate na izravno pozajmljivanje	616330	32.610,23	55.000,00	55.000,00	0,00	168,66%	100,00%
Kamate na pozajmice od domaćih financijskih institucija	616331	32.610,23	55.000,00	55.000,00	0,00	168,66%	100,00%
616331-kam.na dug.kredit		32.610,23	55.000,00	55.000,00	0,00	168,66%	100,00%
Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	616500	63.113,69	80.000,00	80.000,00	0,00	126,76%	100,00%
Izdaci za kamate za dug po izdatim garancijama	616510	63.113,69	80.000,00	80.000,00	0,00	126,76%	100,00%
Izdaci za kamate za dug po izdatim garancijama	616511	63.113,69	80.000,00	80.000,00	0,00	126,76%	100,00%
Kapitalni izdaci		**2.532.094,28**	**4.783.135,00**	**4.528.135,00**	**-255.000,00**	**178,83%**	**94,67%**
IZDACI	820000	**2.532.094,28**	**4.783.135,00**	**4.528.135,00**	**-255.000,00**	**178,83%**	**94,67%**
Nabavka stalnih sredstava	821000	1.686.535,45	3.791.735,00	3.616.735,00	-175.000,00	214,45%	95,38%
Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	821100	894.523,50	1.000.000,00	1.000.000,00	0,00	111,79%	100,00%
Nabavka zemljišta i ostalih materijalnih sredstava	821110	894.523,50	1.000.000,00	1.000.000,00	0,00	111,79%	100,00%
Nabavka unutrašnjih voda	821113	894.523,50	1.000.000,00	1.000.000,00	0,00	111,79%	100,00%
821113-9- Vod za tehničku vodu Bivolje brdo		894.523,50	1.000.000,00	1.000.000,00	0,00	111,79%	100,00%
Nabavka građevine	821200	58.178,25	605.000,00	415.000,00	-190.000,00	713,32%	68,60%
Nabavka zgrada i stanova	821210	0,00	55.000,00	55.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Nabavka zgrada	821211	0,00	55.000,00	55.000,00	0,00	0,00%	100,00%
821211-Upravna zgrada JKP		0,00	55.000,00	55.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Ostali objekti	821220	58.178,25	550.000,00	360.000,00	-190.000,00	618,79%	65,45%
Vanjska rasvjeta, trotoari i ograde	821221	0,00	100.000,00	100.000,00	0,00	0,00%	100,00%
821221-vanjska rasvjeta		0,00	100.000,00	100.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Putevi i mostovi	821222	0,00	450.000,00	100.000,00	-350.000,00	0,00%	22,22%
821222-Izr.prometne infrastrukture GZZ		0,00	100.000,00	100.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Objekti vodovoda i kanalizacije	821224	58.178,25	0,00	160.000,00	160.000,00	275,02%	0,00%
821224-TS Bjelave2		58.178,25	0,00	60.000,00	60.000,00	103,13%	0,00%

Opis	Konto /funkcija	Izvršenje tekuće godine (1)	Izn. uporednog proračuna (2)	Izn. trenutnog proračuna (3)	Razlika (3-2) (4)	Index (3/1) (5)	Index (3/2) (6)
821224-vodoops.sustav Čapljina		0,00	0,00	100.000,00	100.000,00	0,00%	0,00%
Nabavka opreme	821300	151.454,93	175.500,00	190.500,00	15.000,00	125,78%	108,55%
Uredska oprema	821310	41.944,12	57.500,00	57.500,00	0,00	137,09%	100,00%
Namještaj	821311	21.122,64	33.000,00	33.000,00	0,00	156,23%	100,00%
Kompjuterska oprema	821312	14.973,82	18.500,00	18.500,00	0,00	123,55%	100,00%
Oprema za prijenos podataka i glasa	821313	5.847,66	6.000,00	6.000,00	0,00	102,61%	100,00%
Prijevozna oprema	821320	104.715,00	90.000,00	105.000,00	15.000,00	100,27%	116,67%
Motorna vozila	821321	104.715,00	90.000,00	105.000,00	15.000,00	100,27%	116,67%
Strojevi, uređaji i alati, instalacije	821360	4.795,81	28.000,00	28.000,00	0,00	583,84%	100,00%
Strojevi, uređaji i alati, instalacije	821361	4.795,81	28.000,00	28.000,00	0,00	583,84%	100,00%
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	821500	183.729,76	403.235,00	403.235,00	0,00	219,47%	100,00%
Osnivačka ulaganja	821520	183.729,76	403.235,00	403.235,00	0,00	219,47%	100,00%
Studije izvodljivosti, projektne pripreme i projektovanje	821521	183.729,76	403.235,00	403.235,00	0,00	219,47%	100,00%
821521-Gl.proj.infras.gosp.ZZ		6.996,60	7.700,00	7.700,00	0,00	110,05%	100,00%
821521-Id.proj-Odv.otp.i obor.voda grad.podr.Čapljina		29.494,24	30.000,00	30.000,00	0,00	101,71%	100,00%
821521-Inv.tehn.i okol.dok.za san.post.dep.smeća		53.600,03	47.000,00	47.000,00	0,00	87,69%	100,00%
821521-Izr.gl.proj-JKP		7.020,00	7.100,00	7.100,00	0,00	101,14%	100,00%
821521-Izr.gl.proj.prom.inf.dijela prom.ADA-BAD		6.996,60	20.000,00	20.000,00	0,00	285,85%	100,00%
821521-Izr.gl.proj.prometnice na Modriču		0,00	18.000,00	18.000,00	0,00	0,00%	100,00%
821521-Proj.izr.adr.registra		0,00	25.435,00	25.435,00	0,00	0,00%	100,00%
821521-Regul.plan urbane vile		10.939,50	11.000,00	11.000,00	0,00	100,55%	100,00%
821521BC-Izrada izmjena i dopuna Regul.plana BLOK V		0,00	40.000,00	40.000,00	0,00	0,00%	100,00%
821521Č-Izrada projekta oborinske odvodnje Čeljevo		0,00	5.000,00	5.000,00	0,00	0,00%	100,00%
821521NGP- Projektna dokumentacija za nasip gabela		68.682,79	192.000,00	192.000,00	0,00	279,55%	100,00%
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	821600	398.649,01	1.608.000,00	1.608.000,00	0,00	403,36%	100,00%
Rekonstrukcija	821610	398.649,01	1.608.000,00	1.608.000,00	0,00	403,36%	100,00%
Rekonstrukcija zgrada	821614	398.649,01	1.470.000,00	1.470.000,00	0,00	368,75%	100,00%
821614-Dječji vrtić-rekonstrukcija		398.649,01	1.350.000,00	1.350.000,00	0,00	338,64%	100,00%
821614CZ-Rekons.zgrade CZ		0,00	120.000,00	120.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Ostala rekonstrukcija i poboljšanja	821619	0,00	138.000,00	138.000,00	0,00	0,00%	100,00%
821619-Revitalizacija Gradskog parka		0,00	138.000,00	138.000,00	0,00	0,00%	100,00%
Pozajmljivanje i učešće u dionicama	822000	42.009,75	57.000,00	57.000,00	0,00	135,68%	100,00%
Učešće u dionicama javnih poduzeća	822400	42.009,75	57.000,00	57.000,00	0,00	135,68%	100,00%
Učešće u dionicama javnih poduzeća	822410	42.009,75	57.000,00	57.000,00	0,00	135,68%	100,00%
Učešće u dionicama javnih poduzeća	822411	42.009,75	57.000,00	57.000,00	0,00	135,68%	100,00%
822411-Učešće u dionicama RTV HB		42.009,75	57.000,00	57.000,00	0,00	135,68%	100,00%
Otplate dugova	823000	803.549,08	934.400,00	854.400,00	-80.000,00	106,33%	91,44%

Opis	Konto /funkcija	Izvršenje tekuće godine (1)	Izn. uporednog proračuna (2)	Izn. trenutnog proračuna (3)	Razlika (3-2) (4)	Index (3/1) (5)	Index (3/2) (6)
Otplate dugova primljenih kroz Državu	823100	77.339,98	84.400,00	84.400,00	0,00	109,13%	100,00%
Otplate dugova primljenih kroz Državu	823110	77.339,98	84.400,00	84.400,00	0,00	109,13%	100,00%
Otplate dugova primljenih kroz Državu-relevantne obveze	823111	77.339,98	84.400,00	84.400,00	0,00	109,13%	100,00%
Otplate domaćeg zaduživanja	823300	112.500,00	150.000,00	150.000,00	0,00	133,33%	100,00%
Otplate izravnog pozajmljivanja	823330	112.500,00	150.000,00	150.000,00	0,00	133,33%	100,00%
Otplate domaćim financijskim institucijama	823331	112.500,00	150.000,00	150.000,00	0,00	133,33%	100,00%
Otplata duga po izdatim garancijama	823500	613.709,10	700.000,00	620.000,00	-80.000,00	101,03%	88,57%
Otplata duga po izdatim garancijama	823510	613.709,10	700.000,00	620.000,00	-80.000,00	101,03%	88,57%
Otplata duga po izdatim garancijama	823511	613.709,10	700.000,00	620.000,00	-80.000,00	101,03%	88,57%
Proračunska rezerva		**0,00**	**43.834,64**	**32.834,64**	**-11.000,00**	**0,00%**	**74,91%**
Konto proračunske rezerve	**990000**	**0,00**	**43.834,64**	**32.834,64**	**-11.000,00**	**0,00%**	**74,91%**
Konto proračunske rezerve	999000	0,00	43.834,64	32.834,64	-11.000,00	0,00%	74,91%
Konto proračunske rezerve	999900	0,00	43.834,64	32.834,64	-11.000,00	0,00%	74,91%
Konto proračunske rezerve	999990	0,00	43.834,64	32.834,64	-11.000,00	0,00%	74,91%
Konto proračunske rezerve	999999	0,00	43.834,64	32.834,64	-11.000,00	0,00%	74,91%

68

Na temelju članka 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine F BiH, broj 49/06) i članka 24. Statuta Općine Čapljina (Narodni list Općine Čapljina broj: 1/2008), Općinsko vijeće Čapljina na sjednici održanoj 07. prosinca 2017. godine, donijelo je

O D L U K U
o donošenju Integralne strategije razvoja Općine Čapljina 2017.-2027.

I

Općinsko vijeće Općine Čapljina donosi Integralnu strategiju razvoja Općine Čapljina 2017.-2027., kao okvirni dokument.

II

Sastavni dio ove Odluke čini dokument Integralna strategija razvoja Općine Čapljina 2017.-2027.

III

Ova Odluka stupa na snagu osmog da-na nakon objave u Narodnom listu Općine Čapljina.

OPĆINSKO VIJEĆE ČAPLJINA

Broj: 01-06-6855/17
07. prosinca 2017. god.
Č a p l j i n a

ZAMJENIK PREDSJEDATELJA:
Pero Knežević, v.r.

OPĆINA ČAPLJINA

www.capljina.ba

INTEGRIRANA STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE ČAPLJINA

[2017.– 2027.]

Čapljina, 2017.

Sadržaj

I. UVOD 1
II. METODOLOGIJA IZRADE STRATEGIJE 2
III. STRATEŠKA PLATFORMA 4
A. SOCIO-EKONOMSKA ANALIZA 4
1. Zemljopisni položaj i prirodne karakteristike 4
1.1. Ključne povijesne činjenice 4
1.2. Zemljopisno- komunikacijske karakteristike, prirodne odlike i resursi područja 5
2. Demografske karakteristike i kretanja 6
2.1. Ukupan broj stanovnika i prirodni priraštaj 6
2.2. Struktura stanovništva 7
2.3. Prostorni raspored stanovništva i gustoća naseljenosti 7
2.4. Migracije stanovništva 9
2.5. Zaključak 10
3. Pregled stanja i kretanja lokalnog gospodarstva 11
3.1. Broj i struktura poduzeća 12
3.2. Vanjskotrgovinska razmjena i najznačajniji izvozni proizvodi i poduzeća 14
3.3. Veće investicije u gospodarstvu 16
3.4. Turistički potencijali i turistička infrastruktura 16
3.5. Poljoprivredni potencijali i proizvodi 21
3.6. Zaključak 25
4. Pregled stanja i kretanja na tržištu rada 27
4.1. Zaposlenost 27
4.2. Nezaposlenost 28
4.3. Umirovljenici 28
4.4. Zaključak 29
5. Pregled stanja i kretanja u području društvenog razvoja 30
5.1. Obrazovanje 30
5.2. Kultura i šport 33
5.3. Zdravstvena i socijalna zaštita 34
5.4. Stanovanje 35
5.5. Civilna zaštita i sigurnost građana 35
5.6. Osjetljive skupine 37
5.7. Civilno društvo 38
5.8. Zaključak 39
6. Stanje javne infrastrukture i javnih usluga 40
6.1. Prometna infrastruktura 40
6.2. Tehnička infrastruktura 40
6.3. Komunalna infrastruktura i usluge 41
6.4. Administrativne usluge lokalne samouprave 43
7. Stanje okoliša 44
7.1. Stanje zraka 44
7.2. Vodni resursi 44
7.3. Stanje zemljišta 45
7.4. Stanje šumskih eko sustava 45
7.5. Biodiverzitet 45
7.6. Upravljanje prostorom i okolišem, stanje općinskog zelenila 47
7.7. Zaštita prirodne baštine 48
7.8. Utjecaj lokalne ekonomije na okoliš 49
7.9. Zaključak 50
8. Stanje prostorno-planske dokumentacije 51
8.1. Analiza proračuna 51
8.2. Pregled prihoda i primitaka u ukupnom proračunu 52
8.3. Porezni prihodi 53

8.4. Neporezni prihodi 55
8.5. Tekuće potpore i grantovi 56
8.6. Primici (primici i kapitalne potpore) 57
8.7. Rashodi, izdaci i tekući grantovi 58
B. STRATEŠKI PRAVCI RAZVOJA 61
SWOT-Integralna analiza 61
STRATEŠKI PRAVCI 62
VIZIJA OPĆINE ČAPLJINA 65
STRATEŠKI CILJEVI 65
C. SEKTORSKI RAZVOJNI PLANOVI 67
1. Plan lokalnog ekonomskog razvoja 67
Fokusiranje 67
Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima 68
Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa 70
Inicijative međuopćinske suradnje 71
Programi, projekti i mjere 71
2. Plan društvenog razvoja 72
Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima 73
Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa 74
Inicijative međuopćinske suradnje 74
Programi, projekti i mjere 74
3. Plan zaštite životne sredine 76
Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima 76
Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa 77
Inicijative međuopćinske suradnje 77
Programi, projekti i mjere 77
OPERATIVNI PLAN 79
Plan provedbe strateških projekata i mjera za 3 godine (1+2) 79
Plan organizacijskih i ljudskih kapaciteta za provedbu, praćenje i vrednovanje strategije 93
Pregled osnovnih aktivnosti i odgovornosti za implementaciju strategije 94

I. UVOD

Na temelju članka 15. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj 49/2006), članka 36. Statuta općine Čapljina („Narodni list općine Čapljina, broj 1/2008) i članka 2. Odluke o pristupanju izradi strategije razvoja općine Čapljina za razdoblje 2017. - 2027. godine (Narodni list općine Čapljina, broj 3/2015), Načelnik općine donio je 20.08.2015. godine rješenje broj: ON-218/15 o imenovanju Povjerenstva za izradu strategije razvoja općine Čapljina s čime je praktično započeo proces izrade **"Strategije razvoja općine Čapljina za razdoblje 2017. - 2027. godine."**

Cilj strategije je: *usmjeriti naša djelovanja, postaviti podlogu za buduće aktivnosti, postaviti podlogu za razvojne projekte i pripremiti se za EU fondove.* Svrha izrade Strategije razvoja općine Čapljina za razdoblje 2017. – 2027. godine je osigurati strateški okvir u planiranju i provedbi prioriteta za integrirani razvoj općine, a rezultat će biti ugodan ambijent za život građana Čapljine i povoljna klima za investiranje u nove projekte kao i za poslovanje postojećih i novih gospodarskih subjekata. Međutim, svjetska gospodarska kriza koja je kulminirala 2008. godine, na najokrutniji način se odrazila na Bosnu i Hercegovinu, a time i na sve lokalne zajednice, uključujući i općinu Čapljina, rezultirala je usporenim gospodarskim rastom, gotovo potpunim prekidom investicija, smanjenjem potrošnje, velikom nezaposlenošću i odljevom mladih i stručnih kadrova diljem svijeta. Značaj ove Strategije je da se, na osnovu sveobuhvatne analize postojećeg stanja, odgovori novim izazovima u budućnosti stvarajući strateški okvir koji će maksimalno spriječiti moguće negativnosti u svim sferama života i rada.

Strategija predstavlja temeljni razvojni dokument kojim se usmjerava budući razvoj, koja je podsjetnik i okvir za izradu pojedinačnih konkretnih planova i programa na osnovu kojih će se donositi najvažnije Odluke općinskog vijeća, te kao podloga za njihovo ostvarenje.

Glavne značajke razvoja za planirani vremenski okvir od 10 (deset) godina vezani su za korištenje potencijala iz oblasti gospodarstva, s naglaskom na poljoprivredu i turizam.

Posebnu pozornost treba posvetiti realizaciji infrastrukturnih projekata, stvaranju preduvjeta za poticanje gospodarskih aktivnosti, aktiviranje i valorizaciju kulturnih i povijesnih značajki područja općine u cilju razvoja turizma, razvoj poljoprivrede i svih njenih komponenti, uz poštivanje ekoloških standarda.

II. METODOLOGIJA IZRADE STRATEGIJE

U izradi strateškog plana razvoja općine Čapljina korištena je standardizirana Metodologija za integrirano planiranje lokalnog razvoja (MiPRO), prihvaćena i preporučena od entitetskih vlada, te Saveza općina i gradova Federacije BiH. MiPRO je u potpunosti usklađena s postojećim zakonskim okvirom kojim je definirano planiranje razvoja na lokalnoj razini, gdje je općinska uprava nositelj procesa izrade i provedbe strategije, uz maksimalno sudjelovanje relevantnih dionika lokalne zajednice.

Vodeća načela na kojima se temelji strategija razvoja općine Čapljina su održivost i socijalna uključenost. Održivost, kao načelo, integrira gospodarski i okolišni aspekt, dok načelo socijalne uključenosti podrazumijeva jednake mogućnosti za sve i jednakost u smislu identificiranja potreba i interesa socijalno isključenih grupa stanovništva.

Strategiju karakteriziraju integracija (što znači da su gospodarsko, društveno i područje zaštite okoliša promatrani kao neodvojivi dijelovi jedne cjeline) i participacija (svi važni sudionici su angažirani i pridonijeli su izradi Strategije).

Općina se angažirala u procesu izrade Strategije vođena uvjerenjem da strateško planiranje predstavlja ključni instrument za aktivno i odgovorno upravljanje lokalnim razvojem. Proces izrade Strategije razvoja iniciran je od Općinskog načelnika i podržan od Općinskog vijeća. Proces izrade je vodilo Povjerenstvo za izradu strategije razvoja općine Čapljina kao operativno i koordinacijsko tijelo zaduženo za vođenje participativnog procesa izrade Integrirane strategije lokalnog razvoja općine Čapljina. U samom procesu stvoreni su mehanizmi za građansko sudjelovanje, kroz rad Partnerske grupe kao foruma putem kojeg se osiguralo sudjelovanje građana u procesu strateškog planiranja lokalne zajednice, savjetodavnog tijela koje su činili predstavnici nevladinog sektora, mjesnih zajednica, javnih ustanova. Poseban naglasak stavljen je na uključivanje i adekvatno prepoznavanje potreba potencijalno ranjivih kategorija stanovništva.

Strategija razvoja općine Čapljina za razdoblje 2017. - 2027. godina uključuje tri razine planiranja čime se usklađuje dugi, srednji i kratki rok.

Prva razina planiranja je STRATEŠKA PLATFORMA koja obuhvaća razdoblje od 10 (deset) godina. Polazna osnova za izradu strateške platforme bila je analiza postojećih strateških dokumenata, razine njihove realizacije i stupnja razvijenosti ljudskih resursa potrebnih za izradu i provedbu Strategije. Strateška platforma kao najvažniji dio strategije obuhvaća: socio- ekonomsku analizu, viziju razvoja, strateške fokuse i strateške ciljeve općine.

Druga razina planiranja je razrada sektorskih planova kroz adekvatne planove gospodarskog i društvenog razvoja i unaprjeđenje okoliša i njihove međusobne usklađenosti. Sektorske planove gospodarskog razvoja, društvenog razvoja i zaštite okoliša izradilo je Povjerenstvo za izradu strategije razvoja općine Čapljina u suradnji s radnim grupama za svaki sektor koje su činili predstavnici javnog, privatnog i nevladinog sektora. Vremenski okvir je 5 (pet) godina.

Treća razina planiranja su operativni planovi, tj. razrada modaliteta financiranja i provedbe, uključujući pripremu organizacijskih i ljudskih potencijala. U ovom završnom dijelu procesa izrade Strategije, Povjerenstvo za izradu strategije razvoja općine Čapljina je na temelju načela integracije ujedinio i uskladio sektorske dokumente, izradio okvirne trogodišnje planove implementacije, financijsku konstrukciju te plan razvoja organizacijskih i ljudskih potencijala neophodnih za proces izrade Strategije.

III. STRATEŠKA PLATFORMA

A. SOCIO-EKONOMSKA ANALIZA

1. Zemljopisni položaj i prirodne karakteristike

1.1. Ključne povijesne činjenice

Općina Čapljina i grad Čapljina smješteni su u donjem aluvijalnom slivu rijeke Neretve, na jugu Hercegovine, samo tridesetak kilometara od Jadranskog mora. Sam položaj Čapljine određen je položajem u središtu drevnih izuzetno važnih i frekventnih putova koji su povezivali Jadransko primorje dolinom rijeke Neretve prema unutrašnjosti Balkana i dalje prema Panonskoj nizini i srednjoj Europi. Važnost putova, prometa ljudi i roba odredila je povijest ovih prostora. Sam grad leži na nadmorskoj visini od oko 10 metara. Ovdje se nalaze ostaci najvećeg rimskog vojnog kampa u regiji, Mogorjelo izgrađeno krajem III. stoljeća, te dvije bazilike iz V. stoljeća.

Villa Rustica je obnovljena, te je od 1903. godine otvorena za posjete. Gabela, bogato arheološko nalazište na desnoj obali Neretve, nalazi se samo 5 km južno od Čapljine. Interesantna priča o ovom kraju vezuje se za tvrdnju Meksikanca Roberta Salinasa Price-a da je Stari grad Gabela Ilij- glavni grad države Troje. Počitelj, maleni kameni grad, smješten je 3 km sjeverno od grada Čapljine. Od važnijih građevina važno je spomenuti Hadži-Alijinu džamiju iz polovice 16. stoljeća koja dominira gradićem, zatim Šišman-Ibrahim pašinu medresu (škola) sa originalnim bakarnim kupolama. Dominantnu poziciju ima Sahat kula iz 17. stoljeća i hamam (kupatilo). Stari kameni most u Klepcima premošćuje rijeku Bregavu. Most je izgradio hercegovački Sandžak-beg Mustafa-beg 1517. godine, a obnovljen je oko 150 godina kasnije. Desilo se nalazi uz rubni dio Svitavskog jezera tj. njegova izvorišna zona, danas ujezereni dio koji je magistralom odvojen od ostalog dijela Hutova blata. Arheološka iskopavanja započeta tijekom 2009. godine, potvrdila su ranije pretpostavke kako se radi o iznimnom arheološkom lokalitetu starom i preko 2000. godina. Kulturno– povijesno nasljeđe čapljinskog područja po svojoj raznovrsnosti spada među bogatije fondove u čitavoj Bosni i Hercegovini. Začeci naseljenosti javljaju se 1632. godine, gdje je na početku bilo samo 67 stanovnika. Pravi uspon i razvoj počinju polovinom dvadesetoga stoljeća, posebno u razdoblju 1960. - 1980. godine, pa i kasnije. Geografski položaj i okoliš svrstavaju Čapljinu u grad na raskrižju svih strana svijeta te po svojim općim karakteristikama spada u tipični mediteranski grad u dolini rijeke Neretve, koja zapravo počinje u Počitelju i prostire se sve do ušća u Jadransko more. Čitajući povijesne dokumente, vidljivo je da su to područje i Čapljina bili zanimljivi za mnoge osvajače, prodor Rimljana u Mogorjelo, Turaka u Počitelj, Struge i Gabelu koja zamalo ne postade Gabela – Troja. Tu treba dodati Ilire, Mlečane, Talijane i druge koji su znali cijeniti okružje u kojem je bilo dosta vode, zemljišta te, što je vrlo važno, blizina Jadranskog mora.

1.2. Zemljopisno- komunikacijske karakteristike, prirodne odlike i resursi područja

Općina Čapljina je jedna od 9 općina Hercegovačko-neretvanske županije. Smještena je na jugu Bosne i Hercegovine, Regija Hercegovina. Površina općine Čapljina iznosi 256 km^2. Kako kroz povijest, tako i danas kroz Općinu prolaze važni cestovni i željeznički pravci koji služe kao poveznica Jadranskog mora sa srednjom Europom. U orografskim značajkama područje općine karakterizira tipičan kraški reljef, uz pojavu mnogobrojnih škrapa, vrtača, uvala, polja, jezera, močvara i riječnih nanosa uz rijeku Neretvu čineći plodnu aluvijalnu dolinu delte Neretve. Nadmorska visina se kreće od 2,5 m/nv močvarni i aluvijalni dio delte, dok se okolna pobrđa uzdižu i preko 500 m/nv. Blage zime i vrela ljeta uz umjerene oborine tijekom jeseni i proljeća odaju karakteristike submediteranske klime. Prostor općine presijecaju četiri rijeke: Neretva, Bregava, Trebižat i Krupa, gradeći plodnu aluvijalnu ravnicu koja se nastavlja na prostor Republike Hrvatske.

Slika 1.

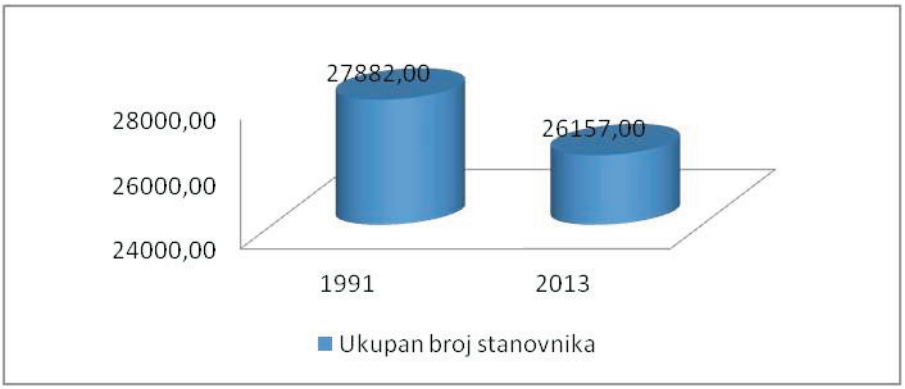

2. Demografske karakteristike i kretanja

2.1. Ukupan broj stanovnika i prirodni priraštaj

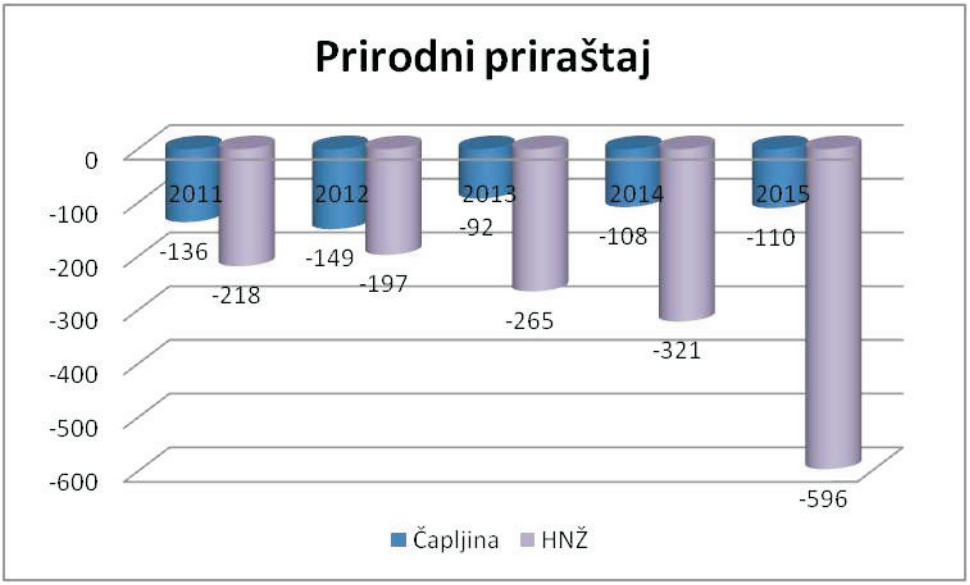
Prema rezultatima popisa stanovništva iz 2013. Godine, Općina Čapljina ima 26.157 stanovnika, što je u odnosu na broj stanovnika prema popisu stanovništva iz 1991. godine smanjenje od 6 %. (Grafikon „Ukupan broj stanovnika“). Naime, 1991. godine općina Čapljina brojila je 27.822 stanovnika.

Grafikon 1.- Ukupan broj stanovnika

Ovo smanjenje je prvenstveno posljedica migracija uzrokovanih ratnim događanjima ranih devedesetih godina, kao i ekonomskim migracijama uzrokovanih lošom i nestabilnom ekonomskom situacijom u zemlji.

Grafikon 2. – Prirodni priraštaj

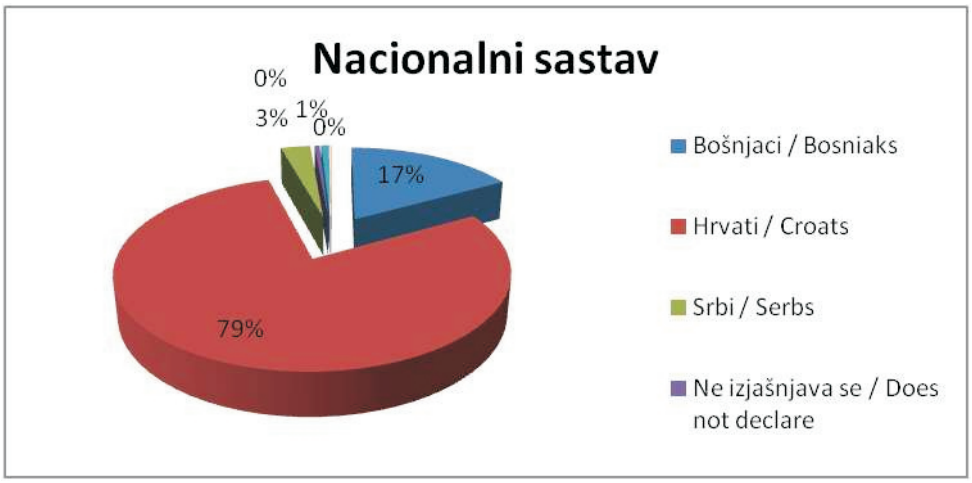

Također, jedan od uzroka pada broja stanovnika jeste i negativna stopa prirodnog priraštaja, koja je karakteristična za cijelu županiju. Naime, u posljednjih pet promatranih godina negativna stopa u općini Čapljina se manifestira od 2013. godine, s tim što je ona puno izraženija na razini županije. (Podaci iz Federalnog zavoda za programiranje razvoja).

2.2. Struktura stanovništva

Prema nacionalnoj strukturi stanovništva u općini Čapljina živi najviše Hrvata (79 %), te potom Bošnjaka (7 %), Srba (3 %), te ostalih i onih koji se nisu izjasnili nešto oko 1,4 %.

*Grafikon 3. – Nacionalni sas*tav

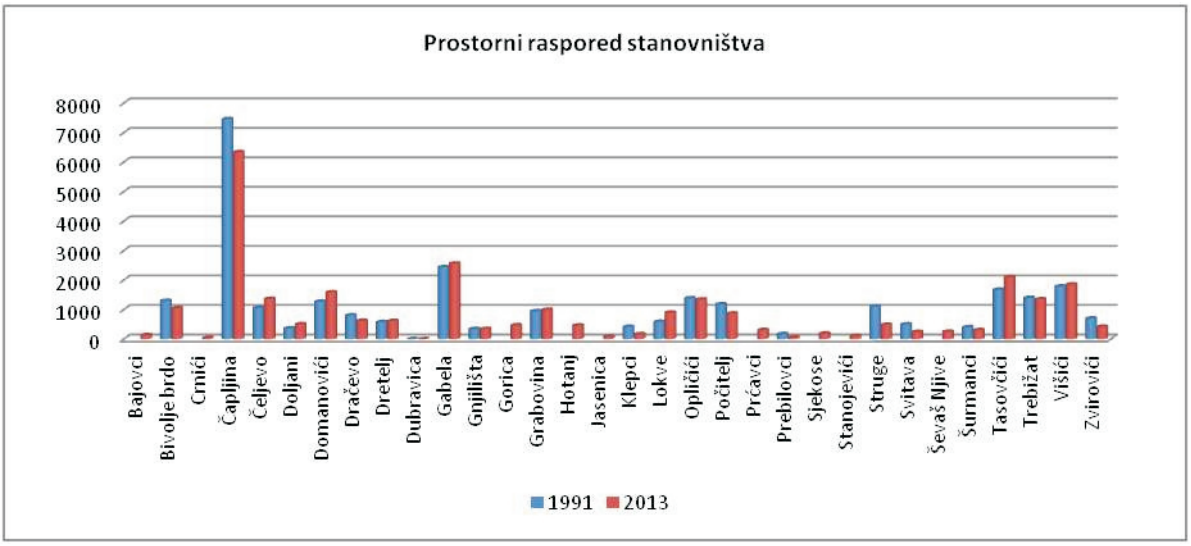
Po spolnoj strukturi u općini Čapljina više je žena nego muškaraca, te se ovaj pokazatelj nije mijenjao u odnosu na popis stanovništva iz 1991. godine. Od ukupnog broja stanovnika u općini Čapljina žena je 13.210, što je 51 %, dok je muškaraca 12.947, ili 49 % od ukupnog broja stanovnika (Popis stanovništva 2013.).

2.3. Prostorni raspored stanovništva i gustoća naseljenosti

Stanovništvo općine Čapljina raspoređeno je u 32 naseljena mjesta: Bajovci, Bivolje Brdo, Crnići, Čapljina, Čeljevo, Doljani, Domanovići, Dračevo, Dretelj, Dubravica, Gabela, Gnjilišta, Gorica, Grabovina, Hotanj, Jasenica, Klepci, Lokve, Opličići, Počitelj, Prćavci, Prebilovci, Sjekose, Stanojevići, Struge, Svitava, Ševaš Njive, Šurmanci, Tasovčići, Trebižat, Višići i Zvirovići.

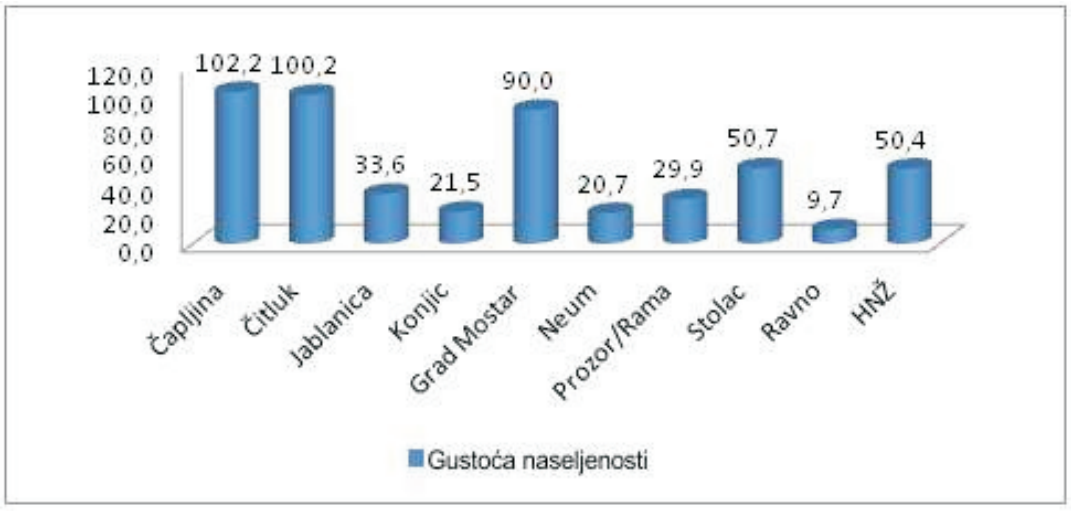
Iz donjeg grafičkog prikaza vidljivo je da su najnaseljeniji grad Čapljina, te potom Gabela, pa Tasovčići, Višići, te Opličići. Međutim, u gotovo svim naseljenim mjestima je došlo do smanjenja broja stanovnika u odnosu na 1991. godinu osim u Gabeli, Tasovčićima, Višićima, Domanovićima, Čeljevu, Grabovinama i Lokvama, gdje je prema popisu stanovništva iz 2013. godine došlo do rasta broja stanovnika.

Grafikon 4. – Prostorni raspored stanovništva

Općina Čapljina se može okarakterizirati kao ruralna općina[1] u kojoj živi 102 stanovnika na kvadratni kilometar, što je opet svrstava u kategoriju naseljenijih općina po gustoći naseljenosti u odnosu na susjedne općine i na županiju, kao i u odnosu na sve općine u Hercegovini. Odmah iza općine Čapljina je općina Čitluk, te onda Grad Mostar.

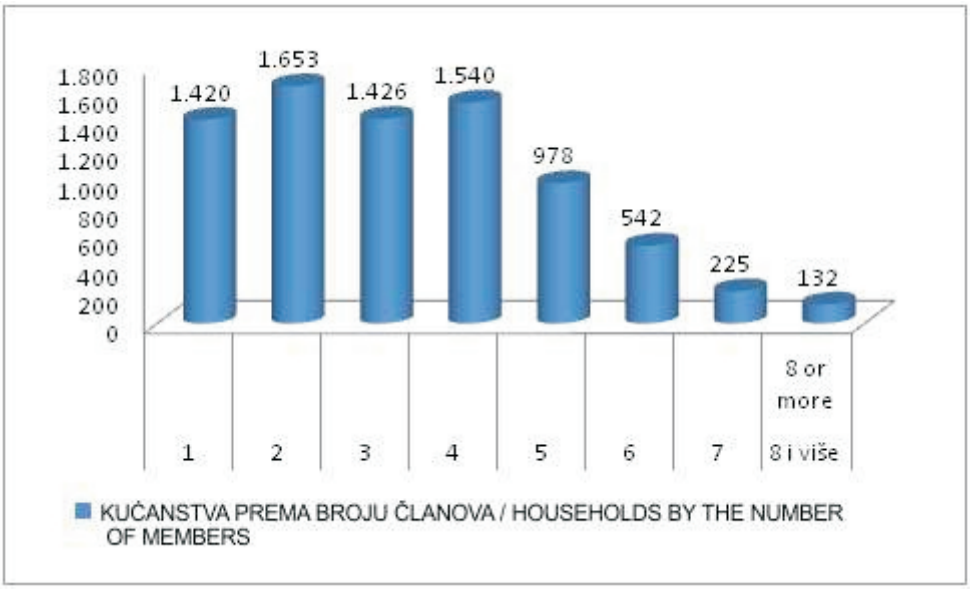
Grafikon 5. – Gustoća naseljenosti u HNŽ/K

Broj kućanstava u općini Čapljina je 7916, od čega je veći dio seoskih kućanstava. To također ide u prilog činjenici da većina stanovništva u općini Čapljina živi u ruralnim krajevima. Najveći broj kućanstava je sa dva člana te potom sa četiri člana obitelji. Gotovo jednak broj kućanstava ima 1 ili 3 člana obitelji.

[1] Prema klasifikaciji OECD sredine koje imaju ispod 150 stanovnika na kvadratni kilometar smatraju se ruralnim područjima.

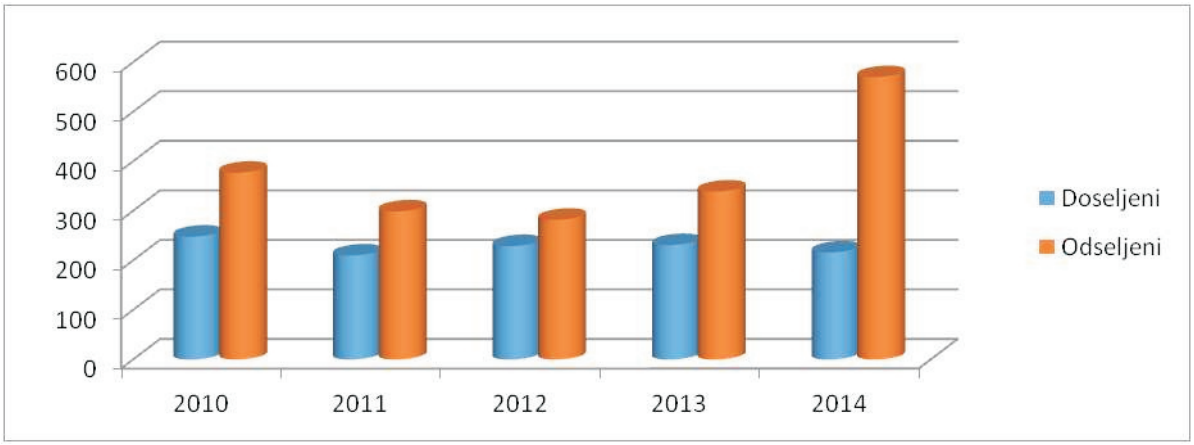
Grafikon 6. – Kućanstva prema broju članova

2.4. Migracije stanovništva

Što se tiče migracija prisutan je odlazak stanovništva u druge zemlje zbog teške ekonomske situacije. Iako nema službene evidencije o raseljavanju stanovništava, ova pojava je općepoznata i sigurno je prisutna. U promatranom razdoblju od pet godina, stanje vezano uz migracije je takvo da je više ljudi napustilo nego što ih je doselilo u Čapljinu. Od 2012. godine je povećan trend odlaska stanovništva. To je posebno vidljivo u 2014. godini, kad je iz Općine iselilo 570 stanovnika. Do podataka u koje su se destinacije selili stanovnici Općine nije moguće doći. Prema procjenama najveći dio iseljenih je otišao u susjednu Republiku Hrvatsku, te dobrim dijelom u razvijene zemlje Europske unije. Budući da većina stanovnika općine ima državljanstvo Republike Hrvatske, samim tim imaju mogućnost pristupa tržištu rada u EU.

Grafikon 7. – Migracije stanovništva, 2010.-2014.

2.5. Zaključak

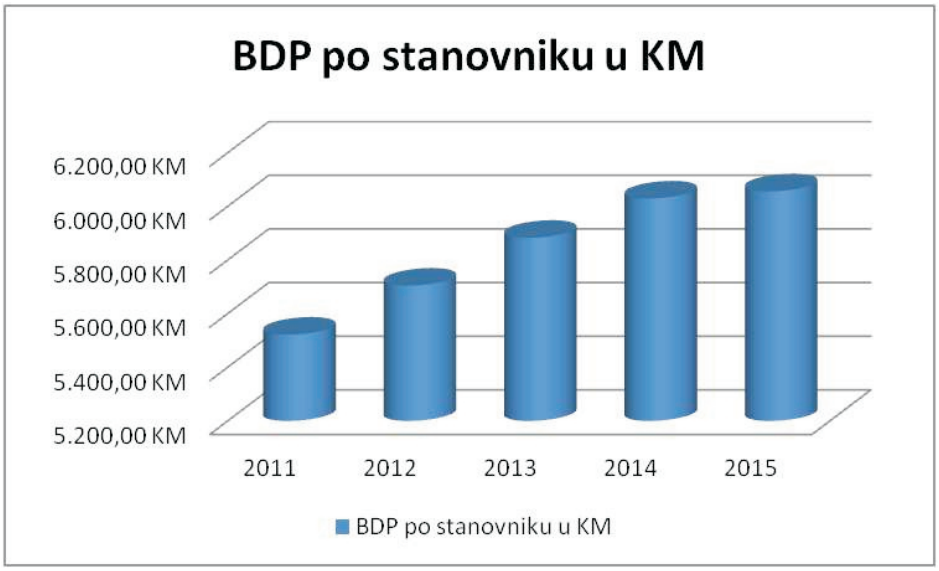
Planskim aktivnostima je moguće sprječavanje iseljavanja stanovnika sa prostora općine Čapljina, što bi dovelo do demografskog oporavka, ali je za realizaciju tog cilja bitan faktor ostvarenje gospodarskog razvoja. Demografski oporavak postići će se uz povoljnije egzistencijalne uvjete koje određuju nove gospodarske ili javne djelatnosti. One će unijeti nove razvojne sadržaje, nove mogućnosti zapošljavanja i egzistencije obitelji u dužem vremenskom razdoblju. Očekivanim pretvaranjem ovog područja u turistički značajno međunarodno prometno čvorište sa izraženim pozitivnim efektima u poljoprivrednoj proizvodnji, te intenziviranjem poslovno- poduzetničkih aktivnosti, moguće je računati sa snažnijim migracijskim priljevom koji bi nadoknadio prirodne lokalne gubitke u populaciji, a lokalne

(također negativne) migracijske tendencije zaustavio. Rješavanje problema depopulacije, starenja stanovništva, pada stope nataliteta na prostoru općine Čapljina svodi se, prije svega, na osmišljavanje prave pronatalističke politike. Glavne odrednice razvoja gospodarstva općine Čapljina čine poljoprivreda i turizam, dok postojeći poduzetnički i industrijski potencijali trebaju poslužiti razvoju ekološki prihvatljivih manjih proizvodnih pogona, intenzivnijem razvoju obrtništva, otvaranju manjih pogona i radionica, a sve u službi razvoja visokog turizma i stvaranja ekskluzivne turističke destinacije. Provesti pažljivo planiranje i organiziranje turističke ponude (osnivanje turističkih agencija, povećanje smještajnih kapaciteta, zaštita i očuvanje nacionalnih i prirodnih spomenika, edukacija u oblasti turizma i ugostiteljstva) uz istovremeno odvijanje aktivnosti s ciljem stavljanja poljoprivredne proizvodnje, poduzetništva i obrta u službu razvoja turizma.

3. Pregled stanja i kretanja lokalnog gospodarstva

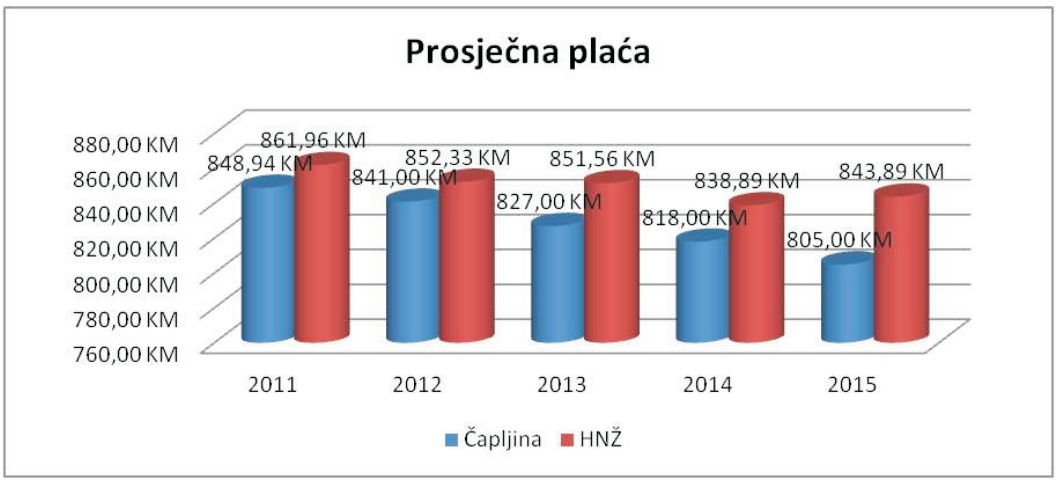
Kada promatramo stanje lokalnog gospodarstva u općini Čapljina te ako ga gledamo kroz prizmu visine BDP-a, vidjet ćemo da u pet zadnjih godina BDP raste, s tim što je od 2014. do 2015. godine taj rast nešto manji. BDP je u 2015. godini narastao u odnosu na 2011. godinu za oko 9 %. (Grafikon 8.– BDP po stanovniku).

*Grafikon 8. – BDP po stanovni*ku

Visina prosječne plaće u općini Čapljina (Grafikon 9.– Prosječna plaća u HNŽ/K i Općini Čapljina, 2011.- 2015.) kroz proteklih pet promatranih godina lagano opada, što prati trend i na razini županije s iznimkom u 2015. godini gdje je visina prosječne plaće narasla, a u općini Čapljina je i dalje u opadanju.

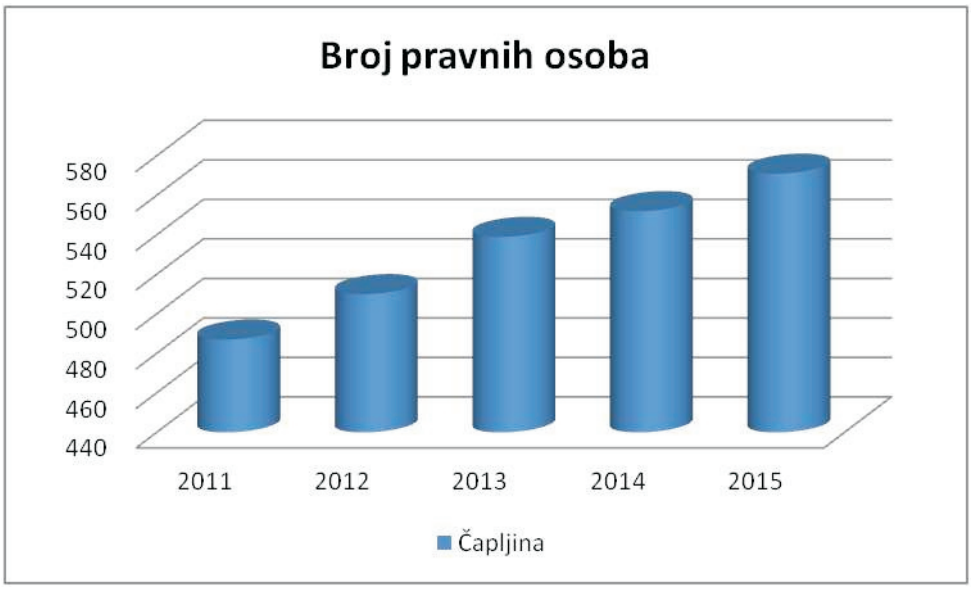
Grafikon 9. – Prosječna plaća u HNŽ/K i Općini Čapljina, 2011.-2015.

3.1. Broj i struktura poduzeća

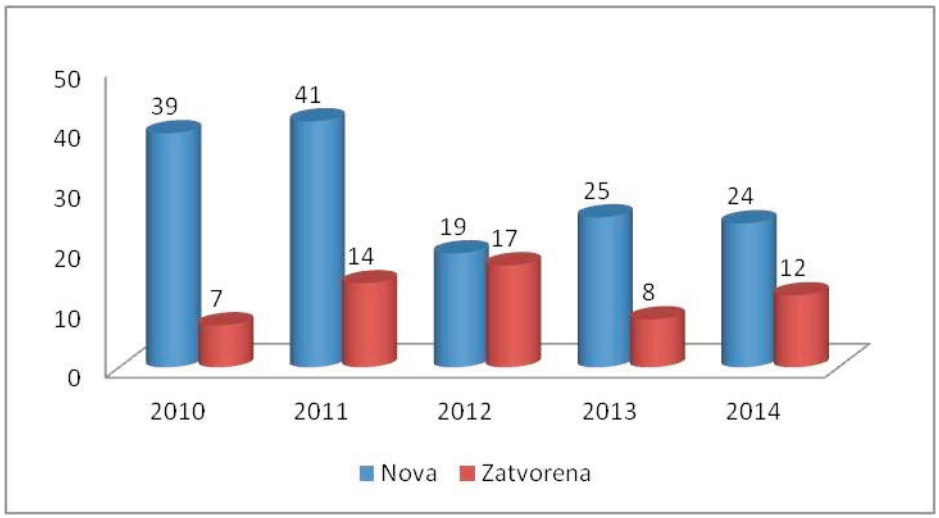
Prema podacima Federalnog zavoda za programiranje razvoja, broj poduzeća u Čapljini u 2015. godini je 571 čime je Čapljina na trećem mjestu u županiji po broju poduzeća. Također, vidljiv je rast broja poduzeća u zadnjih pet godina (2011.-2015.), što je trend i na razini županije. (Grafikon 10. – Broj registriranih pravnih osoba)

Grafikon 10. – Broj registriranih pravnih osoba

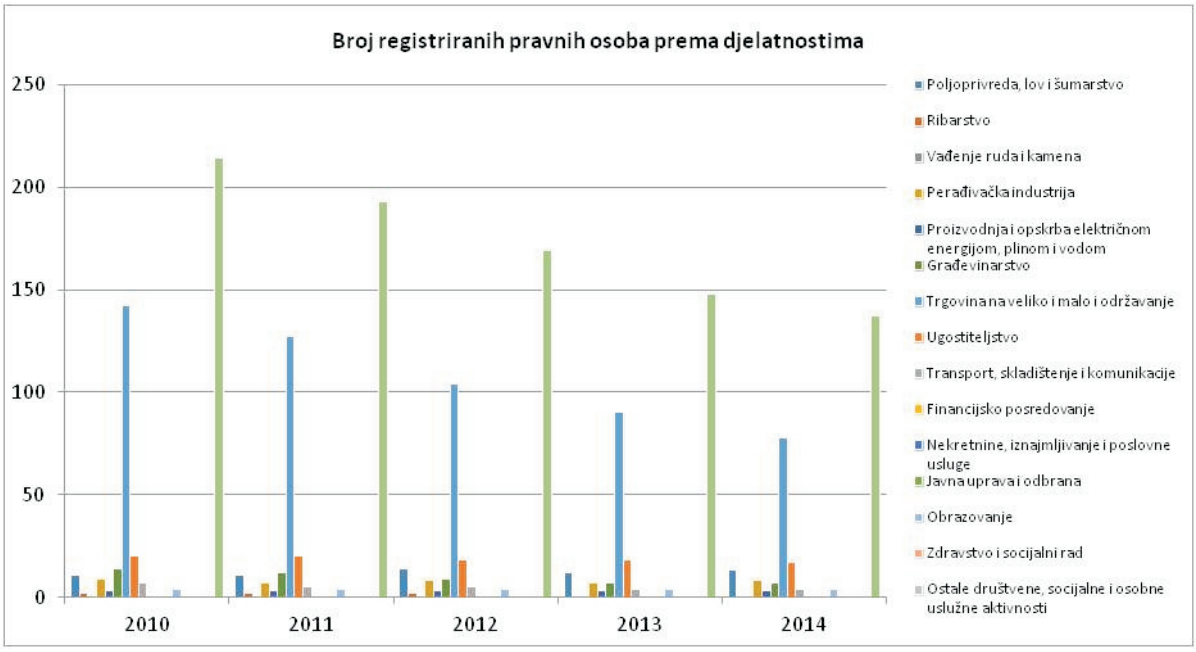
U Grafikonu 11. su prikazani podaci o novoregistriranim i zatvorenim poduzećima u razdoblju od 2010.-2014. u općini Čapljina. Primjetan je pozitivan gospodarski trend tj. znatan je broj novootvorenih poduzeća u odnosu na broj zatvorenih i odjavljenih poduzeća. Taj je trend najneznatnije izražen u 2012. godini.

Grafikon 11. – Broj novoregistriranih pravnih osoba, 2010.- 2014.

U Grafikonu 12. prikazani su podaci o broju registriranih pravnih osoba prema djelatnostima. Evidentno je kako je najviše registriranih pravnih osoba bilo u trgovini na veliko i malo, ugostiteljstvu, građevini, poljoprivredi kao i u prerađivačkoj industriji. Najveći pad broja pravnih osoba je zabilježen u sektoru građevinarstva i trgovine gdje je, u promatranom petogodišnjem razdoblju, gotovo prepolovljen broj poduzeća. U ostalim djelatnostima nisu zabilježene značajnije promjene.

Grafikon 12. – Broj pravnih osoba prema djelatnosti

Po pitanju obrtnika vidljiv je trend smanjenja broja registriranih obrtnika u promatranom razdoblju od 2010.-2014. Promatrano po djelatnostima, najviše obrtnika se bavi trgovinom, ugostiteljstvom i zanatskim poslovima, a što se tiče spolne strukture, muškarci su zastupljeniji u svim djelatnostima osim trgovine.

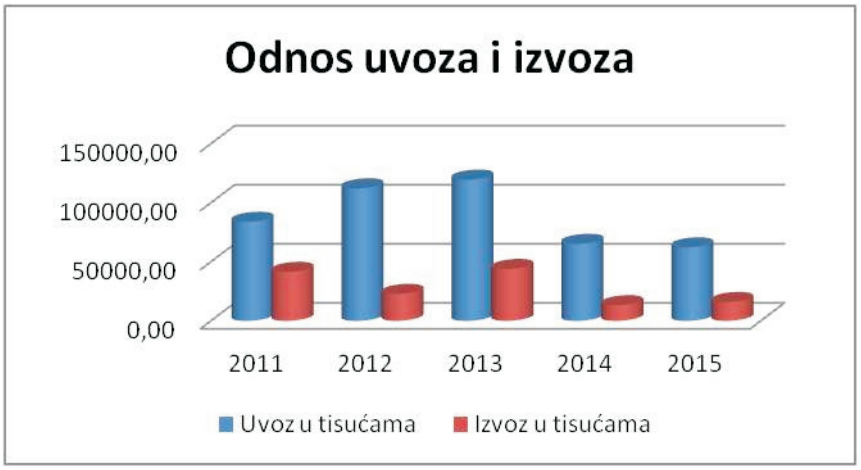
Tablica 1.Broj registriranih obrtnika prema djelatnostima, spolu, 2010.-2014.

	Broj registriranih obrtnika														
	2010.			**2011.**			**2012.**			**2013.**			**2014.**		
	M	**Ž**	□	**M**	**Ž**	□	**M**	**Ž**	□	**M**	**Ž**	□	**M**	**Ž**	□
Trgovačke radnje	56	78	134	60	59	119	45	50	95	40	45	85	36	36	72
Ugostiteljske radnje	60	40	100	62	38	100	60	38	98	61	35	96	64	35	99
Zanatske radnje	68	35	103	72	40	112	73	25	98	69	35	104	63	35	98
Poljoprivredna djelatnost	30	8	38	31	7	38	28	5	33	25	8	33	30	2	32
Prijevoznici	13	0	13	14	0	14	12	0	12	11	0	11	11	0	11
Auto škole	7	0	7	6	0	6	5	0	5	5	0	5	5	0	5
Taxi - prijevoznici	4	0	4	4	0	4	4	0	4	4	0	4	5	0	5
Tezge na pijaci	2	6	8	3	5	8	3	5	8	2	5	7	2	5	7
Ostali			0			0			0			0			0
Ukupno	240	167	407	252	149	401	230	123	353	217	128	345	216	113	329

3.2. Vanjskotrgovinska razmjena i najznačajniji izvozni proizvodi i poduzeća

Kada analiziramo vanjskotrgovinsku razmjenu u općini Čapljina (Grafikon 13.) vidjet ćemo da je uvozno-izvozni deficit velik, s tim da se od 2014. godine on smanjuje, tj. uvoz je rastao do 2014. godine kada je počeo opadati, s tim da se u 2015. godini izvoz lagano povećava. Ovo samo govori o činjenici da je gospodarstvo Čapljine uvozno orijentirano.

Grafikon 13. – Odnos uvoza i izvoza, 2011.-2015

Najveći uvoznici u općini Čapljina dolaze iz sektora trgovine što je vidljivo iz Tablice 2. Najveći uvoznik je Bakalar Komerc d.o.o. čiji je uvoz u promatranom razdoblju porastao za 45 %. Ostali značajni uvoznici su Helios d.o.o., Granum d.o.o., Agrofruktus d.o.o. i Voće Gold d.o.o., koji se bave proizvodnjom i/ili trgovinom.

Tablica 2. Najveći uvoznici, 2010.-2014.

Naziv poduzeća	Djelatnost	Vrsta proizvoda/ usluga koje se uvoze	Obim uvoza (000 KM)				
			2010	2011	2012	2013	2014
"Bakalar Komerc"d.o.o.-Čapljina	trgovina	rob.šir.pot	15336	21840	24465	22861	22283
"Granum"d.o.o.-Čapljina	trgov.i pro.	zašt.sred.	6000	6000	6000	6000	6000
"Balić"d.o.o.- Čapljina	proiz.i trg.	hidraulika	190	271	169	221	220
"Agrofruktus"d.o.o. – Čapljina	trgovina	polj,proizv	2571	4582	3948	3431	3132
"Voće Gold"d.o.o.-Čapljina	trgovina	polj.proizv	2665	2503	2594	2840	2673
"Promex"d.o.o. -Čapljina	Trgovina	rob.šir.pot	103	61	60	46	24
"Bokšić"d.o.o. -Čapljina	Trgovina	brašno	1737	2029	1932	1952	1640
"Habitus"d.o.o. -Čapljina	Trgovina	gnoj.sups.	360	4005	500	580	900
"Helios"d.o.o. -Čapljina	Trgovina	boje i lak.	9238	13493	12113	10991	10216

Što se tiče izvoza, najveći izvoznici sa područja općine Čapljina bave se proizvodnjom i trgovinom. Najznačajniji izvoznici sa područja općine su Agrofruktus d.o.o., Adria Hishtil Rasadnik d.o.o. i Agroherc d.o.o. čiji je izvoz u promatranom razdoblju bio u opadanju.

Tablica 3. Najveći izvoznici, 2010.-2014.

Naziv poduzeća	Djelatnost	Vrsta proizvoda/usluga koje se izvoze	Obim izvoza (000 KM)				
			2010	2011	2012	2013	2014
"Balić"d.o.o.-Čapljina	proiz.i trg.	Hidraulika	78	147	119	136	135
"Granum"d.o.o.-Čapljina	trgovina	gnojiva	10	10	10	10	10
"Agrofruktus"d.o.o.-Čapljina	trgovina	polj.proiz.	3080	3040	2911	2473	2852
"Adria Hishtil Rasadnik"d.o.o. – Čapljina	proiz.i trg.	sadnice	6990	2322	2548	2490	2182
"Agroherz"d.o.o.-Čapljina	proiz.i trg.	grožđe-voće	2852	1683	1432	1330	2050
"Šimunović"d.o.o.-Čapljina	proiz.i trg.	drvenarija	140	140	160	150	160
"Dominant"d.o.o.-Čapljina	proiz.i trg.	grožđe-voće	84	159	127	6	7

3.3. Veće investicije u gospodarstvu

Na području općine Čapljina najveći napredak ostvaren je na polju vodoopskrbe (Vodovod "Dubravska visoravan"), cestovne infrastrukture (lokalne ceste), obrazovnih objekata, te gradskih pločnika i zelenih površina. Pred općinom Čapljina su dva kapitalna projekta koji bi u konačnici trebali imati ogroman učinak na gospodarskom i turističkom planu. Radi se o izgradnji gospodarske zone Zvirovići i turističke zone Šurmanci, a koje su dio i ambicioznog Prostornog plana općine Čapljina za razdoblje 2010.-2020. godine. Općinsko vijeće Čapljina donijelo je odluke o usvajanju zoning plana za obje zone što predstavlja prvi korak na putu k ostvarivanju zacrtanih planova u oblasti gospodarstva i turizma. Izgradnjom turističke zone u Šurmancima za očekivati je da će i općina Čapljina imati veliku korist od brojnih hodočasnika koji tijekom godine dolaze u Međugorje i općinu Čitluk, a koji su na samoj granici sa Šurmancima tj. čapljinskom općinom. Izgradnjom objekata za smještaj turista i hodočasnika i općina Čapljina će se uključiti u vjerski turizam.

Zainteresiranim investitorima stvoreni su preduvjeti za ulaganja i gradnju turističkih i gospodarskih objekata u Šurmancima, ali i u Zvirovićima. Buduće potrebe u općini Čapljina će zahtijevati dodatnu gospodarsku aktivnost izraženu kroz:

- formiranje novih poduzeća
- ulaganja u nove zemljišne površine, opremu i građevinske objekte
- povećanje broja zaposlenih.

3.4. Turistički potencijali i turistička infrastruktura

Općina Čapljina je jedna od potentnijih općina u segmentu razvoja turističke ponude. Međutim, turizam još nije na razini na kojoj se može smatrati ozbiljnim sudionikom u lokalnom ekonomskom razvoju.

Povijesna baština

- **Mogorjelo** je jedan od najznačajnijih spomenika rimskog doba u BiH, sa ostacima utvrđene Ville s početka 4. stoljeća iako je već i u 1. stoljeću nove ere ovdje postojalo poljoprivredno imanje sa zgradama za stanovanje, skladištima i napravama za preradu poljoprivrednih proizvoda.
- **Gabela** je nacionalni spomenik kulture Bosne i Hercegovine, bogato arheološko nalazište na desnoj obali Neretve, pet kilometara južno od grada Čapljine.
- **Počitelj,** maleni kameni grad, smješten je 3 km sjeverno od grada Čapljine. Na visokim liticama iznad Neretve dominiraju srednjovjekovne obrambene utvrde ispod kojih se ugnijezdilo pitomo naselje. Od važnijih građevina važno je spomenuti Hadži-Alijinu džamiju iz polovice 16. stoljeća, koja dominira gradićem, zatim Šišman-Ibrahim pašinu medresu (škola) sa originalnim bakarnim kupolama.Markantnu poziciju ima i Sahat kula iz 17. stoljeća i hamam (kupatilo).
- **Stari kameni most u Klepcima** premošćuje rijeku Bregavu. Godine 1517. hercegovački Sandžak-beg Mustafa-beg izgradio je današnji most, koji je oko 150 godina kasnije obnovljen.
- **Desilo** - Uz rubni dio Svitavskog jezera nalazi se izvorišna zona Desila, danas ujezereni dio koji je magistralom odvojen od ostalog dijela Hutova blata. Arheološka iskopavanja započeta tijekom

2009. godine potvrdila su ranije pretpostavke da se radi o iznimnom arheološkom lokalitetu starom i preko 2000. godina. Otkriveni su nalazi rimske Ville Rustice koja je imala svoj stambeni i gospodarski dio.

Kulturne manifestacije

- Međunarodni ljetni karneval je vrlo značajna manifestacija, koja se nalazi na međunarodnoj turističkoj karti karnevalskih zbivanja i kalendaru međunarodno važnih manifestacija kulture u Bosni i Hercegovini. Međunarodni ljetni karneval se organizira tradicionalno prve subote u mjesecu kolovozu te ima iznimno veliki broj posjetitelja- u prosjeku oko 6.000.
- Manifestacija „Kultura i cvijeće“ održava se u svibnju. Ima više sadržaja: izbor najljepše uređenih balkona, dvorišta ili vrtova, cvjetni korzo, natječaj za najuspješnije likovne i literarne radove.
- „Lijera diple nadigrala“ naziv je smotre folklora Hercegovačko-neretvanske županije. Održava se početkom lipnja, a organizatori su hrvatska kulturno-umjetnička društva „Seljačka sloga“ iz Trebižata i „Zora“ iz Struga i Gorice.
- Koncert „Gradu s ljubavlju“ naziv je tradicionalne manifestacije koju priređuje Puhački orkestar HKUD „Seljačka sloga“ iz Trebižata, a održava se u srpnju.
- Kulturno-zabavna manifestacija „Jel´ Gabela gdje je prije bila“ održava se u Gabeli koncem srpnja i početkom kolovoza. Organizator je HKUD „Drijeva“.
- Kulturno-zabavna manifestacija „Dubravsko ljeto“ održava se u Bivoljem brdu drugog vikenda u kolovozu. Organizator je KUD „Kolo Dubravsko“.
- „Rijek iz kamena“ naziv je pjesničke manifestacije koja se održava u Počitelju u prvoj polovici kolovoza. Manifestacija je pokrenuta 2010. godine, a organizator je Općinsko vijeće Čapljina.
- „Međunarodni susret klapa“ u Trebižatu održava se koncem kolovoza. Organizator je HKUD „Seljačka sloga“ iz Trebižata.
- Međunarodni ornitofestival- održava se u periodu od rujna do kraja listopada. Uključuje promatranje ptica, eko kamp, filmske projekcije, izlete u zaštićena područja, muzejske prostore, dječje radove, dramske predstave, foto-izložbe. Nositelj je Ekološka udruga „LIJEPA NAŠA“ u suradnji sa domaćim i međunarodnim NVO-a, PP Hutovo blato, Općinom Čapljina i Federalnim ministarstvom okoliša i turizma.
- Galerija međunarodne umjetničke kolonije Počitelj raspolaže bogatim fundusom umjetnina koje su kroz protekla desetljeća darivali umjetnici sa svih strana svijeta, sudionici Kolonije. Uz stalnu postavku umjetnina iz fonda kolonije, te gostovanja u drugim mjestima, u Galeriji se povremeno održavaju i pojedinačne izložbe umjetnika. U Gavrankapetanovića kućama otvorena je 1964. godine jedna od prvih likovnih kolonija na prostoru jugoistoka Europe. Kolonija i danas radi te je svakodnevno otvorena za posjetitelje. Iz fundusa kolonije koji ima oko 2 000 umjetničkih djela, u galerijskom se prostoru kontinuirano organiziraju izložbe. Kolonija je inače mjesto organiziranja i večeri poezije i sličnih manifestacija. Tradicija je da se svake prve nedjelje u lipnju, na manifestaciji „Trešnjeva nedjelja“, okupljaju umjetnici i ljubitelji drevnog Počitelja, a tijekom ljeta Udruženje organizira radne kolonije za koje vlada veliki interes javnosti.

Prirodne ljepote

Neretva, hercegovačka žila kucavica se u području oko Počitelja počela razlijevati i graditi aluvijalnu deltu sve do ušća u Pločama. Kroz općinu Čapljina teče u dužini od 21,6 kilometara. Na području općine Čapljina prima pritoke: Trebižat, Bregavu i Krupu. Zanimljivo je da je nekada Neretva bila plovna sve do Žitomislića, a danas je njeno korito dosta široko i plitko sve do željeznog mosta na Tresani, gdje počinje nešto dublji dio koji se nastavlja do Metkovića u RH.

Rijeka Trebižat u svojoj ukupnoj dužini od 51 km od izvorištau Peć Mlinima do ušća u Neretvu, čini jedinstvenu hidrološku cjelinu protječući kroz područje triju općina: Grude, Ljubuški i Čapljinu. Zadnjih 7,5 km teče kroz općinu Čapljina, pod imenom Trebižat. Ova hercegovačka ljepotica, s prekrasnim slapovima ne privlači turiste samo svojom ljepotom, već i sve poznatijim canoe safarijem.

Rijeka Bregava jedna je od najvećih pritoka Neretve, iako u sušnim ljetnim razdobljima njezin donji tok često zna presušiti. Nakon 35 kilometara dugog puta Bregava se kod Čapljine ulijeva u Neretvu. Kroz općinu Čapljina protječe u dužini od 10,4 kilometra.

Krupa je rijeka, posebna i u svjetskim razmjerima. Naime, ona nema svoga izvora već istječe iz Deranskog jezera, a krivudavim tokom se probija kroz tresetišta Hutova blata da bi se u Dračevu spojila sa Neretvom. S obzirom da je veliki dio njena korita u razini mora ili ispod razine, ne čudi da ona teče i uzvodno. Ova pojava je vidljiva za vrijeme visokog vodostaja Neretve koja, uslijed siline vode, potisne vode Krupe i ona teče uzvodno. Ovaj fenomen postao je pravi znak prepoznavanja rijeke Krupe, pa i Hutova blata.

Hutovo blato, jedinstvena submediteranska močvara, smještena je u tipičnom kraškom ambijentu na jugu Hercegovine. Teritorijalno pripada općinama Čapljina i Stolac i smatra se jednim od najvećih zimovališta ptica na području Europe. Riječ je o jednome od najbogatijih rezervata ptica močvarica u Europi. Ovdje je našlo stanište preko 610 vrsta biljaka, veliki broj gmazova, vodozemaca, sisavaca i mnogih insekata. Zbog iznimne ljepote i značaja, Hutovo blato proglašeno je Parkom prirode 1995. godine. Osim bogatog biljnog i životinjskog svijeta Hutovo blato je i jedinstveno arheološko nalazište u Europi. Udaljeno je 8 km od Čapljine, a prostire se na površini od 7 411 ha. U okrilju netaknute prirode svoje zimsko utočište nađe oko 235 vrsta ptica. Vode Hutova blata bogate su ribom, od kojih su najpoznatije jegulja i šaran. Hutovo blato je skup više međusobno povezanih jezera, od kojih su najveća: Deransko, Jelim, Drijen, Orah, Škrka i Svitavsko. Na dnu jezera Desila kriju se bogati ostaci Ilirske i Rimske kulture.

Sport i rekreacija

Canoe safari je avanturistički izlet koji se organizira na stazi dugačkoj 10 km i to od Božjaka do Struga. Izlet se organizira u turističkim dvosjed kanuima uz mogućnost ručka, koji se servira u prirodi. Gosti izleta su u stalnom nadzoru iskusnih instruktora, a stalna pratnja ekipe je canoe-bar sa rashlađenim napitcima.

Konjički klub „Vranac“ Čapljina se nalazi na lokalitetu povijesnog Mogorjela te nudi posjetiteljima jahanje u prirodi, vožnju kočijom, odnosno fijakerom, šetnju s konjima uz rijeku Neretvu te rehabilitacijsko jahanje. Klub ima pet engleskih galopera, sedam domaćih rasnih konja te dva ponija za djecu.

Foto safari – Hutovo blato kao turistička atrakcija podrazumijeva: uživanje u netaknutoj prirodi, razgledanje močvarnog krajobraza, promatranje ptica iz čamaca i uživanje u gastro ponudi autohtonih jela iz voda Hutova blata. Vožnjom brodicama po kanalima, ujezerenim djelovima Deranskog jezera te rijekom Krupom dočarava se turistima močvarni ambijent Hutova blata. Vožnja brodicama traje od 1- 1,5 sat. Najpogodnije vrijeme za foto-safari je od lipnja do kolovoza.

Turistički smještajni kapaciteti

Smještajne kapacitete na prostoru općine Čapljina čine dva hotela, tri motela i pojedinačni pansionski smještaj. Ukupni smještajni kapaciteti općine su nešto više od 200 ležajnih jedinica. Smještajni objekti u sklopu svoje ponude nude i druge atraktivne sadržaje sa područja općine Čapljina. Ugostiteljsku ponudu općine čini 110 ugostiteljskih objekata od toga najviše barova, ali i značajan broj restorana sa iznimno bogatom gastro-ponudom domaćih autohtonih jela.

Tablica 4. Smještajni kapaciteti u turizmu

Kategorija i naziv objekta	Kapacitet broj ležajeva	Broj soba	Kategorija
Hotel „MOGORJELO“ – Čapljina	80	40	Hotel ****
Hotel „JB“ - Čapljina	33	16	Hotel ***
Motel „LAV“ Gabela	24	9	Motel ***
Motel „PARK“ Karaotok	35	16	Motel ***
Motel „JELČIĆ“ Počitelj	12	6	Motel ***
Motel „ BROTNJO“ Čapljina	12	6	Motel ***
Pansion „VILLA ŠUTALO“ Doljani	28	10	Pansion ***
Pansion „UMJETNIČKA KOLONIJA“ Počitelj	12	6	Pansion***
UKUPNO:	**212**	**97**	

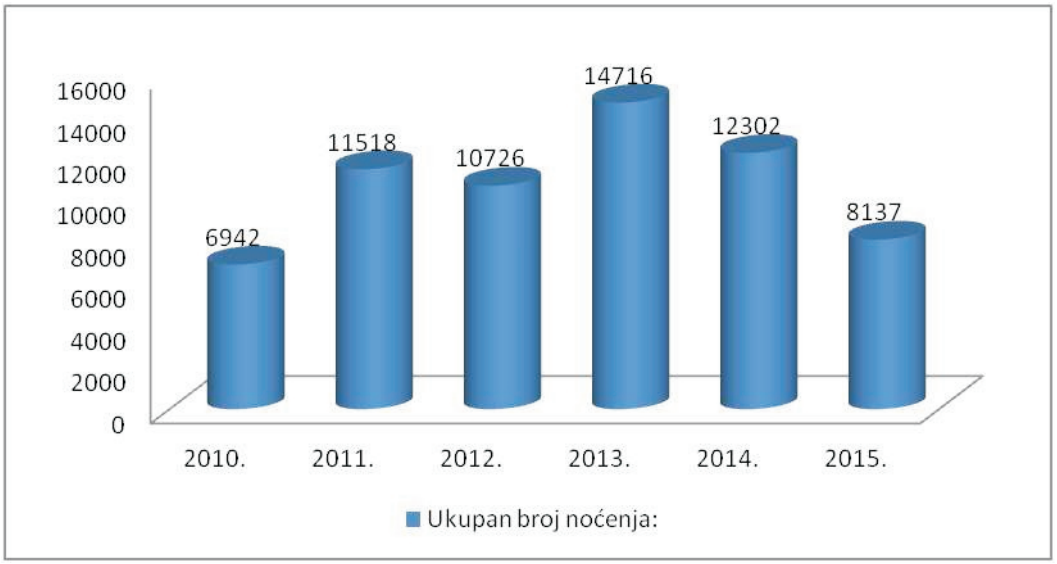
U strukturi smještajnih kapaciteta bilježi se rast broja smještajnih kapaciteta u hotelima gdje se od 2010. do 2015. godine broj ležajeva povećao za 37 %, tj. narastao je sa 208 na 285.

Tablica 5. Broj ležajeva po strukturi, 2010.-2015.

Red. broj	Struktura objekata	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
1.	Hoteli	208	208	208	285	285	285
2.	Aparthoteli						
3.	Ville						
4.	Apartmani						
5.	Ostali smještaj						
	Ukupan broj ležaja:	208	208	208	285	285	285
	Indeks rasta u odnosu na prethodnu godinu	100	100	100	137	100	100

Po pitanju ostvarenih noćenja iz Grafikona 14. je vidljivo da je od 2010. godine broj noćenja rastao dok je od 2013. broj noćenja u padu. Ovaj se podatak odnosi samo na broj noćenja u registriranim ležajevima (285 ležajeva).

Grafikon 14. – Ukupan broj noćenja, 2010.-2015.

3.5. Poljoprivredni potencijali i proizvodi

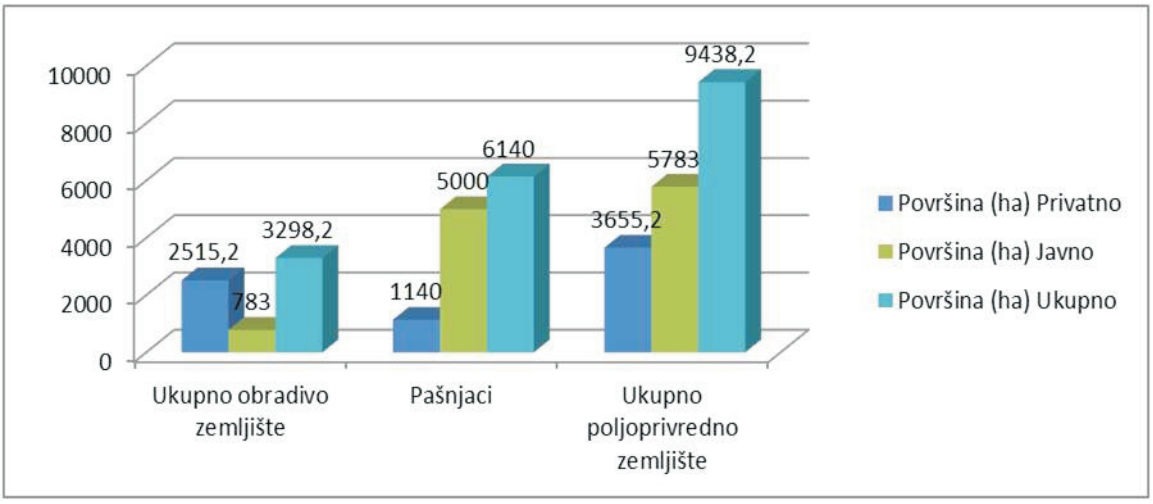
Prostor općine Čapljina je zahvaljujući svojoj teritorijalnoj poziciji, klimi i raznolikosti reljefnih formi i zemljišnih tipova vrlo zanimljiv sa stajališta mogućnosti poljoprivredne proizvodnje. Zemljišni fond na području općine Čapljina ima svoju jasnu strukturu i sastav u skladu sa karakteristikama područja (klima, nagib, nadmorska visina). U geološkom, geomorfološkom i hidrološkom pogledu područje općine Čapljina može se podijeliti na dva različita dijela, koja se međusobno znatno razlikuju:

• Aluvijalna ravan (dolinska tla)
• Karstne (kraške) površine (tla brežuljaka)

Općina Čapljina je svojim položajem predodređena za intenzivan razvoj gospodarstva gdje poljoprivreda treba imati izuzetnu ulogu. Klimatski parametri za općinu govore da je na većem dijelu teritorija moguć uzgoj povrtnih poljoprivrednih kultura tijekom cijele godine zbog prosječne godišnje temperature od 15.2 °C i velikog broja sunčanih dana tijekom godine. Blizina mora i kontinentalnog zaleđa su kombinacija koja snažno utječe na karakter klime; južni dio, u proširenom dijelu Neretve ima submediteransku klimu, dok je sjeverni, brežuljkasti dio pod utjecajem kontinentalne klime, što u kombinaciji sa obiljem vode i sunčanih dana omogućava vrlo širok izbor poljoprivrednih kultura koje se mogu uzgajati.

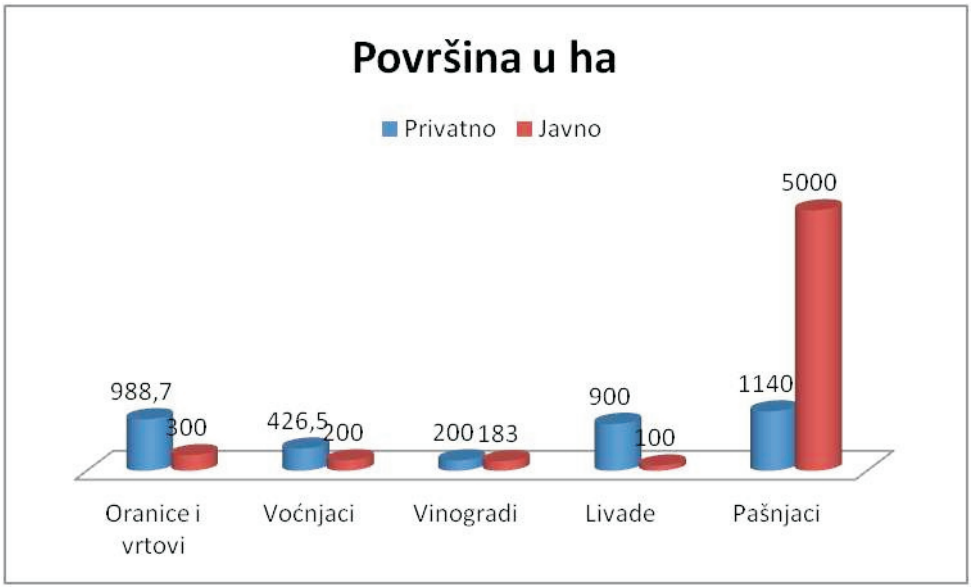
Općina raspolaže značajnim površinama vrlo vrijednog poljoprivrednog tla, uglavnom u proširenom dijelu Neretve i njenih pritoka, te blažim zaravnjenim formama reljefa brdskog područja. Što se tiče poljoprivrednih površina njih je najviše u javnom vlasništvu, a u privatnom vlasništvu je najviše obradivog zemljišta dok su pašnjaci u javnom vlasništvu. Površine najkvalitetnijih tala uvrštene u tla crvene zone su kapital koji općina mora sačuvati, ne samo kako je propisano Zakonom o poljoprivrednom tlu, nego također sačuvati i tla lošijih bonitetnih klasa, odnosno tla V. i VI. klase. Ova tla se mogu koristiti za podizanje voćnih zasada, vinove loze, maslinjaka, ljekovitog i aromatičnog bilja ili vjetrozaštitnih pojasa.

Grafikon 15. – Kategorije i vlasnička struktura poljoprivrednog zemljišta na području općine Čapljina

U strukturi obradivog zemljišta najviše zauzimaju livade, potom oranice i vrtovi te voćnjaci, i na kraju vinogradi.

Grafikon 16. – Struktura poljoprivrednog zemljišta

Trenutno je jedan od većih problema poljoprivredne proizvodnje u općini Čapljina velika usitnjenost poljoprivrednih površina, što ovaj sektor čini nekonkurentnim, bez obzira o kojoj se vrsti proizvodnje radi. Vrlo je mali broj poljoprivrednih proizvođača / firmi koji imaju proizvodnju organiziranu na većim površinama (Grafikon 17.). Naime, najveći broj kućanstava ima površine manje od 1ha a samo 11 kućanstava ima površine veće od 5ha.

Grafikon 17.– Veličina zemljišnih posjeda po vlasničkoj strukturi

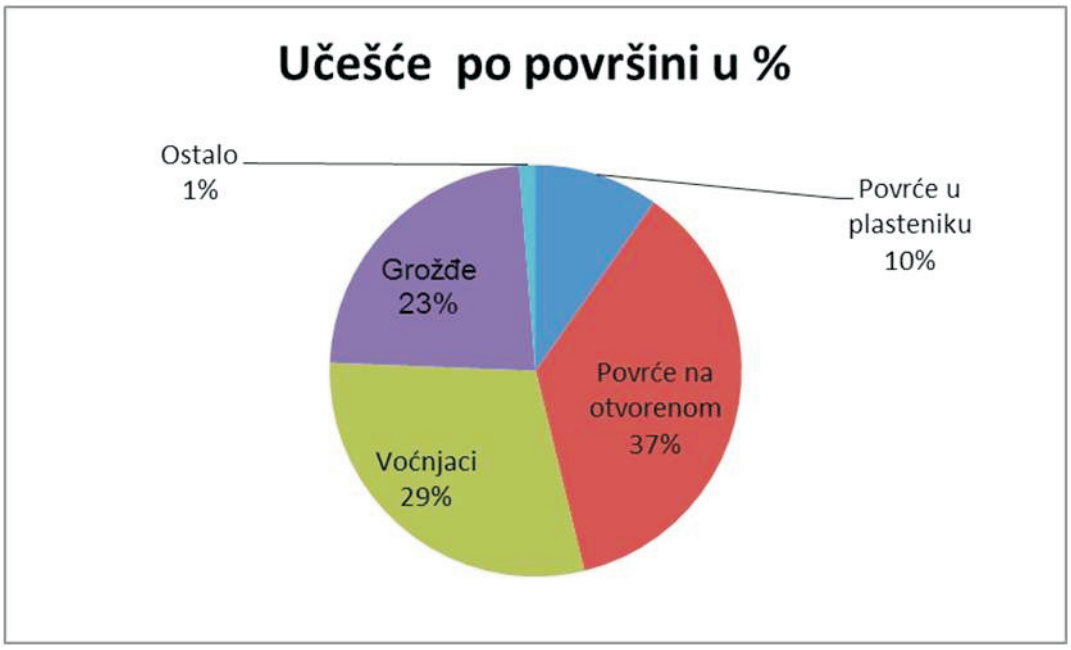

Intenzivna proizvodnja, uz racionalnu upotrebu raspoloživih resursa moguća je na zaokruženim velikim površinama, sa izgrađenom putnom infrastrukturom, te centraliziranim natapno- odvodnim sustavom. Na ovaj način, pored veće efikasnosti korištenja tla, manja je mogućnost njegovih gubitaka zbog nezakonite gradnje, a također je moguće i bolje upravljati vodnim resursima potrebnim za natapanje, odnosno, lakše se boriti protiv viškova vode na terenima gdje se oni javljaju. Na okrupnjenim je površinama moguće proizvoditi, pored postojećeg izbora poljoprivrednih kultura, i biljnu osnovu neophodnu za razvoj i obogaćivanje stočnog fonda koji, kao komplementarna komponenta, kroz organsku gnojidbu, može poboljšati aktualno stanje poljoprivrednih tala.

Prednost postoji u činjenici što na području općine postoji nekoliko firmi koje opskrbljuju poljoprivredne proizvođače s repromaterijalom i jedni su od onih koji direktno uvode tehnološko-tehničke inovacije i najnovija naučna dostignuća, posebice u plasteničku proizvodnju (GRANUM d.o.o.). Dio ovih firmi ima i agronome koji djeluju savjetodavno, ali najčešće u samom prostoru firme, s rijetkim izlascima na teren. Kvaliteta sadnog materijala se povećala i ujednačila, a tu su veliku ulogu odigrali Adria Hishtil i PZ Sunce. Primjetno je da je struktura i tehnologija plasteničke proizvodnje nepovoljna, tj. prevladavaju manji i ručno napravljeni plastenici tipa niskih i visokih tunela, dok je mali broj većih, tehnološki kvalitetnijih plastenika, a veoma je mali postotak staklenika koji pružaju veće proizvodne mogućnosti.

Proizvodnja višegodišnjih kultura zauzima nešto više obradivih površina nego proizvodnja povrća na otvorenom i zatvorenom. Od ukupno iskorištene obradive površine gdje je zastupljen uzgoj povrća, 10 % je proizvodnja u plastenicima, a 37 % na otvorenim površinama. Voćnjaci i vinogradi zauzimaju ukupno 52 % od čega na voćnjake otpada 29 %, a na vinograde 23 % (Grafikon 18.).

Grafikon 18. – Sudjelovanje po površini u % po zastupljenosti

Proizvodnja grožđa je jako razvijena i pretežno se uzgajaju autohtone vinske sorte Žilavka i Blatina. Interes za ovom vrstom proizvodnje raste jer se povećava konzumacija vina kao rezultat razvoja turističke ponude. U strukturi voćarske proizvodnje dominira proizvodnja breskve (65 % od ukupnih voćarskih površina), gdje je najveći proizvođač firma AgroHerc koji, osim breskve, u svojim nasadima imaju i maslinu, kao kulturu koja se sve više proizvodi (4 %). Većina ostalih površina pod voćnjacima je na imanjima malih poljoprivrednika, gdje su veličine i starost voćnjaka različiti. Još ima dosta prostora da se poboljša i kvaliteta i kvantiteta proizvodnje, kao i sama organizacija otkupa i plasmana na tržište.

Stočarstvo nije grana koja je od primarnog interesa s obzirom na reljef, strukturu i veličinu parcela koje su u vlasništvu poljoprivrednika. Najznačajniji gospodarski subjekt je „VitaVi“ koji posjeduje farmu sa 472 muzne krave i ne prerađuje mlijeko, a na godišnjoj razini umuzu 2 832 000 l mlijeka. Na brdovitim dijelovima općine još uvijek postoje neiskorišteni resursi za širenje ovčarstva i kozarstva, čiji se proizvodi (meso i sirevi) mogu plasirati na domaćem tržištu, u sklopu turističke ponude. Pčelarstvo je relativno dobro razvijeno te na području općine ima oko 6000 košnica, a pčelari su okupljeni u udrugu „Pčela“ Čapljina.

Na području općine Čapljina je registrirano 650 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, te je relativno dobra organiziranost poljoprivrednika. Postoje 4 udruge poljoprivrednih proizvođača:

- Udruga „Brazda“ Čapljina - 5 članova,
- Udruga „Bivolje brdo“ - 3 člana,
- Udruga građana „Čaplja“ - 5 članova,
- Udruga „Lijepa naša“ - 3 člana.

Također, postoji 5 poljoprivrednih zadruga sa 80 kooperanata. Te zadruge su:
- PZ „Sunce“ - proizvodnja presadnica povrća,
- PZ „Matica“ - proizvodnja i plasman voća i povrća,
- PZ „Miris Mediterana“ - proizvodnja smilja i eteričnog ulja,
- PZ „Keno“ - primarna proizvodnja, smilje i stočarstvo,
- PZ „Loznica“ - proizvodnja presadnica smilja i eteričnog ulja od smilja.

Udruge i zadruge imaju veliku ulogu u razvoju poljoprivrede, te bi im trebalo posvetiti dodatnu pozornost i pomoći im da što konkretnije i efikasnije ostvaruju svoje ciljeve i budu jedan od nositelja razvoja na selu, podizanja kapaciteta, poboljšavanja tehnologija proizvodnje, standarda itd.

Aktualni način poljoprivredne proizvodnje na prostoru općine je zasnovan na vrlo intenzivnoj uporabi poljoprivrednih kemikalija, često bez ikakve kontrole tla, vode i zraka, odnosno najčešće bez analize potreba za gnojidbom, te potreba biljaka za zaštitom. Ovakva praksa ima višestruke negativne posljedice, koje se ogledaju u opasnosti po zdravlje ljudi koji konzumiraju hranu dobivenu ovakvim načinom, kontaminaciji tla, vode i zraka, koje zbog svoje geološke podloge propusti veliku količinu unesenih kontaminata, te oni završe u vodnim tokovima, trujući riječnu floru i faunu, odnosno akvifere iz kojih ljudi crpe vodu.

Na području naselja Trebižat i Struge prije je postojao sustav natapanja kanalima koji su sada devastirani. Isključivo natapanje navedenog zemljišta je iz korita rijeke Trebižat (pumpama za natapanje). U Strugama se zemljište natapa podzemnom vodom (sa pumpama, izvlačenje vode sa dubine cca 10 m).

Jedna od veoma važnih činjenica je i postojanje veletržnice putem koje se plasiraju proizvodi na lokalno i BiH tržište. U okviru nje postoje određeni rashladni kapaciteti za čuvanje voća i povrća, premda se prvenstveno koriste za skladištenje uvozne robe, a u manjoj mjeri imaju ulogu otkupa domaće proizvodnje. Nepostojanje sortirnica i pakirnica u sklopu njih eliminira dalji otkup, plasman poljoprivrednih proizvoda, pa i njihov izvoz.

3.6. Zaključak

Općina Čapljina predstavlja područje iznimne prirodne vrijednosti koje se ogleda u četiri rijeke (Neretva, Bregava, Krupa, Trebižat) i Hutovo blato, te bogato povijesno-kulturno nasljeđe (Počitelj, Mogorjelo, Gabela, kameni most u Klepcima, Desilo) što u cjelini čini solidnu turističku resursnu osnovu na kojoj se može bazirati i stvarati buduća razvojna vizija općine.

Dobra infrastrukturna povezanost općine Čapljina s turističkim centrima u okruženju, daje joj poziciju tranzitnog turističkog odredišta. Turistički sadržaji, atrakcije i manifestacije (foto-safari, kanu-safari, rekreativno jahanje, promatranje ptica, čapljinsko kulturno ljeto, likovne kolonije, ljetni i zimski karneval i dr.) još uvijek su na bazi jednodnevne turističke ponude koja treba prerasti u višednevnu turističku ponudu.

Izgradnjom suvremenog Hotela Mogorjelo u centru grada, te sve većim smještajnim kapacitetima u uralnim dijelovima stvaraju se uvjeti za disperziju turističke ponude na ruralna područja.

Spajanjem turističke ponude općine Čapljina u jedan prepoznatljiv turistički proizvod, brend, Čapljina može prerasti u turističku destinaciju u kojoj će se turisti zadržavati, boraviti te istinski uživati u ljepoti krajolika, turističkim atrakcijama, gastro-ponudi te gostoprimljivim ljudima.

Općina Čapljina je svojim položajem predodređena za intenzivan razvoj gospodarstva gdje poljoprivreda treba imati važnu ulogu. Općina će poticati otvaranje proizvodnih i izvoznih tvrtki te će i na taj način voditi i brigu o zapošljavanju lokalnog stanovništva. Potrebno je razviti i poticajne mjere za rast i razvoj malih i srednjih poduzeća. Poljoprivrednim proizvođačima kao i široj populaciji moraju se osigurati edukacije o važnosti tla, njegovoj neobnovljivosti u slučaju lošeg gospodarenja i planiranja. Potrebno je razviti programe educiranja šire populacije o opasnostima i multidimenzionalnosti erozivnih procesa, te načinima zaštite i popravke tala.

U cilju dobivanja potpunog uvida u stanje i kvalitetu zemljišnih resursa, Općina će uložiti napor i resurse u temeljito bonitiranje poljoprivrednih i šumskih površina, neovisno o procesu koji se odvija na nivou Federacije. Ovo podrazumijeva formiranje baza podataka te korištenje GIS-a, uz individualno bonitiranje svake lokacije koja se ocijeni zanimljivom za razvoj poljoprivrede, te redovito provođenje kontrole plodnosti tla, uz napomenu primjene subonitetne, odnosno klasne upotrebne vrijednosti za tla. Oživljavanje seoskih područja i uopće razvoj ruralne demografske slike, prioritetni je zadatak na kojemu će se iskazati veći dio gospodarskih aktivnosti. Budući da područje obiluje prirodnim bogatstvima jasno je da gospodarstvo treba biti usmjereno na njihovo iskorištavanje. Stoga se može sa sigurnošću tvrditi da će općina Čapljina u narednom planskom razdoblju svoj razvoj bazirati na poljoprivrednoj proizvodnji, industriji „čistih djelatnosti“, poticanju izvoza i turizmu. Kako bi se unaprijedila poljoprivredna proizvodnja i pomoglo proizvođačima, općina treba nastaviti raditi na uređenju poljoprivredne infrastrukture, razvijanju daljnjih poticajnih mjera i brendiranju lokalnih proizvoda. Uz postojeću tržnicu na veliko potrebno je stvoriti preduvjete za izgradnju tržnice na malo čime bi se malim proizvođačima omogućio bolji plasman poljoprivrednih proivoda. Unutar poslovne zone Zvirovići, planira se izgradnja regionalne tržnice na veliko sa pratećim sadržajima.

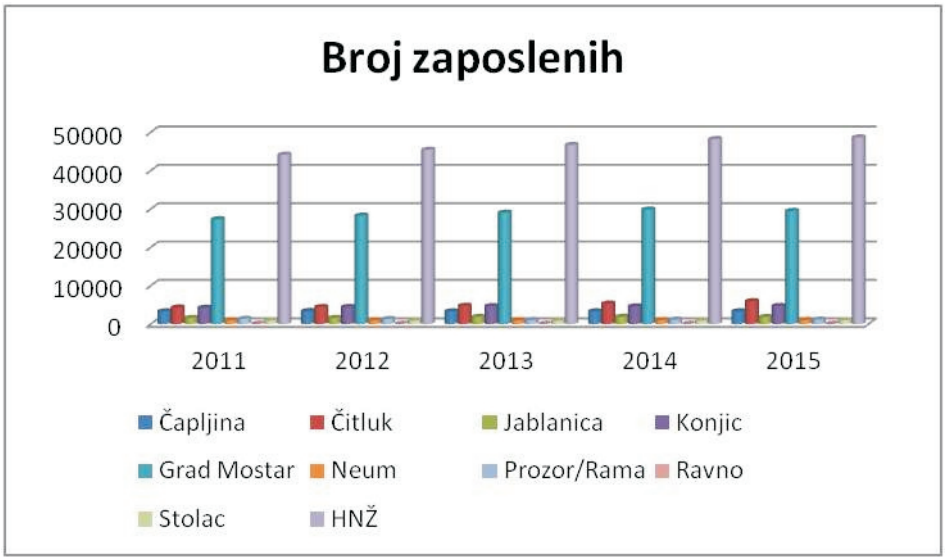
Zbog velike biološke i krajobrazne raznolikosti te uvrštavanja područja općine Čapljina u hotspot područja (KBAs) na razini Mediterana, te uvrštavanjem Hutovog balata na UNESCO-vu listu prirodne baštine, nameće se potreba većeg sudjelovanja lokalne zajednice u zaštiti, očuvanju, korištenju, informiranju i promociji prirodnih resursa kroz uspostavu Agencije/Centra za okolišno održivi razvoj na razini općine.

4. Pregled stanja i kretanja na tržištu rada

4.1. Zaposlenost

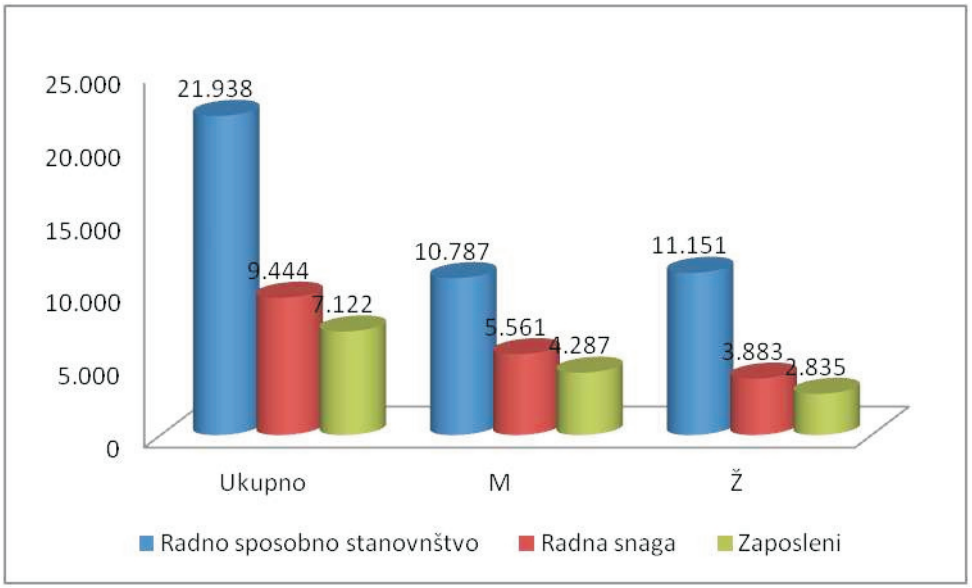
U općini Čapljina je u 2015. godini, prema statističkim podacima, bilo 3341 zaposlene osobe, te je općina Čapljina četvrta u županiji po broju zaposlenih. Ispred općine Čapljina su Mostar, Čitluk i Konjic. Broj zaposlenih se u 2012. smanjio u odnosu na 2011. godinu, s tim da se od 2012. opet bilježi lagan rast broja zaposlenih.

Grafikon 19. – Broj zaposlenih u HNŽ/K, 2011.-2015.

Prema popisu stanovništva iz 2013. godine radno sposobno je 21.938 stanovnika, od čega radna snaga (zaposleni i nezaposleni) čini 9.444 ili 43 %. Prema spolnoj strukturi više je muške nego ženske radne snage a isto tako je i više zaposlenih muškaraca nego žena (Grafikon 20.).

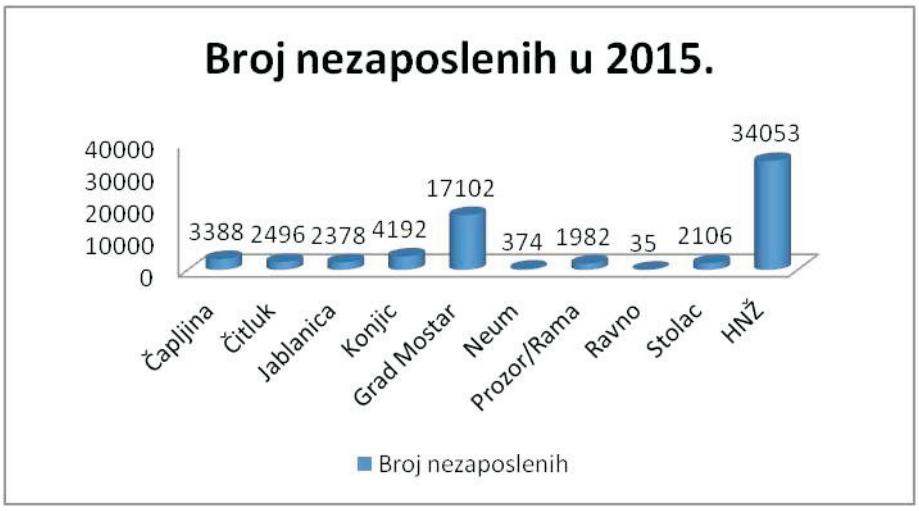
Grafikon 20. – Radno sposobno stanovništvo prema spolu i zaposlenosti

4.2. Nezaposlenost

Broj nezaposlenih u 2015. godini u općini Čapljina iznosio je 3.388, čime je općina Čapljina na trećem mjestu po broju nezaposlenih u županiji, te sudjeluje sa 12 % u ukupnom broju nezaposlenih u HNŽ.

Grafikon 21. – Broj nezaposlenih po općinama u HNŽ/K u 2015.

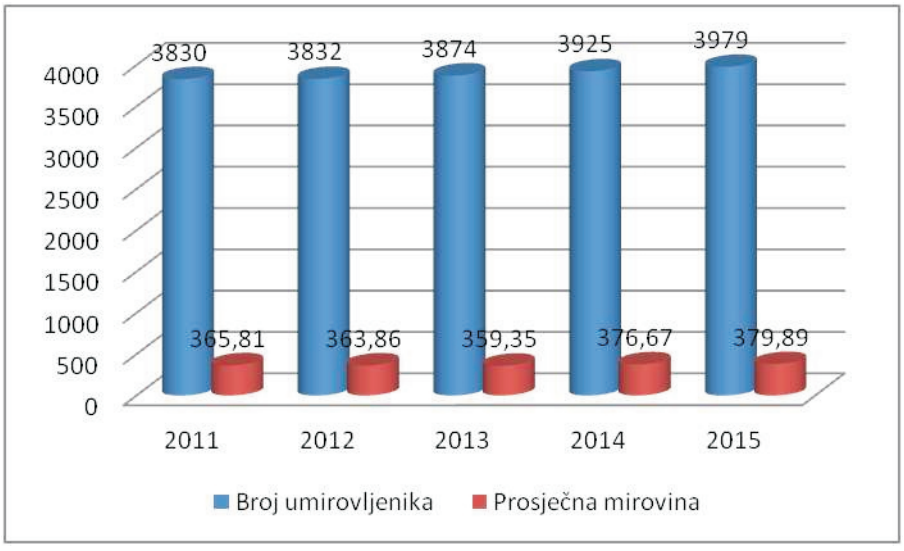

U skladu s podacima Službe za zapošljavanje HNŽ na dan 31.7.2016. godine najviše nezaposlenih osoba koje se vode na evidenciji za zapošljavanje je nezaposlenih KV radnika (4114) te potom SSS (1059). Na evidenciji ima najmanje VKV radnika (14). Prema spolnoj strukturi najviše nezaposlenih žena koje se vode na evidenciji je SSS (587), te potom KV radnica (538), a najmanje je VKV radnica (samo 4).

4.3. Umirovljenici

Broj umirovljenika u općini Čapljina konstantno raste, što prati trend u drugim općinama kao i na razini županije (Grafikon 22.). Prosječna mirovina je izuzetno niska i ima trend rasta. Međutim, ovaj je pokazatelj gotovo isti u svim općinama kao i u županiji.

Grafikon 22. – Broj umirovljenika i prosječna mirovina, 2011.-2015.

4.4. Zaključak

Strukturu nezaposlenih u obrazovnom dijelu najviše sačinjavaju osobe sa nižom školskom spremom (NKV, KV, VKV i SSS). Struktura nezaposlenih je takva da je potrebno u narednom periodu vršiti prekvalifikacije i dokvalifikacije postojećih zanimanja kako bi se udovoljilo potrebama na tržištu rada.

Potrebna je aktivnija suradnja Zavoda za zapošljavanje, lokalne zajednice i obrazovnih institucija, kako bi se zadovoljile potrebe tržišta rada.

Dolaskom stranih investicija stvara se potreba za određenim zanimanjima do kojih se može doći samo prekvalifikacijom i dokvalifikacijom.

Starosna struktura nezaposlenih ukazuje na problem zapošljavanja mladih u dobi između 18 – 35 godina starosti. Također, broj zaposlenih i umirovljenika je izuzetno nepovoljan, što zahtijeva jačanje aktivnosti svih nadležnih institucija u državi kako bi se smanjila nezaposlenost.

Općina kroz svoje poticajne mjere jača malo i srednje poduzetništvo (formiranje poslovnih zona) i aktivno radi na stvaranju preduvjeta za nova radna mjesta.

5. Pregled stanja i kretanja u području društvenog razvoja

5.1. Obrazovanje

Predškolsko obrazovanje

Predškolsko obrazovanje u općini Čapljina je osigurano kroz Dječji vrtić koji se nalazi u Čapljini. Vrtić ima ima 6 funkcionalnih učionica, te je trenutno u fazi detaljne rekonstrukcije, čime će se poboljšati kvaliteta usluge. U obnovljenoj su zgradi planirane prostorije za potrebe jaslica, zimski vrt, te niz

Tablica 6. Djeca u vrtićima po spolu, 2010.-2014.

	Broj djece										Nastavno osoblje	
Godina	2010.		2011.		2012.		2013.		2014.		2014.	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Dječji vrtić Čapljina	55	56	49	62	55	56	55	48	59	62	2	14

Vrtić trenutačno brine o više od 130 djece uzrasta 3-6 godina i zapošljava 16 djelatnika za stalno i 8 djelatnika na određeno. Iz Tablice 6. vidljiva je lagana oscilacija broja djece u vrtiću.

Osnovno obrazovanje

Na području općine djeluju tri osnovnoškolske institucije koje u svom sastavu imaju i područne škole.

Osnovna škola Vladimira Pavlovića je prostorno najveća škola u Čapljini i jedna od najvećih u Bosni i Hercegovini. Sastoji se od šest područnih škola raspoređenih po većim mjesnim zajednicama. Smještena je u gradskom središtu i ima 92 funkcionalne učionice. Broji 1.350 učenika u 2010. i 2011. godini, nakon čega dolazi do značajnog pada broja učenika. Škola je u razdoblju od tri godine izgubila više od 150 učenika. U školi su zaposlena 92 člana nastavnog osoblja.

Osnovna škola Lipanjske zore ima sedam područnih škola, sa 31 funkcionalnom učionicom, koju pohađa oko 600 učenika. 2010. godine je zabilježen najveći broj učenika, njih 716, te se do danas taj broj postupno smanjuje. Školu pohađaju 2 učenika s posebnim potrebama, kojima je omogućeno kvalitetno obrazovanje. 71 član nastavnog osoblja prenosi znanje novim naraštajima. Za 95 učenika koji putuju više od 4 kilometra organiziran je prijevoz.

Osnovnu školu Čapljina, kao treću najveću osnovnoškolsku obrazovnu ustanovu, čini pet područnih škola, te ima 19 učionica u funkciji. Oko 300 učenika svake godine pohađa ovu školu, od čega više od pola na nastavu putuje dalje od 4 kilometra. Za sve njih organiziran je prijevoz. Nastavno osoblje čini 36 nastavnica i nastavnika.

Grafikon 23.– Broj upisanih učenika u osnovne škole, 2011.-2015.

Iz grafikona 23. vidljiv je trend smanjenja upisanih učenika u osnovno obrazovanje u proteklom petogodišnjem razdoblju. Međutim, isti je trend i na razini cijele županije. Najveći broj učenika u osnovnoškolskom obrazovanju pohađa gradske škole, nešto je manje učenika u školama na selu. U oba slučaja primjećuje se pad broja učenika u promatranom razdoblju.

Srednje obrazovanje

Srednje obrazovanje se odvija u srednjoj školi Čapljina u čijem sklopu djeluju dvije zasebne škole: Gimnazija i Strukovna škola. Srednja škola učenicima nudi više mogućnosti za naobrazbu i stjecanje iskustva.

Kao što je i očekivano, među srednjoškolcima vlada najveće zanimanje za gimnaziju i ekonomsku školu, koje je u 2011. i 2012. pohađalo nešto više od 450 učenika. Taj se broj postupno smanjuje, no i dalje u ove dvije škole odlazi više od pola ukupnog broja učenika u Srednjoj školi Čapljina.

Sljedeća zanimanja s najvećim brojem učenika su poljoprivredna i ugostiteljska škola. Poljoprivredna škola je tradicionalno popularna među srednjoškolcima, što se može pripisati ruralnoj razvijenosti i raznolikosti poljoprivredne proizvodnje u općini. Kod strojarske škole i škole za tehničara u elektroenergetici su prisutne oscilacije u broju učenika. Razlog tome je taj što ne postoji mogućnost upisa u obje škole u istoj školskoj godini, tj. upisi u škole se „izmjenjuju“ svake godine. U Srednjoj školi trenutno je zaposleno 59 profesora i ostalih članova nastavnog osoblja.

Grafikon 24. – Broj učenika u srednjim školama

Jednako kao i u osnovnom obrazovanju, u posljednje tri godine evidentan je trend smanjenja broja učenika u srednjem obrazovanju. Međutim, za razliku od osnovnog obrazovanja ovdje je bio vidljiv rast do školske 2013/14, nakon čega slijedi smanjenje broja upisanih učenika (Grafikon 24.).

Visoko obrazovanje

Visokim obrazovanjem od 2008. godine je obuhvaćeno u prosjeku oko 400 do 500 studenata na svim godinama uz tadašnji način kreditiranja svih redovnih studenata na svim godinama. Kao što je u Grafikonu 25. vidljivo od 2013. godine do danas došlo je do promjene Odluke o stipendiranju studenata na način da je kao vid stipendiranja postavljeno nekoliko kriterija između kojih izdvajamo studente iz socijalno ugroženih obitelji, natprosječni rezultat u studiranju i stipendiranje fakulteta za zanimanja koja nedostaju na području općine.

Grafikon 25. – Iznos stipendija za visoko obrazovanje, 2010. – 2014.

U Tablici 7. je prikazan broj studenata koji su dobivali stipendiju po godinama i ukupan iznos za svaku godinu.

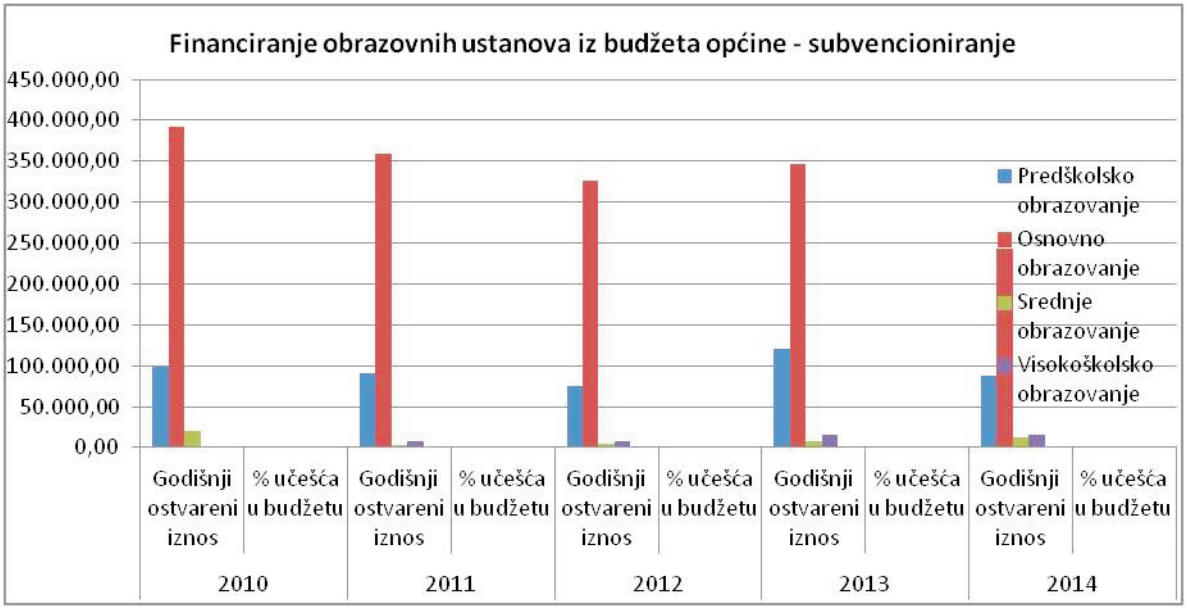
Tablica 7. Iznos i broj stipendija u visokoškolskom obrazovanju, 2010.-2014.

Godina	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Broj stipendija	467	457	448	21	16
Ukupan iznos stipendija	215.263,50	226.976,00	160.902,00	32.850,00	13.600,00

Financiranje

Općina Čapljina svake godine izdvaja značajna novčana sredstva za financiranje obrazovnih institucija. Imajući u vidu trenutno zakonsko okruženje najveći dio financija se izdvaja za osnovnoškolsko obrazovanje, a najmanji za srednjoškolsko obrazovanje. Iznosi se kreću u rasponu od 87.650,00 KM do 121.194,00 KM za predškolsko obrazovanje, od 242.661,00 KM do 392.291,00 KM za osnovno obrazovanje, te od 2.500,00 KM do 20.790,00 KM za srednjoškolsko obrazovanje (Grafikon 26.).

Grafikon 26. – Iznos financiranja obrazovnih institucija, 2010.-2014.

Uplaćeni iznosi od strane Općine predstavljaju čak dvije trećine ukupnog godišnjeg proračuna osnovnih i srednjoškolskih obrazovnih institucija, dok je za predškolsko obrazovanje taj postotak dosta manji, ponajprije zahvaljujući samim izvorima financiranja tih institucija, gdje najveće financijsko opterećenje snose roditelji djece koja pohađaju tu instituciju (Grafikon 26.).

5.2. Kultura i šport

U općini Čapljina djeluje više kulturno umjetničkih društava koji njeguju običaje Hercegovine i šire, a to su: HKUD „Luke“, Višići; HKUD „Naši korijeni“, Bobanovo Selo; HKUD „Zora“, Gorica - Struge; HKUD „Seljačka Sloga“, Trebižat; HKUD „Višići“, Višići; HKUD „Sv. Ante“, Dretelj; HKUD „Sv. Leopold“, Grabovine; HKUD „Drijeva“, Gabela, HKUD „Domanovići“, Domanovići i KUD „Kolo dubravsko“, Bivolje brdo.

U Čapljini postoji dugogodišnja sportska tradicija, pogotovo u nogometu, košarci, rukometu, boćanju i odbojci. Klubovi koji egzistiraju: HNK Čapljina, HKK Čapljina Lasta, HOK Čapljina, NK GOŠK Gabela, HNK Višići i NK Neretva Čeljevo.

Javne ustanove za kulturu i šport u općini Čapljina su: Kino i knjižnica, Radio postaja Čapljina i JP Športsko središte Čapljina. Općina Čapljina sudjeluje u financiranju javnih ustanova za sport i kulturu u većinskom postotku i/ili u potpunosti kako bi potpomogla dalji infrastrukturni razvoj istih.

5.3. Zdravstvena i socijalna zaštita

Zdravstvena zaštita u Čapljini ostvaruje se u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti HNŽ. Kompletno stanovništvo općine Čapljina ima pravo na zdravstvenu zaštitu po jednoj od zakonski propisanih osnova, uključujući i zdravstveno neosigurane osobe.

U općini Čapljina iz područja primarne zdravstvene zaštite djeluje Dom zdravlja, u sklopu kojeg je Hitna medicinska pomoć, četiri područne ambulante, te osam timova obiteljske medicine. Ukupno broji oko 87 zaposlenih. U promatranom je razdoblju primjetan porast broja liječnika opće prakse i medicinskog osoblja. Što se tiče spolne strukture zaposlenih, žene su zastupljenije i ima ih gotovo tri puta više nego muškaraca.

Dom zdravlja Čapljina je organizacijski ustrojen kroz slijedeće sastavnice: odjel obiteljske medicine; odjel za zdravstvenu zaštitu dojenčadi i male djece (pedijatrija); odjel za zubozdravstvenu zaštitu; odjel hitne medicinske pomoći; odjel higijensko-epidemiološke zaštite; odjel za mentalno zdravlje; hematološko-biokemijski laboratorij; mikrobiološki laboratorij; odjel radiološke dijagnostike; odjel zdravstvene zaštite žena (ginekološki odjel); služba medicinskog snabdijevanja; prometna služba; ravnateljstvo; pravna i računovodstvena služba.

Ustanove primarne zdravstvene zaštite na području općine imaju godišnji budžet u iznosu od 3.464.918,80 KM, od čega 54.000 KM izdvaja Općina. U postotku, Općina sudjeluje s 1,5 % do 3,02 % u promatranom petogodišnjem razdoblju. Korisnici usluge primarne zaštite sa sudjelovanjem od maksimalno 1,5 % snose najmanji trošak, dok je Zavod za zdravstveno osiguranje najveći financijer ustanova primarne zdravstvene zaštite na poručuju općine. Zavod sudjeluje s od 86 % do 91,50 %.

Briga za stare i nemoćne osobe u općini Čapljina osigurana je u Domu za stare i iznemogle osobe „Domanovići“ koji uspješno djeluje već 8 godina. Ova je ustanova jedna od općinskih službi u zaštiti osjetljivih skupina stanovništva. Smještajni kapacitet je namijenjen za 50 starijih i nemoćnih osoba, te su kapaciteti većinom popunjeni. Protekle godine na smještaju su imali oko 70 osoba. Polazeći od činjenice da je sve veći broj umirovljenika sa izuzetno niskim mirovinama koje obično ne pokrivaju sve troškove smještaja cilj je podržati i daljnji rad ovakve ustanove koja bi imala smještaj sa prihvatljivim cijenama za većinu naših umirovljenika odnosno potencijalnih korisnika.

U općini Čapljina iz područja socijalne zaštite djeluje Centar za socijalni rad kao temeljna služba socijalne skrbi. U okviru svojih nadležnosti i koristeći zakonske propise pruža socijalnu zaštitu i pomoć: socijalno ugroženim osobama, starijim osobama bez obiteljske skrbi, osobama sa invaliditetom, osobama s poteškoćama u psihičkom i fizičkom razvoju, materijalno neosiguranim i za rad nesposobnim osobama, djeci bez roditeljske skrbi, odgojno zanemarenoj djeci i djeci na čiji razvoj loše utječu obiteljski problemi, osobama i obiteljima kojima je uslijed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

5.4. Stanovanje

Prema popisu stanovništva iz 2013. godine u općini Čapljina ima 7916 kućanstava, od čega je najviše kućanstava s dva člana 1653, te s četiri člana 1540. Prosječan broj članova po kućanstvu je 3,29 (Tablica 8.).

Tablica 8. Broj kućanstava/broj članova, 2013.godina

Broj kućanstava i članova po kućanstvu									
Ukupno kućanstava	Broj članova								Prosječan broj članova po kućanstvu
	1	2	3	4	5	6	7	8 i više	
7.916	1.420	1.653	1.426	1.540	978	542	225	132	3,29

Također, prema popisu stanovništva iz 2013. godine ukupan broj stambenih objekata u općini Čapljina je 7556, od čega je 6353 samo s jednim stanom, dok je 1203 s dva ili više stanova.

5.5. Civilna zaštita i sigurnost građana

Sigurnost građana u kontekstu ove strategije možemo promatrati kroz prizmu osobne sigurnosti uzrokovane ljudskim utjecajem kao i prijetnji po sigurnost uzrokovanih prirodnim nepogodama. Kada govorimo o rizicima uzrokovanim ljudskim utjecajem, tu prvenstveno mislimo na kriminalitet i javni red i sigurnost.

Ukupan broj kaznenih djela je u promatranom razdoblju od 2010. do 2014. godine u stalnom opadanju s tim što je u 2014. godini vidljiv rast u odnosu na 2013. Od ukupnog broja kaznenih djela broj maloljetnih počinitelja je varirao, s tim što je u varijacijama taj postotak rastao od 2010. do 2014. godine (Grafikon 27.).

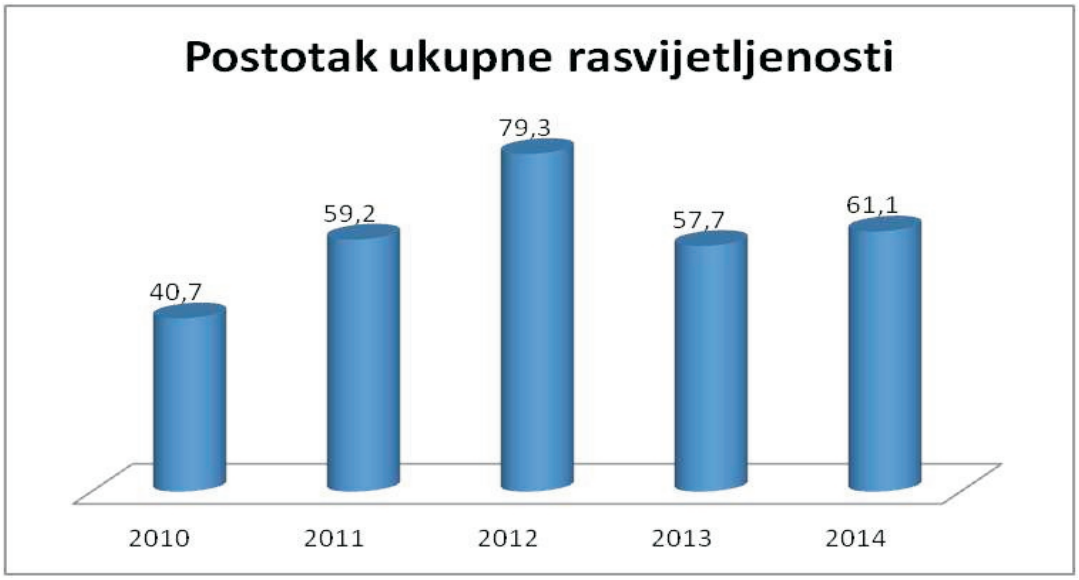
Grafikon 27. – Ukupan broj kaznenih djela i učešće maloljetnika,2010.-2014.

Također, postotak ukupne rasvijetljenosti kaznenih djela je od 2010. godine u porastu s tim što je bio pad u 2013. godini, te je u 2014. godini opet došlo do porasta postotka rasvijetljenosti kaznenih djela.

U strukturi kriminaliteta najviše sudjeluju imovinski delikti.

Grafikon 28. – Postotak rasvijetljenosti kriminalnih djela, 2010.-2014.

Kada se govori o sigurnosti od prirodnih i drugih nepogoda najveća opasnost prijeti od poplava, požara, grada, vjetra, snijega. Dužina ukupnih vodotokova u općini Čapljina je 60 km, od čega je više od pola uređeno (36,2 km), a poplavno rizično 17 km ili 28 % ukupnih vodotokova u općini Čapljina. Broj stanovnika koji su potencijalno ugroženi od poplava je 6400, što je oko 22 % ukupnog stanovništva.

Godišnje se sanira u prosjeku 500 m vodotokova te se u sanaciju godišnje investira negdje oko 480.000 KM (prosjek od 2010.-2014.). Od ovog iznosa općina Čapljina je prosječno godišnje investirala oko 75.000, što je negdje oko 15 % ukupnih investicija u sanaciju godišnje.

5.6. Osjetljive skupine

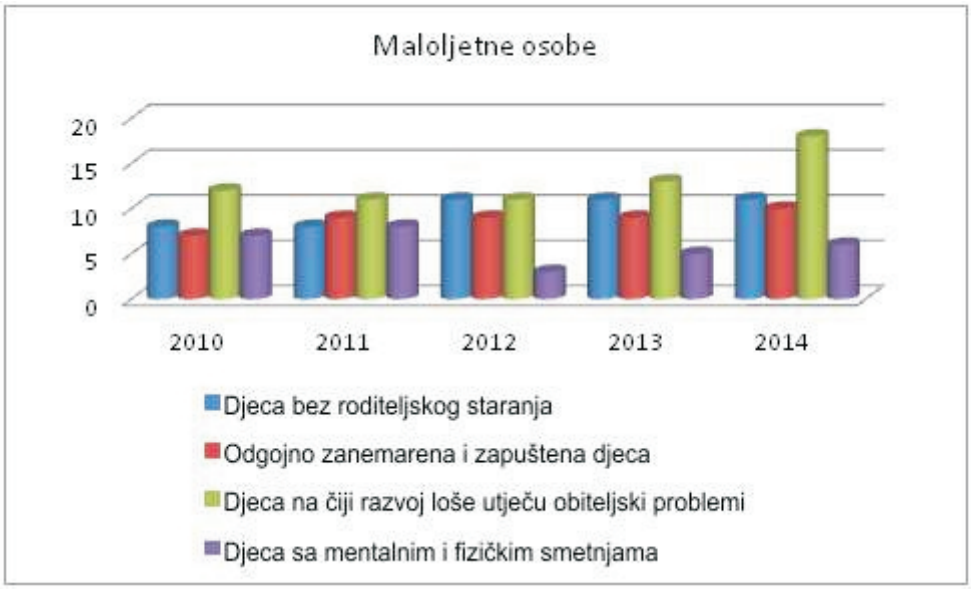
U osjetljive skupine stanovništva mogu se ubrojiti maloljetnici i odrasli i to iz sljedećih skupina:

- Maloljetnici: djeca bez roditeljske skrbi, odgojno zanemarena djeca, djeca na čiji razvoj loše utječu obiteljski problemi i djeca s mentalnim i fizičkim smetnjama.

- Odrasle osobe: osobe s poteškoćama u psihičkom i fizičkom razvoju i osobe sa invaliditetom, materijalno neosigurane i za rad nesposobne osobe, stare osobe bez obiteljske skrbi, osobe društveno negativnog ponašanja, osobe i obitelji u stanju socijalne potrebe kojima je uslijed posebnih okolnosti potrebna pomoć.

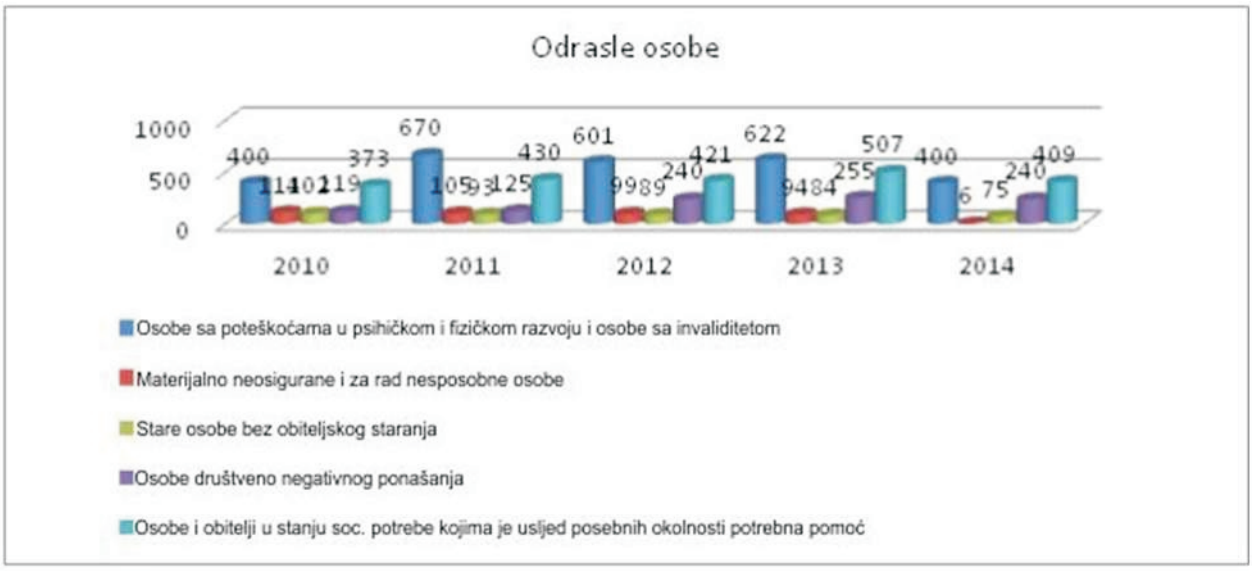
Kod maloljetnih osoba vidljiv je značajniji trend rasta broja djece na čiji razvoj loše utječu obiteljski problemi u odnosu na ostale skupine (Grafikon 27.).

Grafikon 29. – Broj maloljetne djece po ranjivim grupama, 2010.-2014.

Kada analiziramo odrasle osobe najviše ih je u skupini koje su s poteškoćama u psihičkom i fizičkom razvoju i osobe s invaliditetom s tim što je u ovom segmentu vidljiv trend opadanja. Druga po brojnosti je skupina osoba i obitelji u stanju socijalne potrebe kojima je uslijed posebnih okolnosti potrebna pomoć gdje je brojčano stanje uz manje oscilacije konstantno (Grafikon 29.).

Grafikon 30. – Broj odraslih po ranjivim grupama, 2010.-2014

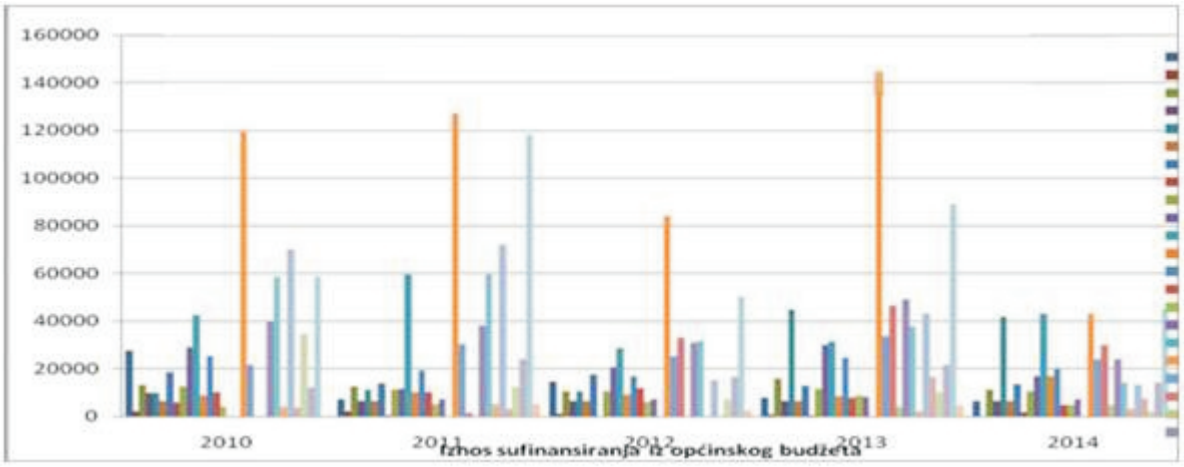
5.7. Civilno društvo

U općini Čapljina i pripadajućim mjesnim zajednicama aktivno djeluje 39 organizacija građanskog društva koje općina transparentno sufinancira. Općina Čapljina je tako u 2010. godini uložila samo u tehničko opremanje 64.439,79 KM, a u 2014. godini 19.885,29 KM jednako kao što je u 2010. godini uložila u obuku osoblja 2.849,50 KM te kontinuirano nastavila ulaganje u osoblje svake naredne godine tako da je u 2014. godini uložila 7.742,26 KM.

Tablica 9. Tehnička pomoć OCD

Broj računala	4	5	0	1	4
Iznos financijskih ulaganja u obuku osoblja	2.849,50	3.841,00	6.470,00	4.764,99	7.742,26

Grafikon 31. – Iznosi sufinanciranja OCD, 2010.-2014.

5.8. Zaključak

Na području općine Čapljina djeluju tri osnovnoškolske institucije koje u svom sastavu imaju i područne škole. Područne škole raspoređene su po većim mjesnim zajednicama. U narednom periodu, u skladu s razvojem, planira se proširenje školskog prostora za potrebe odvijanja osnovnog obrazovanja. Budući da se nastava dviju srednjih škola odvija u jednoj zgradi, prioritet je osigurati nove prostore za izvođenje nastavnog procesa. Srednje obrazovanje se odvija u Srednjoj školi Čapljina u čijem sklopu djeluju dvije zasebne škole: Gimnazija i Strukovna škola. Izgradnjom nove školske zgrade, gimnazije Čapljina II, povećati će se kapaciteti što je neophodno iz razloga što postojeću nastavu pohađa veliki broj učenika i pojavila se potreba za dodatnim školskim prostorom. Čapljina, kao regionalni centar koji povezuje općine Neum, Stolac i Ravno, a i zbog izuzetnih prirodnih pogodnosti i orijentacije ka poljoprivredi i turističko-ugostiteljskoj djelatnosti, ima potrebu za osnivanjem visokoškolskih ustanova poljoprivrednog i turističko- ugostiteljskog fakulteta koji bi djelovali u sklopu Sveučilišta u Mostaru. Općina Čapljina zalaže se za razvijeno civilno društvo u kojem građani imaju mogućnost sudjelovati u svim sferama društvenog djelovanja. Jačanje civilnog sektora doprinosi uspostavi partnerskog odnosa, stvaranju mogućnosti za uključivanje organizacija civilnoga društva u kreiranje javnih politika i donošenje ključnih dokumenata kroz proces javne suradnje. Cilj je Općine Čapljina dati potporu širenju dijaloga, demokracije te jačanju partnerstva sa organizacijama civilnog društva. Društvo u cjelini razvijeno je onoliko koliko je razvijeno civilno društvo, stoga se nadamo da će ova strategija dovesti do daljnjeg razvoja civilnog sektora i jačanja postojećih kapaciteta kako bi OCD bile ravnopravni nositelji društvenog razvoja.

6. Stanje javne infrastrukture i javnih usluga

6.1. Prometna infrastruktura

U općini Čapljina izgrađeno je oko 256 km prometne infrastrukture od čega je 21 km željezničke, a ostatak cestovne infrastrukture. U cestovnoj komunikaciji najveći udio je lokalnih cesta (44,6 %).

Tablica 10. Putna mreža

Opis	Dužina (km)	%	Stanje (dobro/loše)
Nekategorizirani	40,1	18,6 %	Loše
Lokalni	96	44,6 %	Srednje
Regionalni	30	13,9 %	Dobro
Magistralni	47	21,9 %	Relativno dobro
Autocesta	2	0,9 %	Dobro
Ukupno	**215,1**	**100**	

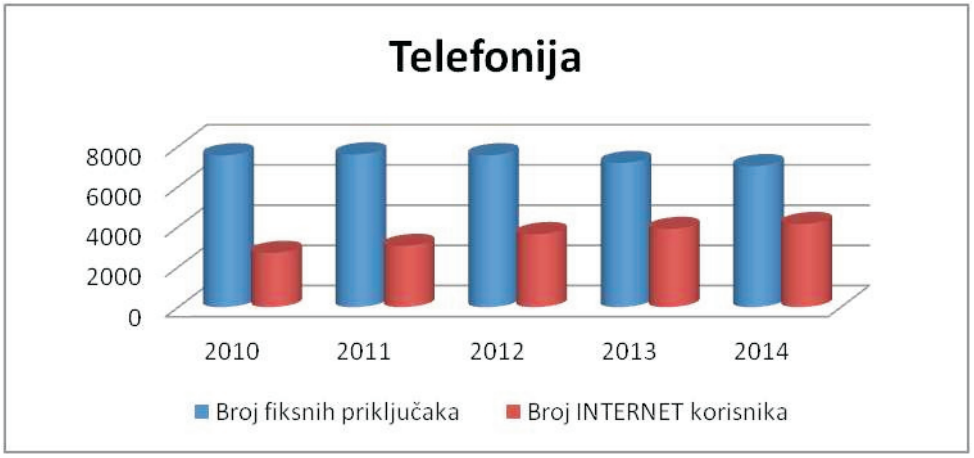
Kroz općinu Čapljina prolazi i dio autoceste na koridoru Vc, čija dužina je za sada oko 2 km i prolazi kroz mjesto Zvirovići. Međutim, očekuje se početak izgradnje nastavka autoceste do Počitelja. Stanje cesta je različito, ovisno o kategoriji. Regionalne i magistralne ceste su u dobrom stanju, dok su lokalne ceste srednje kvalitete. Nekategorizirane ceste, čija je dužina preko 40 km su u najlošijem stanju.

Željeznička pruga prolazi kroz općinu Čapljina u dužini od 21 km i povezuju Luku Ploče u Republici Hrvatskoj sa Sarajevom i dalje sa ostalim zemljama EU.

6.2. Tehnička infrastruktura

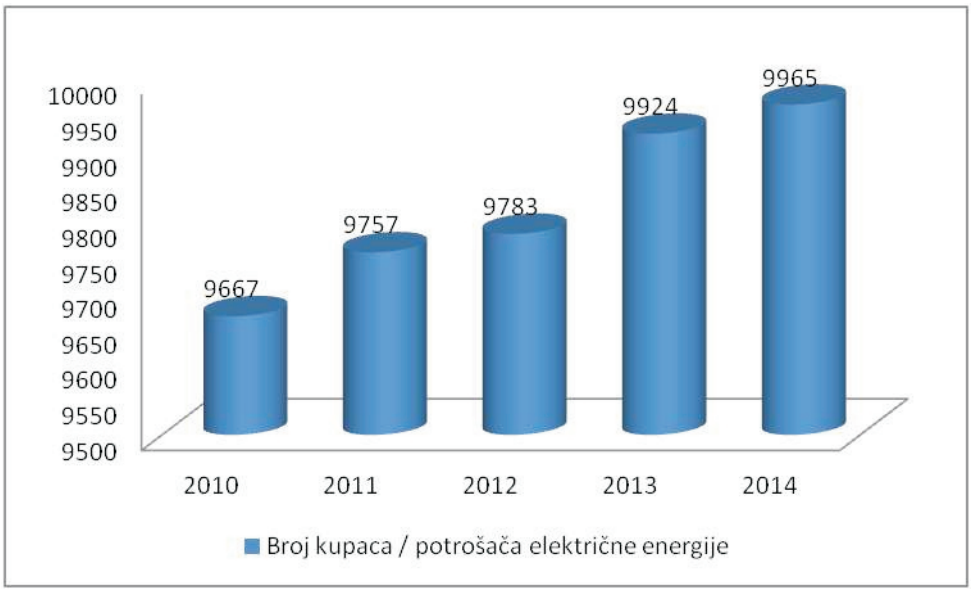
Kada analiziramo telekomunikacijsku infrastrukturu vidljivo je da je broj korisnika fiksne telefonije u padu dok broj korisnika mobilne telefonije raste, što je i razumljivo uzevši u obzir dostupnost tehnologija i pristupačnost mobilne telefonije. Također, vidljiv je i rast broja internet korisnika. Naime, oko 52 % kućanstava posjeduje internet priključak.

Grafikon 32.- Broj fiksnih i internet priključaka, 2010.-2014.

Kada se analizira energetska infrastruktura, kompletno stanovništvo općine Čapljina pokriveno je elektroenergetskom mrežom. U promatranom razdoblju se također bilježi rast broja kupaca odnosno potrošača električne energije, što vodi do zaključka da se grade novi objekti.

Grafikon 33.- Broj kupaca/potrošača električne energije, 2010.-2014.

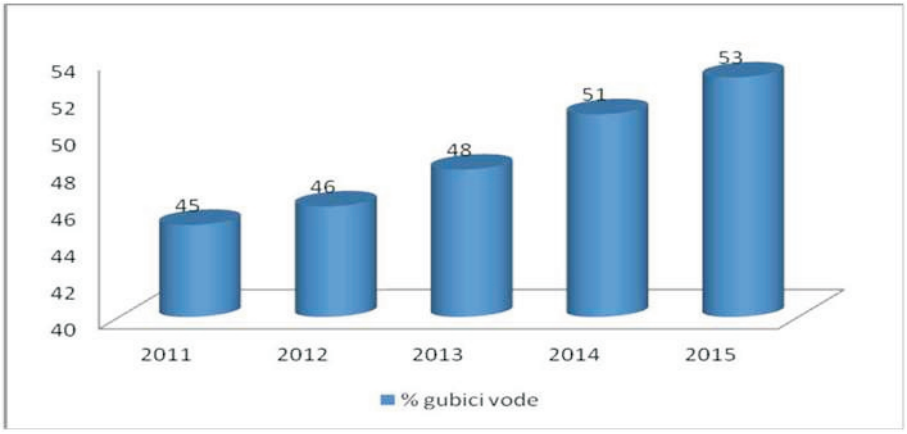
Javnom rasvjetom je pokriveno otprilike 80 % stanovništva.

6.3. Komunalna infrastruktura i usluge

Vodovod

Na području općine Čapljina izgrađeno je 184 km vodovodne mreže te je oko 60% stanovništva opskrbljeno pitkom vodom. Veći dio općine se opskrbljuje vodom sa izvorišta Bjelave. U narednom periodu planirana je vodoopskrba preostalih dijelova općine, od kojih je svakako najvažniji vodoopskrbni sustav za Dubravsku visoravan. Izgradnja planiranog sustava je predviđena u četiri faze, od koji je prva završena (do naselja Domanovići). Građevinski radovi druge faze su u tijeku, kao i izrada projektne dokumentacije za treću. Kompletan opskrbni sustav se temelji na zahvaćanju dodatnih količina vode s izvorišta Bjelave (ukupno 500l/s). Najveći projekt vodosnabdjevanja na području općine je svakako projekt „Vodoopskrbni sustav Čapljina“. Oko 750 stanovnika koristi vodu sa lokalnih vodovoda.

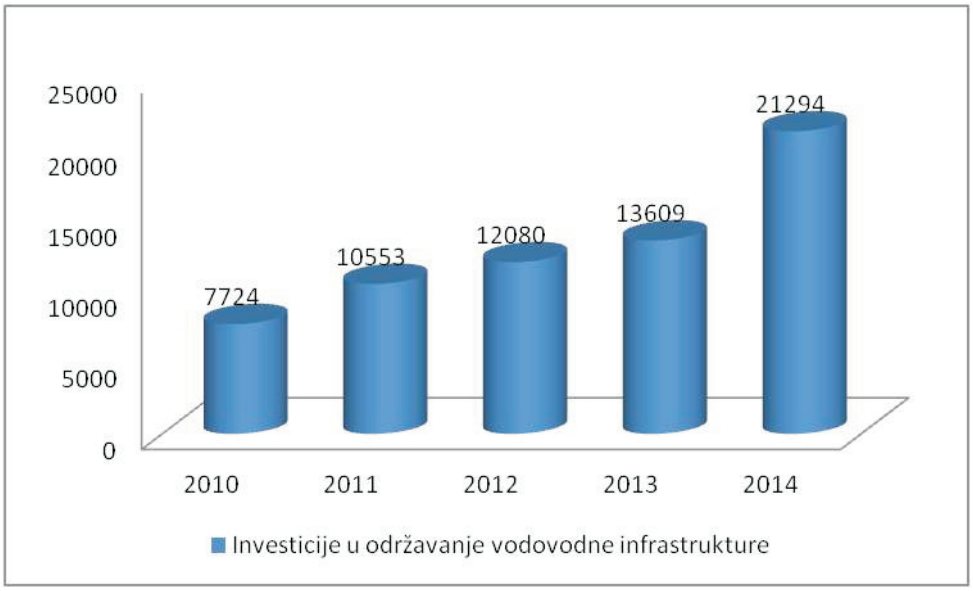
Grafikon 34-. Gubici u vodovodnoj mreži, 2011.-2015.

Gubici u vodoopskrbi se povećaju iz godine u godinu, te oni u 2015. godini iznose preko 50 %. Prosječna cijena 1m3 vode je 1,30 KM, a naplata vode je oko 95 %.

U promatranom razdoblju od 2010.-2014. godine zabilježen je rast investicija u održavanje vodovodne mreže.

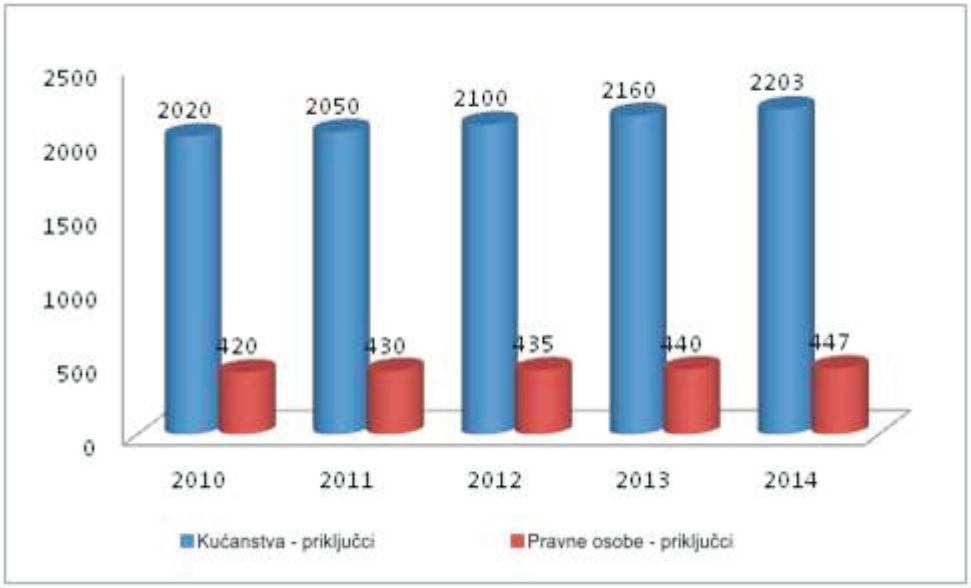
Grafikon 35.- Investicije u održavanje u vodovodnoj mreži, 2010.-2014.

Kanalizacija

U općini Čapljina izgrađeno je 22,5 km kanalizacijske mreže, te su 2023 kućanstva priključena na kanalizacijsku mrežu, što je 28 % od ukupnog broja kućanstava. U promatranom razdoblju bilježi se rast broja priključaka i u kućanstvima i kod pravnih osoba.

Grafikon 36.- Broj priključaka na kanalizacijsku mrežu po strukturi, 2010.-2014.

Kao i kod naplate vode, naplata komunalnih usluga je oko 95 %.

Prikupljanje otpada

U općini Čapljina je preko 80 % kućanstava pokriveno organiziranim prikupljanjem otpada. Organiziranim prikupljanjem otpada nije pokriven samo urbani dio općine nego i ruralni. Naime, 21 mjesna zajednica je pokrivena organiziranim prikupljanjem otpada, dok samo 9 mjesnih zajednica još uvijek nije u sustavu organiziranog prikupljanja otpada.

Količina prikupljenog otpada tijekom godine je 7365 m3 i adekvatno se pohranjuje. Jedan manji dio otpada se odlaže na neku od 13 divljih deponija. Također, u općini Čapljina se sortira jedan manji dio otpada koji iznosi 0.9 %. Naplata usluga organiziranog odvoza otpada iznosi negdje oko 73 %.

6.4. Administrativne usluge lokalne samouprave

Općinsku upravu Općine Čapljina čine: Načelnik općine, Općinsko vijeće, Javno pravobraniteljstvo, te općinske službe: Ured načelnika općine – Stručna služba za proračun, riznicu i računovodstvo i Stručna služba za lokalni ekonomski razvoj i europske integracije, Služba opće uprave, Služba prostornog uređenja i graditeljstva, Služba geodetskih i imovinsko - pravnih poslova, Služba gospodarstva, Služba društvenih djelatnosti, Služba za prava branitelja i socijalnu skrb, Služba civilne zaštite, Služba poljoprivrede i zaštite okoliša. Čapljina ima 27 mjesnih zajednica s pripadajućim naseljenim mjestima i selima, sa sjedištem kako slijedi:

- Bivolje Brdo
- Bobanovo Selo
- Čapljina I
- Čapljina II
- Čeljevo
- Doljani
- Domanovići
- Dračevo
- Dretelj
- Gabela
- Gabela Polje
- Gnjilišta
- Grabovine
- Klepci
- Lokve
- Opličići
- Počitelj - Hotanj
- Prćavci
- Prebilovci
- Svitava
- Gorica - Struge
- Šurmanci
- Šuškovo Naselje
- Višići
- Tasovčići
- Trebižat
- Zvirovići

7. Stanje okoliša

7.1. Stanje zraka

Na području općine Čapljina nema praćenja kvalitete zraka pa nisu dostupni podaci koji bi ukazivali na opće stanje kvalitete zraka. Međutim, povećan broj vozila, njihova frekvencija i potrošnja goriva dovoljno su ilustrativni da govore o eventualnoj promjeni kvalitete zraka u urbanom dijelu grada te uz glavne prometnice M17 i M6, gdje dolazi do povećane koncentracije ispušnih plinova automobila. Takvo stanje je evidentno pogotovo imajući u vidu puštanje u promet glavnog graničnog prijelaza Bijača na koridoru Vc i okretanje prometa na Čapljinu, odnosno na cestovni pravac Ljubuški- Čapljina, te na M17.

Za očekivati je pogoršanje kvalitete zraka na ovom cestovnom pravcu. Slična situacija je i na ostalim prometnicama, a poglavito na magistralnoj cesti M-17 koja je u ljetnim mjesecima još opterećenija. Ovi podaci ukazuju na potrebu pridavanja veće pozornosti ovom segmentu životne sredine koji svakim danom postaje sve zagađeniji. Popratna pojava uz povećanu frekvenciju vozila je i povećana razina buke uz povećani intenzitet vibracije što dodatno negativno utječe na čovjeka, njegovu radnu sposobnost i kvalitetu života.

U općini Čapljina zaključno s 2014. godinom bilo je 5 poduzeća koji imaju negativan utjecaj na okoliš, pa tako i na zrak, dok 20 poduzeća ima izdanu okolišnu dozvolu.

7.2. Vodni resursi

Kroz općinu Čapljina protječe rijeka Neretva u dužini od oko 21 km. Neretva ima pritoke: Bregavu (17 km), Krupu (14,7 km) i Trebižat (13 km) koje utječu u glavni vodotok direktno ili indirektno podzemnim kraškim tokovima. Donji tok rijeke Neretve sa pritokama Trebižat, Bregava i Krupa omogućio je neograničeno korištenje voda naročito u poljoprivrednoj proizvodnji, što uz ostale uvjete rezultira najranijom proizvodnjom voća i povrća. Neretva, Trebižat, Bregava i Hutovo blato čine 15,5 % površine općine. Voda, kao prirodni resurs, postaje sve značajnija i cjenjenija. Gledajući na lokalnoj razini, voda i vodni resursi su stavljeni u funkciju opskrbe pučanstva dovoljnim količinama pitke vode za razvoj turizma, korištenje snage vode za proizvodnju električne energije, za razvoj rekreacijskih i sportskih aktivnosti, za navodnjavanje u poljoprivredi itd. Jedna od ključnih institucija koja sudjeluje u procesima bitnim za upravljanje vodnim resursima na području općine Čapljina je Agencija za vodno područje Jadranskog mora koja je između ostalog odgovorna za poslove upravljanja vodama koji se

Zakonom o vodama i propisima donesenim na temelju tog Zakona stavljaju u njihovu nadležnost. To uključuje i pripremu planova, programa i mjera za vodno područje iz njene nadležnosti. Upravljanje vodama ostvaruje se osobito osiguranjem potrebnih količina vode odgovarajuće kakvoće za različite namjene, zaštitom voda od onečišćenja, uređenjem voda i vodotoka i zaštitom od štetnog djelovanja voda.

7.3. Stanje zemljišta

Tlo na području općine Čapljine podvrgnuto je intenzivnoj poljoprivrednoj obradi, a nju neminovno prati i uporaba sve veće količine zaštitnih sredstava koja u najvećem slučaju završavaju u tlu. Većina poljoprivrednog tla na području općine pokazuje znakove infekcije i kontaminacije. Zbog sve izražajnije pojave oštećenja tla, direktno boravkom na takvom tlu ili indirektno, preko poljoprivrednih proizvoda ili preko životinja i njihovih proizvoda sa terena, dolazi do izravnog ugrožavanja zdravlja ljudi. Značajne obradive površine su kraška polja koja su uglavnom pogodna za poljoprivrednu proizvodnju iako je većina njih dijelom poplavljena u zimskom periodu. U području općine su prisutna onečišćenja od otpadnih voda iz naselja, eksploatacijom kamena i šljunka, odlaganjem krutog otpada na nesanitarnim odlagalištima, kemijskim sredstvima koja se koriste u poljoprivredi, mjestimičnim erozivnim djelovanjem bujičnih tokova, požarima i poplavama. Uz glavne prometnice prisutna su onečišćenja tla od ispušnih plinova automobila, ulja, goriva, trošenja kočnog sustava i pneumatika. U cilju utvrđivanja stanja onečišćenja tla i provođenja mjera zaštite bilo bi potrebno organizirati monitoring tla na poljodjelskim površinama, posebice za teške metale: Pb, Cd, As, Ni, Cr, Cu, Zn, Fe, pesticide i herbicide. Predlažu se sljedeće mjere zaštite i sanacije: izgradnja kanalizacijskih sustava za komunalne otpadne vode naselja; saniranje starih kamenoloma i šljunkara ublažavanjem pokosa i hortikulturnim uređenjem, kontrolirana i čista eksploatacija šljunka i kamena, sanitarno uređenje divljih deponija i deponija u korištenju, ograničavanje uporabe umjetnih gnojiva i kemijskih sredstava u poljoprivredi.

7.4. Stanje šumskih eko sustava

Iz stanja na samom terenu može se pretpostaviti da je područje općine Čapljina nekada imalo veću pokrivenost šumama, ali uslijed povijesno-sociološkim odnosa i ljudskog nemara postepeno su šume potiskivane. Iako šumska zemljišta na teritoriju općine nemaju poseban gospodarski značaj, ona su ipak značajna sa stajališta reguliranja hidrografskih prilika, klime, erozije i drugih zaštitnih oblika djelovanja šume. Radi toga, postojeće šumske površine, iako ne mogu služiti proizvodnji drvne mase, treba zaštititi i obnavljati. Neophodno je također naglasiti, da šuma ili neki drugi tip vegetacije sličan šumi, npr. nasadi voćaka, predstavljaju najbolji način korištenja stjenovitih površina. S obzirom da na kamenjaru i na stjenovitim površinama veliki dio površine zauzimaju stijene, šumskim drvećem, posebno preko krošnje, koristi se i ona sunčana energija koja bi padala na kamenjar i ostala neiskorištena. Od šumske vegetacije zastupljene su šume vrba, topole, te hrasta medunca, hrasta sladuna i dr.

7.5. Biodiverzitet

Pojam biološke raznolikosti - biodiverziteta na prvi pogled vrlo jednostavan koncept: to je zbroj svih biotičkih varijacija u rasponu geni-ekosustav što podrazumijeva raznolikost živih organizama koji nastanjuju kopno i vodu, kao i raznolikost unutar različitih vrsta, između vrsta i ekosustava. Biodiverzitet nije samo sveukupna raznolikost oblika i pojava biljnog i životinjskog svijeta, već i raznolikost funkcija živih organizama. Stoga je biodiverzitet, po svojoj definiciji, sveobuhvatna kategorija koja pored biološke i ekološke ima i ekonomsku vrijednost.

Vrijednost/bogatstvo biodiverziteta treba shvatiti u kontekstu dobrog/povoljnog stanja prirodne komponente odnosno usluga koje podrazumijevaju svaki oblik dobiti za ljude koje proizlaze iz ustaljenog tijeka procesa u ekosustavima (protok materije i energije). Loše stanje biodiverziteta ili njegov gubitak treba shvatiti u kontekstu smanjenja ekonomske vrijednosti prirodnih resursa ili prostora na kojim je došlo do promjena ekološkog/povoljnog stanja biodiverziteta vrsta ili njihovih staništa.

Gubici biodiverziteta teško su mjerljivi, nisu očiti/jasno ispoljeni u kratkom periodu, jer traže znatno duže vrijeme promatranja na temelju kojih se može nominalno iskazati gubitak/smanjenje ekonomske vrijednosti resursa/okoliša. Stoga bogatstvo biodiverziteta i njegov gubitak značajniji su za ispravno definiranje razvojne koncepcije nekog prostora/općine.

Prisutnost različitosti ekosustava (vodeni, močvarni, šumski, kraški, podzemni) uvjetovali su veliku biološku raznolikost vrsta i stanišnih tipova na području općine Čapljina koji su po svojoj unikatnosti, značaju i ugroženosti svrstavaju općinu Čapljina u hotspot područja/vruće točke (KBAs- ključna područja biološke raznolikosti) na razini Mediterana sukladno IUCN klasifikaciji.

Diverzitet biološke i krajobrazne raznolikosti očituje se u prisutnosti preko 800 biljnih vrsta od kojih se na popisu rijetkih, ugroženih i endemičnih vrsta nalazi više od 36 biljnih vrsta.

Diverzitet ptičjih vrsta ispoljen je kroz prisutnost od 235 vrsta ptica od kojih 3 imaju globalni status ugroženosti, a 26 vrsta imaju jednu od kategorija ugroženosti na europskoj razini sukladno IUCN kriterijima. Bogatstvo faune se očituje i u prisutnosti preko 23 vrste sisavaca (divlje vrste), gdje 4 vrste imaju status ugroženosti na europskoj razini. Gmazovi su zastupljeni sa 16 vrsta od toga 3 vrste imaju status ugroženosti na europskoj razini sukladno UICN kriterijima. Prisutnost 7 vrsta vodozemaca od čega samo jedna vrsta ima kategoriju ugroženosti sukladno NATURA 2000 i jedna vrsta je ugrožena na globalnoj razini. U vodotocima i jezerima na području općine Čapljina registrirano je 45 vrsta riba od kojih regionalni status ugroženosti ima 18 vrsta, globalni status 20 vrsta, 6 vrsta je ugroženo sukladno Natura 2000, Bernskoj i Direktivi o staništima. Veliki diverzitet pokazuju i skupina leptira gdje je na području općine registrirana prisutnost od 183 vrste, zatim 13 vrsta vretenaca te veliki broj insekata koji do kraja nisu istraživani i predstavljaju predmet istraživanja.

Ovako velik biodiverzitet vrsta na relativno malom prostoru ukazuje na svu specifičnost i raznolikost ekoloških čimbenika koji su uvjetovali i prisutnost ovako velikog broja endemskih, reliktnih i ugroženih vrsta sukladno IUCN kriterijima. Potvrda važnosti prostora u svjetskim razmjerima je i uvrštavanje Hutova blata na UNESCO-vu listu prirodne baštine, te NATURA 2000. Međunarodne konvencije, protokoli, direktive koje je BiH ratificirala i prihvatila (Ramsarska konvencija - područja od međunarodne važnosti za ptice močvarice), Konvencija o biološkoj raznolikosti (Convention on BiologicalDiversity – CBD) je globalno prihvaćen temeljni dokument za zaštitu biološke raznolikosti koji uspostavlja očuvanje biološke raznolikosti kao temeljno međunarodno načelo u zaštiti prirode i zajedničku obvezu čovječanstva, Direktiva o staništima i Direktiva o pticama (NATURA 2000) te domaćim zakonima (Zakon o zaštiti prirode) traže sustavnu zaštitu i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti na području općine Čapljina sukladno svjetskim standardima i kriterijima. Zaštita, očuvanje povoljnog statusa vrsta i stanišnih tipova ne znači strogu konzervaciju prostora, nego naprotiv, valorizaciju kroz održivo korištenje i integrirano konceptirane gospodarske aktivnosti.

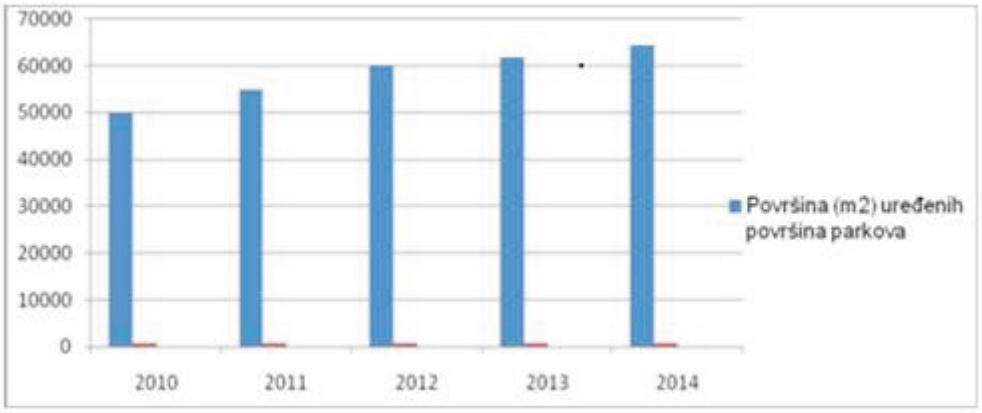
7.6. Upravljanje prostorom i okolišem, stanje općinskog zelenila

Što se tiče planskog uređenja prostora, općina Čapljina posjeduje prvi planski akt GUP (Generalni urbanistički plan) donesen još davne 1962. godine i od tada se, prvo za uže područje grada, a zatim i za cjelokupno područje općine, donosi urbanistička dokumentacija. Tako je izlaskom Zakona o prostornom uređenju 1974. godine, inicirana izrada i usvajanje „Urbanističkog plana Čapljina 2000“ što je uz prethodne urbanističke i manje regulacijske planove, dalo fizionomiju današnjeg grada Čapljine. Osim toga, vodilo se računa o prigradskim i seoskim naseljima i štitili su se koridori planiranih prometnica i zaštitni pojasevi postojećih, kao i zaštitni pojasevi vodotoka. Planovima su bile određene zone gradnje, zaštitne zone, poljoprivredne i industrijske zone. Međutim, ni ti planovi nisu riješili kvalitetno problem otpadnih voda, kao ni problem odlaganja i uklanjanja čvrstog otpada. Općina kontinuirano ulaže sredstva u zelene površine.

Tablica 11. Površina zelenih površina u m2, 2010.-2014.

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Površina (m2) uređenih površina parkova	50000	55000	60000	62000	65000
Broj zasađenih stabala	600	630	665	700	735
Broj zasađenih sadnica ukrasnog bilja	10 000	10 500	11 000	12 000	13 000

Grafikon 37.- Zelene površine, 2010.– 2014.

7.7. Zaštita prirodne baštine

Dolina Neretve od najstarijih vremena do danas bila je i ostala vrata naroda i prirodni put preko kojega se stoljećima komuniciralo s Jadrana prema unutrašnjosti i obratno, te se održao kontinuitet življenja još od prapovijesti do danas. Iz tih povijesnih perioda ostali su tragovi u obliku povijesnog nasljeđa. Zbog bogatih i raznovrsnih zbivanja nastalih na ovom području i neposrednoj okolini povijesno naslijeđe čapljinske regije ima i svoje izvjesne specifičnosti koje su proizvod povijesnih zbivanja nastalih u vremenskom razdoblju od nepuna tri tisućljeća. Spomenici su podijeljeni po sljedećim kategorijama:

- Područja – arheološka i povijesna
- Graditeljska cjelina (stambena, vjerska, grobljanska)
- Povijesna građevina ili spomenik (stambena, vjerska, vojna, administrativna, javna, grobljanska)
- Etnološka baština/područje

Prema stupnju zaštite dobra su podjeljena na ona od značaja za državu, potom od značaja za Hercegovačko-neretvansku županiju i na kraju na dobra koja su od značaja za općinu.

Hutovo blato predstavlja jedinu prirodnu rijetkost na području općine Čapljina zaštićenu pravnim aktom. Sukladno tome, unutar granica Parka prirode se trebaju primjenjivati sve mjere predviđene Zakonom o zaštiti prirode HNŽ/K i F BiH, kao i drugim aktima proizišlim iz navedenih zakona (NEAP, Strategija zaštite okoliša FBiH) te međunarodnim konvencijama i propisima čiji je supotpisnik i Federacija Bosne i Hercegovine. Međutim, unatoč navedenim dokumentima, u praksi ovo područje nije uživalo navedenu zaštitu i nadzor, te je ono do danas, a periodično i intenzivnije, degradirano i ugroženo brojnim antropogenim aktivnostima, a nedavna ratna razaranja su dodatno pogoršala ovakvo stanje.

Osim Hutovog blata, močvarno područje uz granicu s Republikom Hrvatskom (u Gabela polju) također treba zaštititi odgovarajućom razinom zaštite. Ovo područje površine oko 350 ha ujedno graniči sa zaštićenim područjem „Prud“ u RH koje je kategorizirano kao posebni ornitološki rezervat 1965. godine s ukupnom površinom od 250 ha.

U općini ima 80 groblja od kojih 14 više nije aktivno; i tu je veliko spomeničko blago koje se stalno uvećava. Na prostorima općine ima i dosta srednjovjekovnih kula. Nastale su u osmanlijskom razdoblju kao fortifikacijski, a neke ujedno i kao ladanjski objekti sagrađeni od strane domaćih feudalaca. Na rijeci Bregavi je Stari most-između Tasovačkog polja i Klepaca, sagrađen 1517. godine, na jedan luk (sličan Krivoj ćupriji na Radobolji u Mostaru) i spada među najljepše mostove iz tog vremena. Blizu ovoga mosta su i ostaci Lojpurove mlinice.

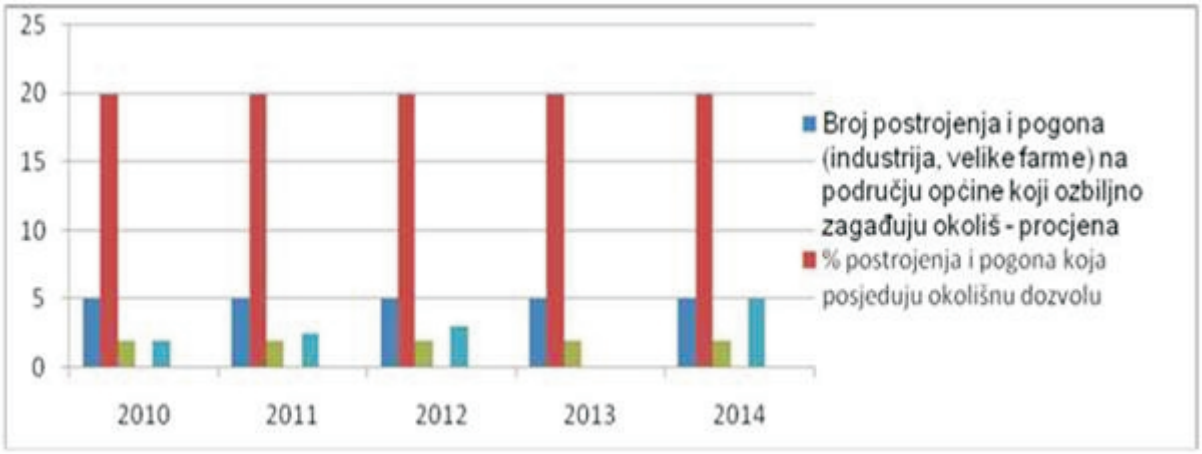
Mlinice i stupe u Strugama također su stare i imaju etnografski i povijesni značaj. U lošem su stanju, mada neke od njih i danas ponekad rade. Takvi objekti postoje još i u Svitavi, ali izgradnjom hidroelektrane u ovom mjestu ostale su bez vode i potpuno su napuštene. Na rijeci Trebižat u

Grabovinama nalaze se ostaci mlinica. Kulturnoj ostavštini i prirodnim rijetkostima i znamenitostima kojim općina raspolaže posvećuje se maksimalna moguća pozornost. Čuvanje i zaštita kulturnih spomenika, prirodnih rijetkosti i znamenitosti ovdje služi, prije svega, oplemenjivanju života stanovništva i, konkretno, obogaćivanju turističke ponude.

7.8. Utjecaj lokalne ekonomije na okoliš

Gospodarstvo općine Čapljina trenutno djeluje kroz dva oblika vlasništva i to javni – državni i privatni sektor. Sa sjedištem na području općine posluje preko 600 poslovnih subjekata. Sva poduzeća ne posluju putem kreditnih sredstava, što dalje ima za uzrok neinvestiranje, nezaposlenost i stagnaciju. Programi koji mogu osigurati proizvodnju zdrave hrane traže ekološki čiste prostore, povoljne klimatske uvjete i ljudske resurse, a općina Čapljina ih ima. Na tim osnovama može se razvijati i prerađivačka industrija. U poslijeratnom periodu je došlo do nekontrolirane izgradnje poslovnih objekata na slobodnim lokacijama bez potrebe da se prostori za poslovne djelatnosti osmišljeno planiraju, grupiraju i racionalno iskorištavaju.

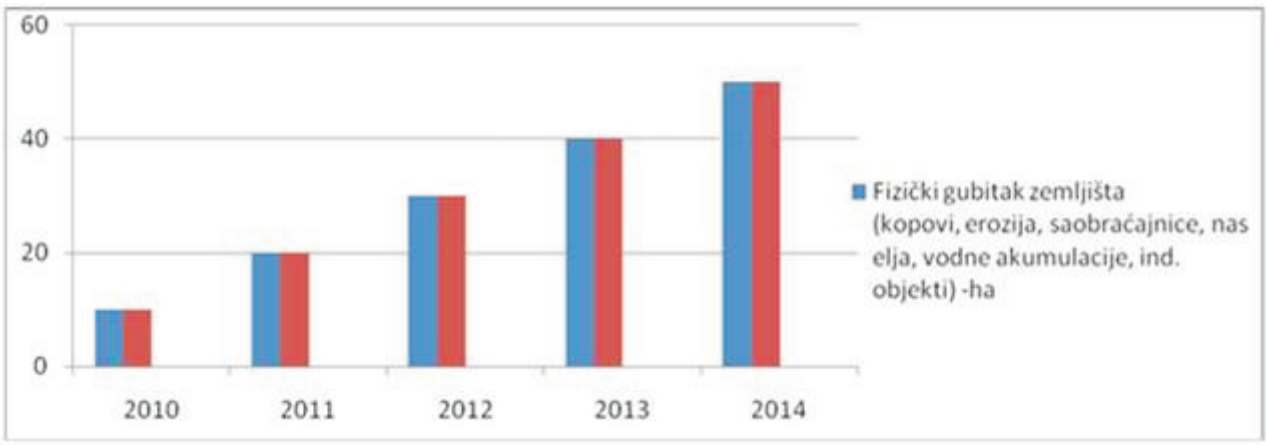
Grafikon 38.- Kvaliteta zraka, 2010.-2014.

Veći dio predratnih industrijskih kapaciteta je izvan uporabe, što bi moglo navesti na pomisao kako se uz mnoge negativne posljedice, smanjilo zagađenje no sukladno analizi koja je prikazana u tablici „Kvaliteta zraka" jednako kao i analiza prikazana u tablici „Fizički gubitak zemljišta i kontaminacija" situacija na terenu nije takva. Napušteni kompleksi su prazni, ne uređuju se, i vrlo često postaju odlagališta otpada, što bitno utječe na izgled grada i stanje zagađenosti.

Pojedini objekti ili cijela naselja su tijekom rata oštećeni ili u cjelosti devastirani. Danas te ruševine stoje kao rane na licu grada i njegove okoline. Potreban je veliki trud, zalaganje i ulaganje značajnih financijskih sredstva za privlačenje kvalitetnih investitora kako bi se dio navedenih problema i riješio.

Grafikon 39.- Fizički gubici zemljišta i kontaminacija, 2010.-2014.

7.9. Zaključak

Zbog brojnosti spomenika i lokaliteta od značaja na području općine Čapljina otvara se mogućnost za formiranje Zavoda za zaštitu spomenika pri Općini. Time bi se osigurali uvjeti za nastavak istraživanja u oblasti zaštite kulturnog naslijeđa. Zavod bi trebao surađivati s turističkim institucijama na poticanju razvoja kulturnog turizma, a u isto vrijeme raditi na aktivnoj zaštiti spomenika. Budući da općina Čapljina ima težnju da postane subregionalni centar Južne i Jugoistočne Hercegovine javlja se potreba za otvaranjem povijesnog i etnološkog muzeja.

8. Stanje prostorno-planske dokumentacije

Čapljina se, što se tiče planskog uređenja prostora, može pohvaliti činjenicom da je prvi planski akt GUP (Generalni urbanistički plan) donesen još davne 1962. godine i od tada se, prvo za uže područje grada, a zatim i za cjelokupno područje općine, donosi urbanistička dokumentacija. Osim toga, vodilo se računa o prigradskim i seoskim naseljima i štitili su se koridori planiranih prometnica i zaštitni pojasevi postojećih, kao i zaštitni pojasevi vodotoka. Planovima su bile određene zone gradnje, zaštitne zone, poljoprivredne i industrijske zone. Međutim, ni ti planovi nisu riješili kvalitetno problem otpadnih voda, kao ni problem odlaganja i uklanjanja čvrstog otpada.

Već tada se utvrdilo da je problem otpada izuzetno zahtjevan i da za njegovo rješavanje treba izdvojiti značajna sredstva, kojih po pravilu nikada nije bilo dovoljno.

Protekli rat je te probleme naglasio i mnogostruko uvećao. Veći dio predratnih industrijskih kapaciteta je izvan uporabe, što bi moglo navesti na pomisao da se, uz mnoge negativne posljedice, dogodilo i nešto pozitivno – smanjilo zagađenje. Ali nije baš tako. Ti kompleksi su prazni, ne uređuju se, i vrlo često postaju odlagališta otpada, što bitno utječe na izgled grada i stanje zagađenosti.

*8.1. Analiza proračun*a

Proračun općine Čapljina predstavlja akt kojim se na temelju plana i analize utvrđuju prihodi i primici te rashodi i izdaci za proračunsku godinu, a sadrži i procjenu prihoda i rashoda te primitaka i izdataka za naredne dvije godine. Nakon formuliranja proračuna Načelnik općine predlaže njegovo usvajanje i potrebno je da se isti usvoji od strane Općinskog vijeća.

Proračun daje jasan prikaz:

- Ukupno planiranih prihoda (poreznih, neporeznih, tekućih potpora) i primitaka (kapitalnih transfera)
- Ukupno planiranih rashoda i izdataka po organizacijskoj i ekonomskoj i funkcionalnoj klasifikaciji

Prilikom planiranja proračuna Općine Čapljina vodi se računa da se zadovolje sve potrebe stanovnika jedinice lokalne samouprave kroz kvalitetno pružanje javnih usluga, izgradnju komunalne infrastrukture, objekata za obrazovanje, kulturu, sport i sl., a sve prema planiranoj politici razvoja Općine Čapljina. Proračun općine Čapljina kreće se u rasponu od 10,99 do 12,8 milijuna KM za razdoblje 2010.-2014. godine. Najveći dio proračuna čine neporezni prihodi sa oko 50 % u čemu značajan udio čini naknada za korištenje hidroakumulacijskog objekta izgrađenog na potopljenom području. Zatim slijede porezni prihodi sa oko 40 % dok ostatak čine tekuće potpore i kapitalni grantovi.

Od 01.01.2011. Općina Čapljina „ulazi“ u sustav riznice, čime Centar za socijalnu skrb dobiva status potrošačke jedinice i uključuje se u glavnu knjigu riznice. Od tada sva knjiženja Centra za socijalnu skrb evidentiraju se u glavnoj knjizi riznice kroz odvojenu organizacijsku jedinicu.

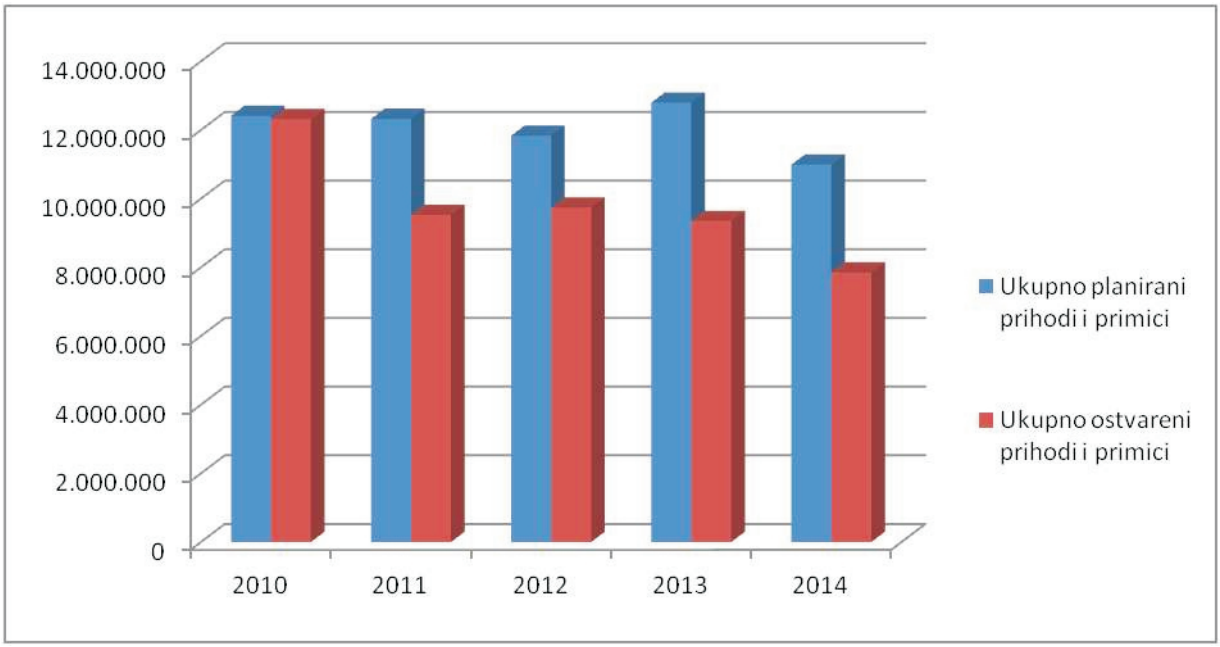
8.2. Pregled prihoda i primitaka u ukupnom proračunu

Prihodovna strana Proračuna sastoji se od prihoda i primitaka (kapitalnih transfera). U nastavku je dat tablični i grafički prikaz planiranih i ostvarenih prihoda i primitaka Općine Čapljina u promatranom razdoblju.

Tablica 12. Ukupni planirani i ostvareni prihodi i primici općinskog budžeta

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Ukupno planirani prihodi i primici	**12.414.000**	**12.324.100**	**11.835.900**	**12.796.808**	**10.991.750**
Ukupno ostvareni prihodi i primici	**12.318.165**	**9.528.945**	**9.738.688**	**9.346.994**	**7.850.371**

Grafikon 40.- Planirani i ostvareni prihodi i primici, 2010.-2014.

Prihodi se dijele na sljedeće kategorije:

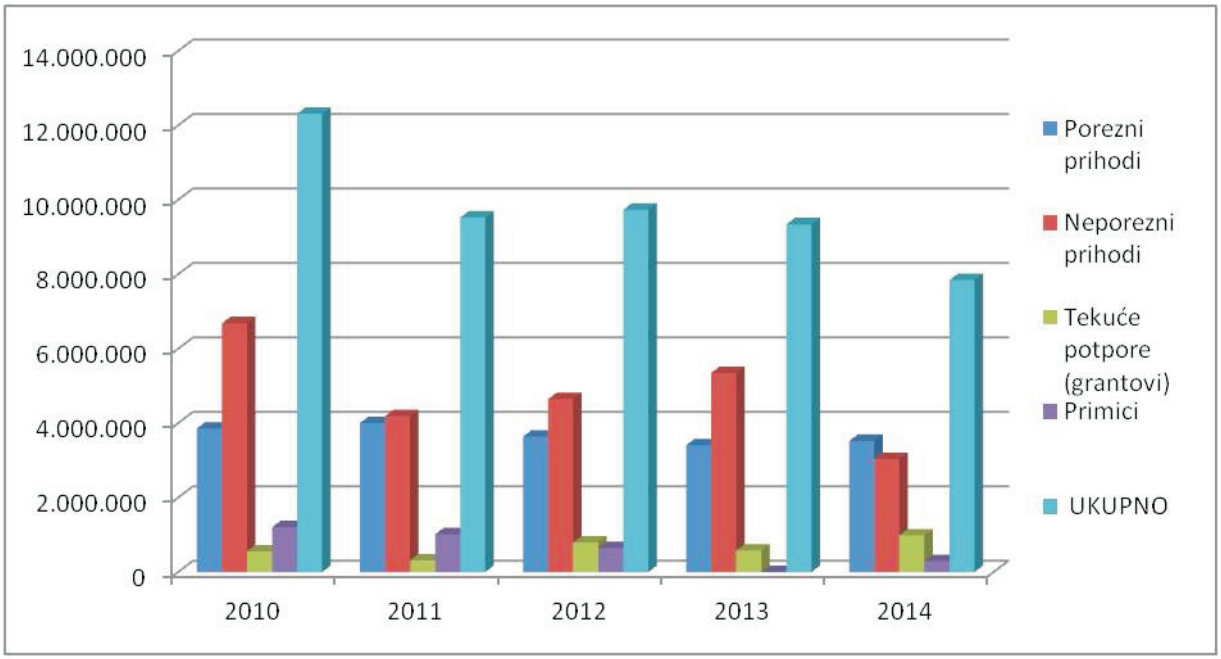
- Porezni prihodi
- Neporezni prihodi
- Tekuće potpore (grantovi)

Na prihodovnoj strani proračuna pored prihoda nalaze se i primici.

Tablica 13. Pregled ukupno ostvarenih prihoda i primitaka

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Porezni prihodi	**3.860.794**	**4.005.737**	**3.641.549**	**3.408.923**	**3.525.638**
Neporezni prihodi	**6.689.754**	**4.190.549**	**4.649.069**	**5.351.556**	**3.038.658**
Tekuće potpore (grantovi)	**557.923**	**314.715**	**795.453**	**583.712**	**987.134**
Primici	**1.209.694**	**1.017.945**	**652.616**	**2.804**	**298.941**
UKUPNO	**12.318.165**	**9.528.945**	**9.738.688**	**9.346.994**	**7.850.371**

Grafikon 41.- Pregled ukupno ostvarenih prihoda i primitaka, 2010.-2014.

8.3. Porezni prihodi

Porezni prihodi predstavljaju značajnu stavku proračuna Općine Čapljina. Njihov udio iznosi oko 40 % ukupnih prihoda. Sastoje se od sljedećih stavki:

- Porez na dobit pojedinaca i poduzeća
- Porez na plaće
- Porez na imovinu
- Domaći porezi na dobra i usluge (zaostale obveze)
- Porez na dohodak
- Prihodi od neizravnih poreza

Najveći udio u poreznim prihodima čine prihodi od neizravnih poreza u prosjeku sa oko 62,5 % a čine ih prihodi od neizravnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave i prihodi od neizravnih poreza koji pripadaju direkciji cesta. Od 2012. godin e primjetan je pad prihoda od neizravnih poreza zbog smanjenja koeficijenta raspodjele prihoda od neizravnih poreza prema Općini Čapljina, da bi u 2014. godini ovi prihodi ponovo počeli rasti.

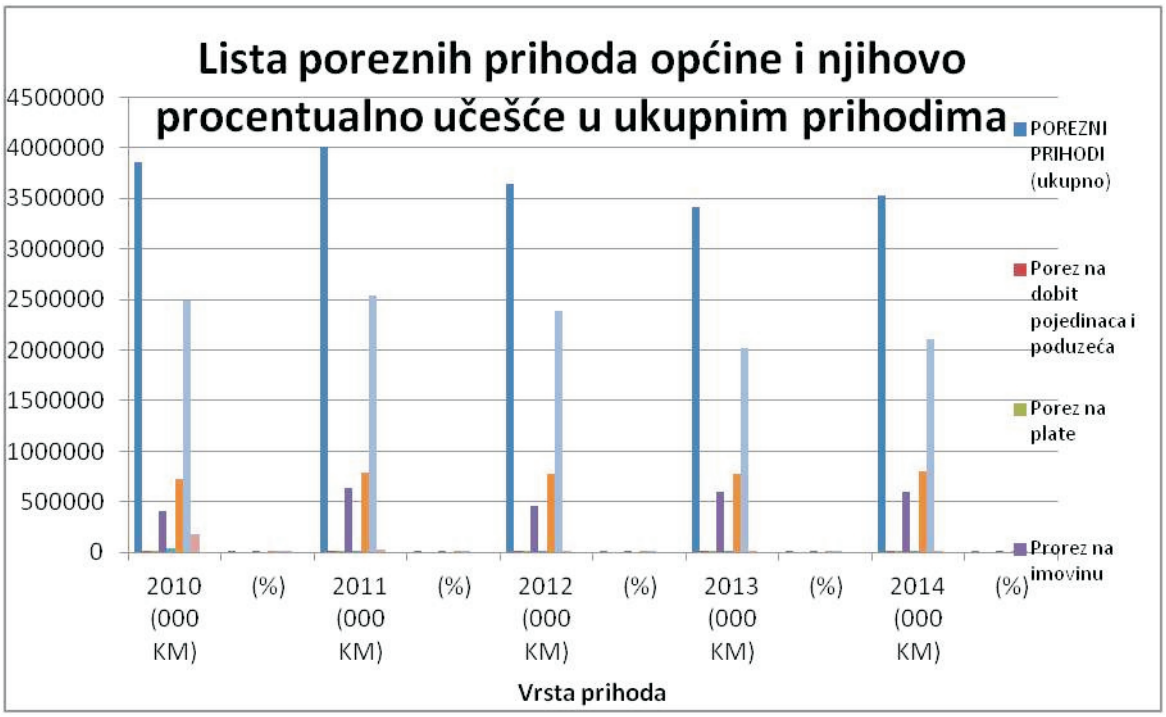
Sljedeći po udjelu u ukupnim poreznim prihodima je Porez na dohodak sa oko 21 %. Visina prihoda od ovog poreza u najvećoj mjeri ovisi od broja zaposlenih osoba na području Općine Čapljina i može se reći da je u promatranom periodu otprilike na istoj razini uz blagi trend rasta.

Porez na imovinu čini u prosjeku oko 14,7 % ukupnih poreznih prihoda. U razdoblju 2010.-2012. može se primjetiti njegova oscilacija. Razlog tomu je taj što je u 2010. godini Općina Čapljina imala samo prihode od poreza na imovinu od fizičkih osoba ali ne i od pravnih osoba dok su u 2011. godini prihodi od poreza na imovinu uključivali i poreze na imovinu od pravnih osoba pa je uslijedio veći rast ovih prihoda. U 2012. godini dolazi ponovno do pada prihoda od poreza na imovinu zbog značajnijeg smanjenja prihoda od poreza na promet nepokretnosti kako pravnih tako i fizičkih osoba. U razdoblju 2013.-2014. godine smanjenjem recesije ponovo se povećavaju ovi prihodi i dolazi do njihove stabilizacije.

Ostali porezi, osim u 2010. godini kada su iznosili 4,56 % ukupnih poreznih prihoda, čine zanemariv udio u poreznim prihodima. Razlog značajnijeg udjela u 2010. godini je što su ovi prihodi uključivali porez na tvrtku koji je činio preko 99 % prihoda od ostalih poreza. Od 2011. godine porez na tvrtku je zamijenjen Općinskom komunalnom naknadom za istaknutu tvrtku koja se nalazi u kategoriji neporeznih prihoda.

Prihodi od domaćih poreza na dobra i usluge (zaostale obveze na temelju poreza na promet dobara i usluga), kao i prihodi po osnovu poreza na dobit pojedinaca i poreza na plaće su prihodi koji su naplaćeni po zaostalim obvezama iz prethodnih godina i oni imaju vrlo mali udio u poreznim prihodima.

Grafikon 42.- Pregled poreznih prihoda i učešće u ukupnim prihodima, 2010.-2014.

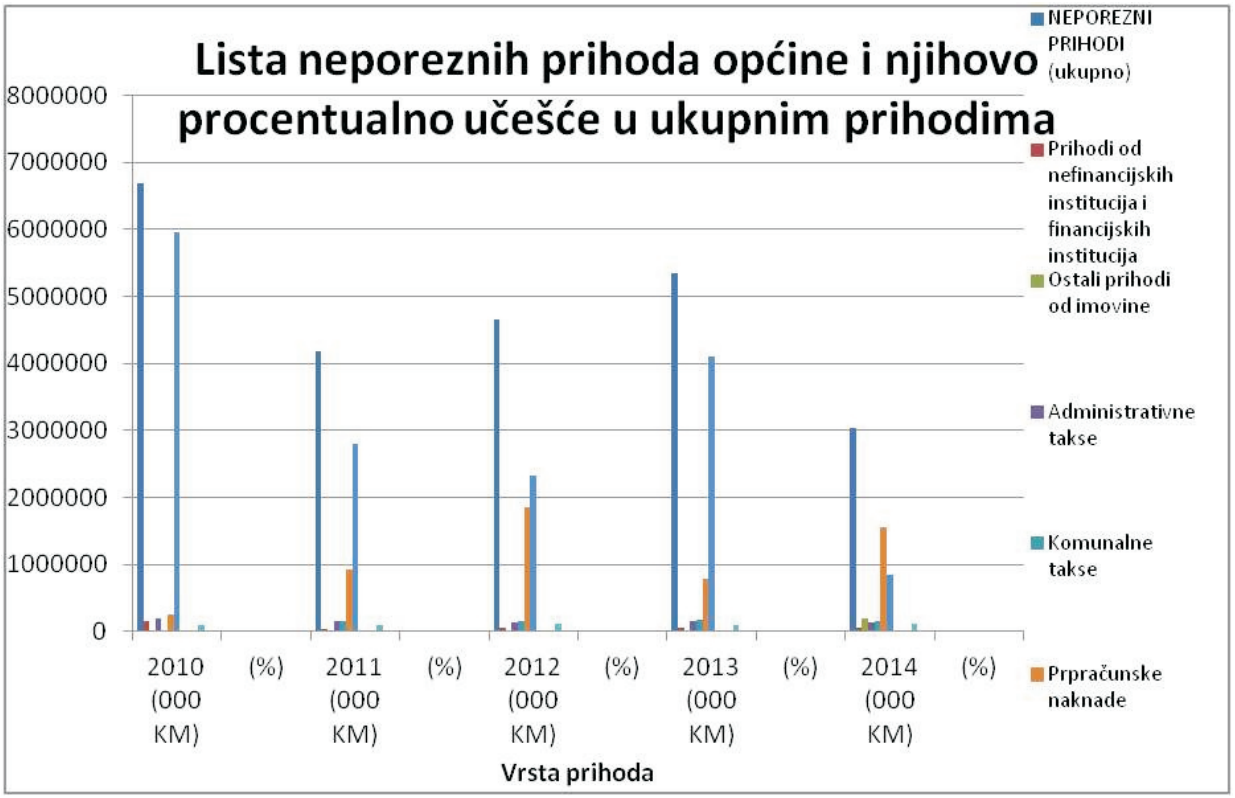
8.4. Neporezni prihodi

Neporezni prihodi koji su dio proračuna Općine Čapljina sastoje se od sljedećih grupa i podgrupa prihoda:

- Prihodi od nefinancijskih i financijskih institucija
- Ostali prihodi od imovine
- Administrativne takse
- Komunalne takse
- Ostale proračunske naknade i takse
- Posebne naknade i takse
- Prihodi od vlastitih djelatnosti
- Novčane kazne
- Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika
- Neplanirane uplate-prihodi

Neporezni prihodi se u promatranom razdoblju kreću u rasponu od 40,24 % do 60,25 % ukupno ostvarenih prihoda i čine najveći udio prihodovne strane proračuna Općine Čapljina. U 2014. godini je primjetan osjetan pad neporeznih prihoda. Razlog tome je taj što je Elektroprivreda HZHB donijela odluku kojom se Općini Čapljina smanjuje koeficijent raspodjele naknade za korištenje hidroakomulacijskog objekta izgrađenog na potopljenom području za 50 %. Naime, kako ova naknada čini najveću stavku neporeznih prihoda, samim smanjenjem ove naknade došlo je do ukupnog smanjenja neporeznih prihoda u većem iznosu.

Grafikon 43.- Pregled neporeznih prihoda i njihovo procentualno učešće, 2010.-2014.

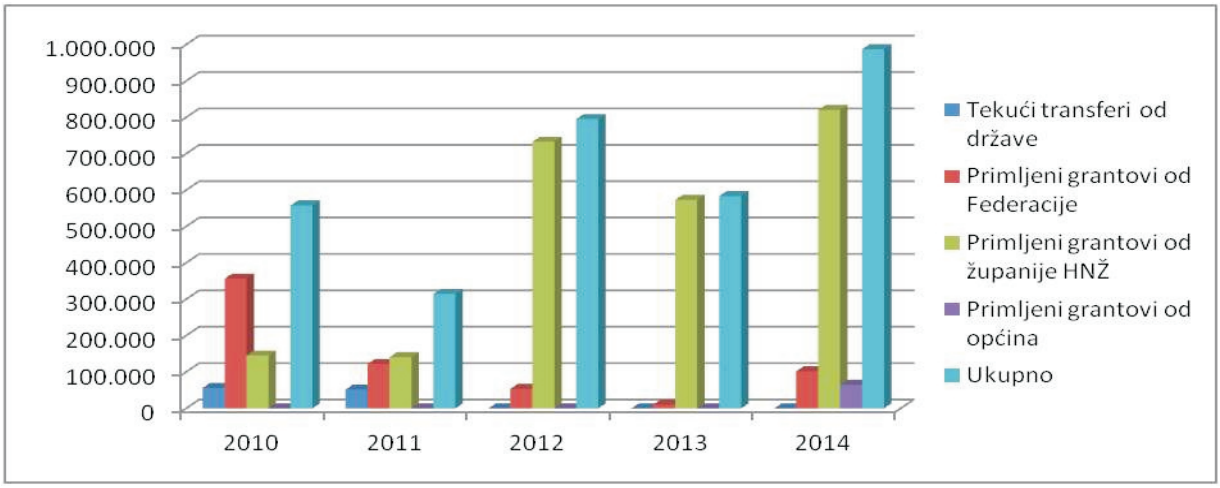
8.5. Tekuće potpore i grantovi

U tekuće potpore spadaju doznake Hercegovačko-neretvanske županije, Federacije Bosne i Hercegovine i države BiH, a u 2014. godini one se koriste se za financiranje rada Centra za socijalnu skrb Općine Čapljina (smještaj korisnika u domovima, zdravstvenim ustanovama i sl., naknade za rodilje i drugi razni oblici pomoći), zatim kao pomoć od raznih šteta nastalih kao posljedica elementarnih nepogoda i također za financiranje raznih projekata. Tekuće potpore u periodu 2010.-2014. se kreću u rasponu od 3,7 % do 13,07 % ukupnih prihoda Proračuna Općine Čapljina.

Tablica 13. Tekuće potpore (grantovi)

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Tekući transferi od države	56.188	51.696	0	0	0
Primljeni grantovi od Federacije	356.574	122.150	53.811	10.352	101.984
Primljeni grantovi od županije HNŽ	145.162	140.869	732.903	573.360	820.149
Primljeni grantovi od općina	0	0	0	0	65.000
Primljeni tekući transferi od međunarodnih organizacija	0	0	8.740	0	0
Ukupno	**557.924**	**314.715**	**795.454**	**583.712**	**987.133**

Grafikon 44.- Pregled tekućih transfera i primljenih grantova, 2010.-2014.

8.6. Primici (primici i kapitalne potpore)

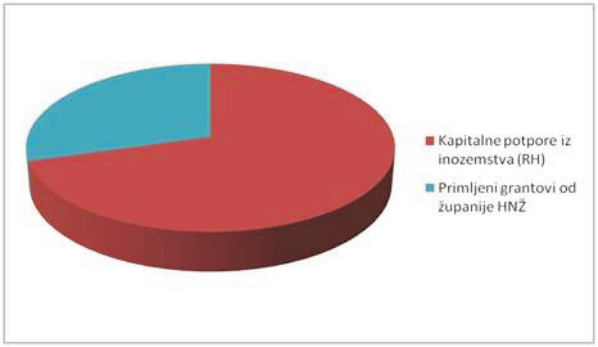
Primici u proračunu Općine Čapljina čine udio oko 5 % do 10 %. U razdoblju 2010.- 2014. godine općina Čapljina je primila dva kapitalna Granta od Republike Hrvatske u ukupnom iznosu od 968.460,00 KM kojima je financirana izgradnja kuća za prognanike. Općina Čapljina je također primila i dva kapitalna granta u sklopu projekta GAP u ukupnom iznosu od 125.000,00 KM kojima su sufinancirani izgradnja Sportskog igrališta i izvođenje radova na športskoj dvorani. Grantovi od FBIH u ukupnom iznosu od 1.066.866,00 KM se odnose na sredstva namijenjena za sanaciju i izgradnju lokalnih cesta (GSM). Kapitalnim grantovima od Županije HNŽ u ukupnom iznosu od 593.000,00 KM financirani su razni infrastrukturni projekti kao i izrada projektne dokumentacije. Što se tiče primitaka od domaćih financijskih institucija ona se odnose na odobreno prekoračenje po transakcijskom računu.

Tablica 14. Pregled primitaka Općine Čapljina, 2010.– 2014.

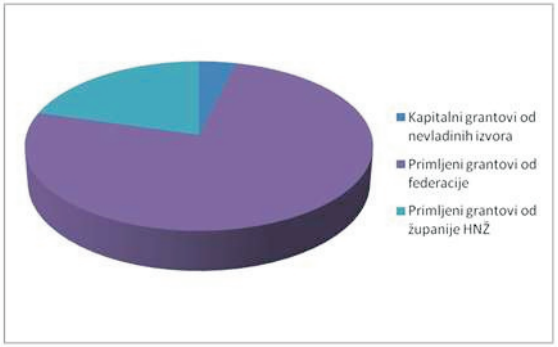
	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	Ukupno
Kapitalni grantovi od nevladinih izvora	0	40.000	85.000	0	0	125.000,00
Kapitalne potpore iz inozemstva (RH)	851.694	0	116.766	0	0	968.460
Primljeni grantovi od države	0	0	0	1.304	0	1.304
Primljeni grantovi od federacije	0	767.945	0	0	298.941	1.066.886
Primljeni grantovi od županije HNŽ	358.000	210.000	25.000	0	0	593.000
Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	300	1.500	0	1.800,00
Primici od domaćih financijskih institucija	0	0	425.550	0	0	425.550
Ukupno primici	**1.209.694**	**1.017.945**	**652.616**	**2.804**	**298.941**	**3.182.000**

Grafikon 45.- Pregled primitaka Općine Čapljina, 2010.-2014.

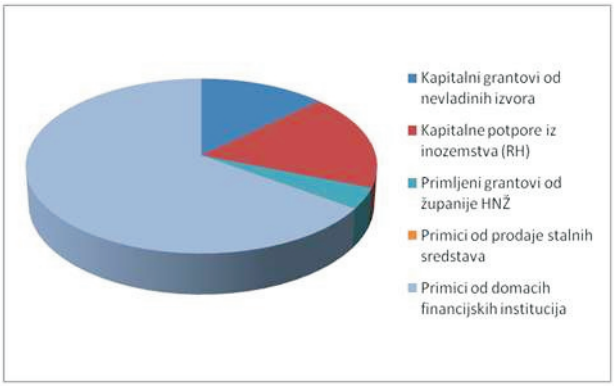
2010. godina

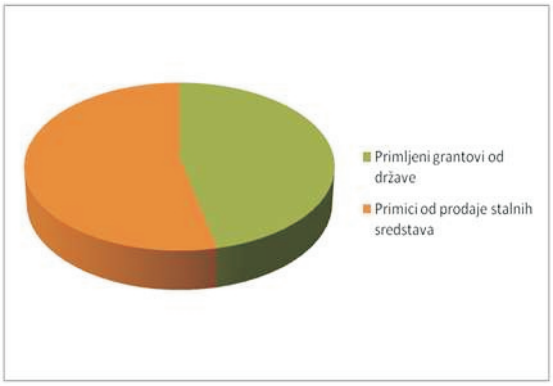
2011. godina

2012. godina

2013. godina

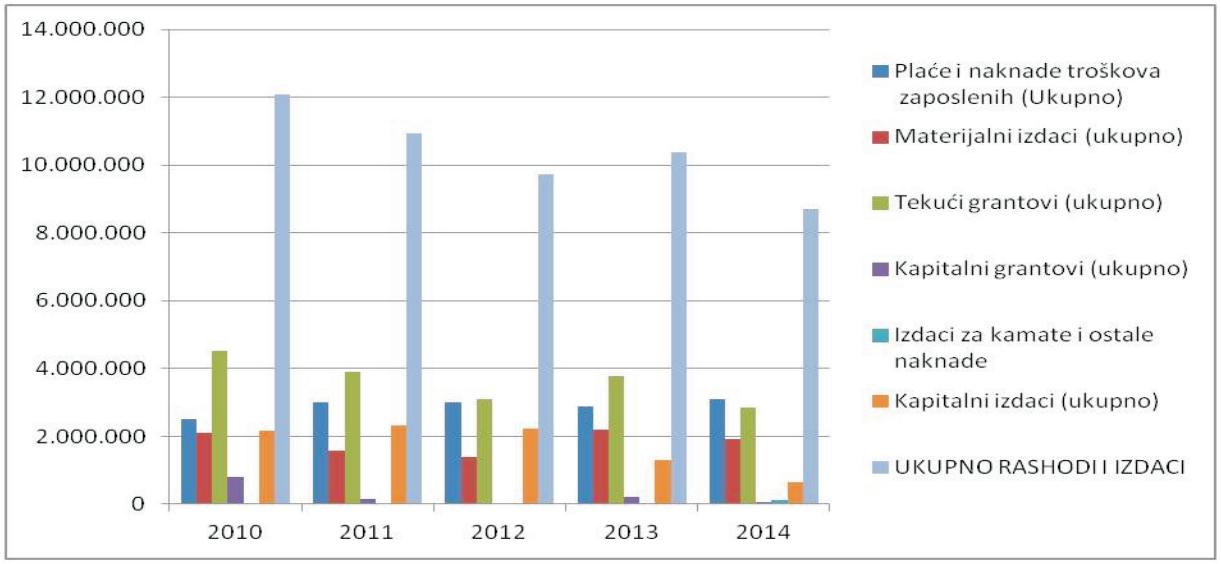
8.7. Rashodi, izdaci i tekući grantovi

Rashodovna strana proračuna sastoji se od rashoda i izdataka. Ukupni rashodi i izdaci proračuna općine Čapljina za razdoblje 2010.-2014. kretali su se u rasponu od 8.701.946,00 KM do 12.078.219,00 KM. Najveći udio u strukturi rashoda imaju tekući grantovi sa oko 35 %. Zatim slijede izdaci za plaće sa učešćem od oko 28 % ukupnih rashoda i izdataka. Na trećem mjestu se nalaze materijalni izdaci sa oko 18%. Nakon njih po udjelu u ukupnim rashodima i izdacima nalaze se kapitalni izdaci sa oko 16,41 % te kapitalni grantovi sa 2,10 % i izdaci za kamate i ostale naknade sa udjelom od 0,31 %.

Tablica 15. Prikaz ukupnih rashoda i izdataka, 2010.- 2014.

	2010.	%	2011.	%	2012.	%	2013.	%	2014.	%
Plaće i naknade troškova zaposlenih (Ukupno)	2.494.681	20,65	2.992.660	27,33	2.995.597	30,75	2.869.172	27,67	3.108.371	35,72
Materijalni izdaci (ukupno)	2.091.140	17,31	1.589.579	14,51	1.402.028	14,57	2.211.305	21,32	1.904.049	21,88
Tekući grantovi (ukupno)	4.527.997	37,49	3.906.311	35,67	3.095.610	31,78	3.774.053	36,39	2.860.427	32,88
Kapitalni grantovi (ukupno)	789.718	6,55	14.1950	1,30	10.500	0,00	213.695	2,06	52.000	0,60
Izdaci za kamate i ostale naknade	593	0,00	557	0,00	7.599	0,08	6.310	0,07	123.072	1,41
Kapitalni izdaci (ukupno)	2.174.090	18,00	2.320.442	21,19	2.228.875	22,88	1.295.274	12,49	653.027	7,51
UKUPNO RASHODI I IZDACI	**12.078.219**	**100,00**	**10.951.499**	**100,00**	**9.740.209**	**100**	**10.369.809**	**100**	**8.700.946**	**100**

Grafikon 46.- Prikaz ukupnih rashoda i izdataka, 2010.-2014.

Iz grafikona možemo uočiti smanjene svih rashoda u razdoblju od 2010. do 2014. godine što je rezultat i manje ostvarenih prihoda u istom periodu.

Značajna stavka u okviru ove kategorije rashoda je „Izdaci za tekuće održavanje“ gdje se evidentiraju ulaganja u popravke i održavanje cesta, uređenje i čišćenje obala i rijeka, održavanje ulične rasvjete i ostale usluge održavanja, što je neophodno za poboljšanje kvalitete življenja.

Grantovi drugim nivoima vlasti obuhvaćaju: grantove mjesnim zajednicama, grant za kulturu, grant za sport, transfer za izbore.

Iz gornje tablice vidljivo je da se značajan dio općinskog proračuna troši za financiranje ove vrste rashoda, s obzirom da je općina Čapljina poznata po brojnim kulturno-umjetničkim društvima i sportskim klubovima. Vidljivo je da ova kategorija bilježi značajan pad 2014. godine što je rezultat smanjenih prihoda i trenutne situacije.

Tekući transferi pojedincima obuhvaćaju: grantove pojedincima, jednokratne novčane potpore socijalno ugroženim osobama- udio općine 100 %, isplate stipendija, prijevoz učenika te grant korisnicima socijalne skrbi.

Grant korisnicima socijalne skrbi– ovu vrstu rashoda financira Ministarstvo rada i socijalne skrbi HNŽ u 100 % iznosu, a tu spadaju :

- stalne novčane potpore socijalno ugroženim osobama bez primanja koji ispunjavaju zakonsku regulativu
- novčane potpore nezaposlenim osobama s poteškoćama u razvoju
- troškovi pregleda invalida u svrhu invalidskih vještačenja
- troškovi pokopa korisnika socijalne pomoći
- troškovi smještaja štićenika u ustanove socijalne skrbi-sufinanciranje i financiranje štićenika
- jednokratne novčane potpore za opremanje novorođenog djeteta.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama:

Značajna sredstva općinskog proračuna izdvajaju se i za financiranje ove vrste rashoda, gdje se osobito može izdvojiti financiranje materijalnih troškova ustanova za obrazovanje: OŠ Vladimir Pavlović Čapljina, OŠ Čapljina, OŠ Lipanjske zore Višići, Dječji vrtić Čapljina. U sljedećem tabličnom prikazu vidimo konstantno izdvajanje u obrazovne ustanove:

Tablica 16. Prikaz transfera za obrazovne institucije, 2010.– 2014.

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Transfer za obrazovne ustanove	491.091	449.942	399.832	468.058	330.311

Tablica 17. Subvencije javnim poduzećima, 2010.– 2014.

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Subvencije javnim poduzećima	347.706	355.569	429.623	424.096	455.657

Kapitalni grantovi- izdvajanja iz općinskog proračuna mjesnim zajednicama, pojedincima i neprofitnim organizacijama koja su kapitalnog karaktera.

Tablica 18. Kapitalni izdaci, 2010.– 2014.

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Izdaci za nabavku kap.sredstava	2.116.361	2.285.783	1.794.558	1.237.516	623.286
Izdaci za financijsku imovinu	56.000	33.000	7.000	56.000	28.000
Izdaci za otplatu dugova	1.729	1.659	427.317	1.758	1.741
IZDACI - ukupno	2.174.090	2.320.442	2.228.875	1.295.274	653.027

B. STRATEŠKI PRAVCI RAZVOJA

SWOT-Integralna analiza

Prije definiranja strateških pravaca i ciljeva razvoja općine Čapljina, potrebno je na temelju urađene analize stanja izvršiti identifikaciju vlastitih snaga i slabosti, te vanjskih mogućnosti i prijetnji. U tom nam pogledu SWOT analiza služi kao alat za identifikaciju. Naime, potrebno je na otvoren i iskren način promišljati o unutarnjim, tj. vlastitim čimbenicima kao i o vanjskim čimbenicima koji mogu utjecati na razvoj naše općine.

Pravilna identifikacija naših vlastitih snaga omogućit će nam da znamo na čemu možemo temeljiti razvoj naše općine, kao i slabosti koje moramo mijenjati i otkloniti, a koje nam predstavljaju uteg. Isto tako, ključna je pravilna identifikacija vanjskih prijetnji koje mogu stajati na našem razvojnom putu, a koje ne možemo sami mijenjati, ali koje možda možemo zaobići, te identifikacija vanjskih mogućnosti koje možemo iskoristiti. U protivnom, naša strategija će propustiti iskoristiti dostupan potencijal i oduzet će puno više vremena za stvari koje pravilnom identifikacijom možemo uraditi kvalitetnije za kraće vrijeme.

U donjoj tablici su sažeti nalazi analize stanja općine Čapljina:

SNAGE	SLABOSTI
- Povoljan geoprometni položaj Općine (Europski koridor Vc, željeznica povezana sa lukom Ploče i 2 magistralna puta) - Bogata prirodnim i vodnim resursima (4 rijeke, park prirode, klima) - Postojeći turistički brendovi (Počitelj, Mogorjelo, Međunarodni karneval) - Blizina Europske unije (granica s EU u Metkoviću) - Blizina luke Ploče - Epitet urbanistički najuređenijeg grada - Izuzetno povoljni klimatski uvjeti za razvoj - Povoljna struktura proračuna –značajni iznosi sredstava za financiranje programa usmjerenih na lokalnu zajednicu - Značajni koraci općinske administracije ka unaprjeđenju poslovnog okruženja i lokalnog razvoja	- Nedovoljno kvalitetna lokalna prometna i komunalna infrastruktura (nedovršen - Velika nezaposlenost i neusklađenost obrazovnog sustava s potrebama tržišta - Nedovoljna angažiranost za javno - privatno - Usitnjenost poljoprivrednih površina - Uvozno izvozni deficit - Tranzitno područje - Nedovoljno iskorištavanje postojećih kapaciteta - Niska razina svijesti građana o zaštiti okoliša

MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE / PREPREKE
- Dovršetak koridora Vc i kreiranje povoljnijeg ambijenta za nova investicijska ulaganja - Blizina tržišta EU, CEFTA i privlačenje investicija - Veće mogućnosti korištenja međunarodnih fondova, programa i projekata. - Poboljšanje primjene zakona javno-privatnog partnerstava u cilju financiranja implementacije razvojnih projekata - Potražnja za specifičnim vrstama turizma uz brendiranje lokalnih proizvoda - Potražnja za specifičnim poljoprivrednim proizvodima - Otvaranje zona slobodne trgovine i novih tržišta	- Izuzetno nestabilna politička situacija u državi (politička, institucionalna, pravna, financijska) - Gubitak interesa stranih investitora - Nedovoljno razvijena tehnološka i razvojno - istraživačka infrastruktura i usluge u BiH - Globalna nestabilnost - Nepravedna raspodjela prihoda od PDV-a - Nemogućnost lokalne zajednice da u postojećoj konstalaciji političkih odnosa bitno utječe na kreiranje politika - Odlazak radno sposobnog stanovništva - Nezaštićenost domaćih proizvođača poljoprivrednih proizvoda - Turistički potencijali nedovoljno iskorišteni

STRATEŠKI PRAVCI

Strateški pravci razvoja općine Čapljina mogu se svesti na nekoliko ključnih smjernica, čijom primjenom se očekuje brz i uravnotežen razvoj, uz izuzetan naglasak na očuvanje okoliša. Izdvojeni su sljedeći pravci:

1. Razvoj održive poljoprivredne proizvodnje korištenjem ljudskih, prirodnih i materijalnih preduvjeta, posebice s fokusom na specijalizaciju proizvoda i grupa proizvoda traženih u regiji i na EU tržištima

Općina Čapljina je svojim položajem predodređena za intenzivan razvoj poljoprivrede. Klimatski i zemljišni parametri govore da je na većem dijelu teritorija moguć uzgoj povrtnih poljoprivrednih kultura tijekom cijele godine, sa prosječnom godišnjom temperaturom od 15.2 °C i velikim brojem sunčanih dana tijekom godine. Blizina mora i kontinentalnog zaleđa su kombinacija koja snažno utječe na karakter klime; južni dio, u proširenom dijelu Neretve, ima submediteransku klimu, dok je sjeverni, brežuljkasti pod utjecajem kontinentalne klime, što u kombinaciji sa obiljem topline i sunčanih dana omogućava vrlo širok izbor poljoprivrednih kultura koje se mogu uzgajati.

Trenutno je jedan od većih problema poljoprivredne proizvodnje u općini Čapljina velika rascjepkanost poljoprivrednih površina, što ovaj sektor čini još nekonkurentnijim, bez obzira o kojoj se vrsti proizvodnje radi. Vrlo je mali broj poljoprivrednih proizvođača i firmi koji imaju proizvodnju organiziranu na većim površinama. Intenzivna proizvodnja, uz racionalnu upotrebu raspoloživih resursa moguća je na zaokruženim velikim površinama, sa izgrađenom cestovnom infrastrukturom, te centraliziranim natapno-odvodnim sustavima. Na ovaj način, pored veće efikasnosti korištenja tla, manja je mogućnost njegovih gubitaka zbog nezakonite gradnje, a također je moguće i bolje upravljati vodnim resursima potrebnim za natapanje, odnosno, lakše se boriti protiv viškova vode na terenima gdje se oni javljaju. Na okrupnjenim je površinama moguće proizvoditi, pored postojećeg izbora poljoprivrednih kultura, i biljnu osnovu neophodnu za razvoj i obogaćivanje stočnog fonda.

Poljoprivredna proizvodnja je osnova za opskrbljivanje stanovništva i odgovarajućih prerađivačkih kapaciteta, značajan faktor povećanja izvoza i izvor prihoda, te je stoga treba potencirati kao intenzivnu suvremenu proizvodnju poljoprivrednih proizvoda i ubrzati njenu dinamiku razvoja. U tom pravcu treba, u narednom planskom razdoblju, povećati obujam poljoprivredne proizvodnje, a posebice proizvodnje hrane, povećanjem obradivih zemljišnih površina kao i racionalnim korištenjem poljoprivrednog zemljišta, uz primjenu odgovarajućih mjera zemljišne i porezne politike.

2. Podizanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća

Općina Čapljina ima izvrsnu geoprometnu poziciju te pretpostavke za razvoj kvalitetne poslovne infrastrukture koju će dati na raspolaganje poduzetnicima, odnosno ulagačima. Kako bi se postigao maksimalni učinak i kako bi se općina razvijala dugoročno, jedan od strateških fokusa općine je privlačenje proizvodnih i izvozno orijentiranih ulaganja, te razvoj vlastitih domaćih biznisa utemeljenih na znanju, inovacijama i primjeni novih tehnologija. Općina ovim fokusiranjem želi biti privlačna ulagačima i konkurentna u ponudi kvalitetne poslovne infrastrukture gospodarstvenicima, posebno onima orijentiranim na proizvodnju i izvoz te gospodarsku djelatnost utemeljenu na znanju.

3. Razvoj turizma utemeljenog na prirodnim i kulturno-povijesnim značajkama

Općina Čapljina je u širem okruženju prepoznata kao turističko središte, zbog postojanja izvanrednih i jedinstvenih prirodnih potencijala, kao i jedinstvenog kulturno-povijesnog nasljeđa. Upravo sa tim snagama općina se želi strateški usmjeriti na razvoj turizma kako bi se svi potencijali i prirodni i kulturno-povijesni stavili u funkciju i bili društveno korisni. Općina Čapljina ima nekoliko jedinstvenih potencijala koji je diferenciraju od drugih sredina, ali nažalost ti resursi nisu dovoljno iskorišteni. Razvoj turizma će se u velikoj mjeri integrirati s poljoprivrednom proizvodnjom i poljoprivrednim proizvodima, te iskorištavanju prirodnih i kulturnih resursa u funkciji turizma.

4. Uravnoteženje razvoja ruralnih i urbanih cjelina općine, s fokusom na društveni razvoj i smanjenje razlika u razini usluga u ruralnim i urbanim dijelovima općine

Kvaliteta javnih usluga i njeno uravnoteženje na cijeloj teritoriji, počevši od komunalne, pa do socijalne infrastrukture ima značajno mjesto u budućim planovima razvoja općine. Općina će podizati razinu kvalitete javnih usluga te time umanjiti razlike između ruralnih i urbanih dijelova općine. S obzirom da se općina između ostalog usmjerava ka turizmu i razvoju poljoprivrede, zaštita okoliša je jedan od važnijih elemenata strateškog fokusiranja. Općina nastoji da uz podizanje kvalitete javnih usluga bude prepoznatljiva po čistoći i očuvanom prirodnom ambijentu koji neće biti devastiran bilo ljudskim ili gospodarskim aktivnostima.

5. Okolišno održivo upravljanje biološkom i krajobraznom raznolikošću kao ekonomskom kategorijom baziranom na principima uravnoteženog razvoja

Velika biološka i krajobrazna raznolikost općine Čapljina traži sustavni pristup upravljanja prirodnim resursima kroz uspostavu Agencije/Centra za okolišno održivi razvoj, što podrazumijeva veće uključivanje lokalnih dionika u zaštitu, očuvanje i korištenje njenih prirodnih vrijednosti na dobrobit lokalne, županijske, državne pa i međunarodne zajednice. Uvrštavanje prostora općine Čapljina u hotspot područja (KBAs - ključna područja biološke raznolikosti) na razini Mediterana, Europe i Svijeta daje polaznu osnovu za kvalitetnije upravljanje prirodnim resursima i biološkom raznolikošću koja treba biti jedna od razvojnih i poticajnih grana ruralnog razvoja. Prirodne vrijednosti svjetske razine treba integrirati kroz ekološki i ekonomski prihvatljive razvojne projekte koji će se bazirati na konceptu europske i svjetske politike .

Važnost ovog strateškog cilja za općinu Čapljina očituje su u sve većem utjecaju, zavisnosti i očuvanosti prirodnih resursa od strane susjednih općina. Promjene ekoloških uvjeta i narušavanje povoljnog stanja okoliša mogu ekonomski umanjiti vrijednosti prirodnih resursa. Da bi mogli utjecati na događaje, radnje, zahvate koji se događaju u našem okruženju, a koji mogu narušiti prirodne procese (režim vode, kvalitetu zraka, promjenu klime, kvalitetu tla, biodiverzitet i sl.) potrebno je blagovremeno planirati i kreirati vlastite strategije, planove i aktivnosti kojim će se moći odgovoriti na sve izazove globalnog društva.

Način da učinkovito odgovorimo postavljenim ciljevima u sferi zaštite okoliša bazirano je na stvaranju prepoznatljivih organizacijskih oblika djelovanja (Formiranje Agencije/Centra za okolišno održivi razvoj) koje imaju za cilj blagovremeno informiranje javnosti, uključivanje javnosti u sam proces donošenja odluka i pravo na zdrav okoliš.

VIZIJA OPĆINE ČAPLJINA

Čapljina- Cvijet Hercegovine

Urbana i planski kreirana, gospodarski razvijena i pogodna za život u 21. stoljeću

Urbana, planski kreirana i gospodarski razvijena podrazumijeva tradiciju u kreiranju, planiranju i upravljanju prostorom i resursima na održiv način. Općina koja je integrirala svoju povijesnu, kulturnu i prirodnu baštinu i gospodarski razvoj na način da ne ugrozi resursnu strukturu i vrijednost koju trebaju koristiti i generacije koje dolaze.

Pogodna za život svih oblika života koje uvjetuju povoljni ortografski, klimatski, zemljišni, hidrološki, prostorni, prirodni i dr. čimbenici koji podržavaju razvoj svih oblika ljudskog djelovanja od stanovanja, građenja, poljoprivredne proizvodnje, turizma, trgovine, sporta, kulture do zaštite prirodne i kulturne baštine.

STRATEŠKI CILJEVI

Kako bi viziju pretočila u život, općina Čapljina je za predstojeće desetogodišnje razdoblje definirala 5 strateških ciljeva, s obzirom na identificirane pravce razvoja i temeljem socio-ekonomske analize.

Strateški cilj 1: Kreirano povoljno poslovno okruženje za razvoj gospodarstva utemeljenog na proizvodnji, znanju i inovacijama

Ovaj cilj je orijentiran na razvoj gospodarstva općine Čapljina. Ostvarenjem ovog cilja postavljaju se temelji za ubrzan razvoj poduzetništva kao i za stvaranje preduvjeta za povoljno poslovno okruženje. Općinska uprava će učiniti sve kako bi izgradnjom potrebne infrastrukture te razvojem poslovnih zona učinila područje općine privlačnije potencijalnim investitorima. Ovaj cilj također usmjerava razvojne aktivnosti u smislu unaprjeđenja institucionalnog sustava potpore poduzetništvu, unaprjeđenju razine znanja, ulaganja u ljudske resurse i uvođenju inovativnih tehnologija, a sve u svrhu bržeg i kvalitetnijeg ekonomskog razvoja općine.

Općina će osigurati edukaciju za postojeće i nove gospodarstvenike. Programi vezani za pokretanje biznisa, izrada biznis planova, upravljanje poduzećima, te putem svojih službi vršiti savjetovanje u vezi s pristupom financiranju, potpori kod pisanja projekata i sl.

Strateški cilj 2: Razvijen turizam i poboljšana turistička djelatnost

Dobra povezanost općine Čapljina s turističkim centrima u okruženju daje joj poziciju tranzitnog turističkog odredišta. Turistički sadržaji, atrakcije i manifestacije (foto safari, kanu safari, rekreativno jahanje, promatranje ptica, čapljinsko kulturno ljeto, likovne kolonije, ljetni i zimski karneval i dr.) još uvijek su na bazi jednodnevne turističke ponude koja treba da preraste u višednevnu turističku ponudu. Spajanjem turističke ponude općine Čapljina u jedan prepoznatljiv turistički proizvod, brend, Čapljina može prerasti u istinsku turističku destinaciju u kojoj će se turisti zadržavati, boraviti te uživati u ljepoti krajolika, turističkim atrakcijama, gastro ponudi te gostoprimljivim ljudima sa željom da se ponovno vrate.

Ojačati i aktivirati suradnju krovnih turističkih organizacija županije i općine sa udrugama koje rade u segmentu turizma.

Strateški cilj 3: Očuvanje okoliša kao preduvjet uravnoteženog gospodarskog razvoja

Općina Čapljina će u suradnji sa višim razinama vlasti, javnim poduzećima, NVO-s za zaštitu prirode i okoliša uspostaviti intersektorsku suradnju na zaštiti, očuvanju i racionalnom korištenju prirodnih resursa koji mogu generirati održive gospodarske aktivnosti (ulaganje u alternativne/čiste izvore energije, ulaganja u plantaže aromatičnog i ljekovitog bilja, ekološku proizvodnju, ekološki održive turističke zone, razvojne programe, jačanje ruralnog razvoja itd). Stvoriti institucionalnu platformu za sustavnu zaštitu biološke i krajobrazne raznolikosti u kojoj će lokalna zajednica sa ključnim domaćim i vanjskim/međunarodnim dionicima ulagati u funkcionalne oblike zaštite i očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti.

Strateški cilj 4: Poboljšana kvaliteta javnih usluga, razvijena komunalna i socijalna infrastruktura kako bi se stvorili uvjeti za bolju kvalitetu života

Općinska uprava Općine Čapljina će poduzeti sve potrebne korake koji će rezultirati projektima kojima se poboljšava kvaliteta života kako u urbanim tako i u ruralnim područjima općine.

Osim kapitalnih infrastrukturnih projekata, općina će podržati i razvoj društvenih projekata. Komunalna i prometna infrastruktura predstavljaju jedan od ključnih segmenata razvoja općine Čapljina. Iz SEA je vidljivo da je općina prometno izuzetno dobro povezana, ali uz velike mogućnosti poboljšanja lokalne prometne infrastrukture. Stoga Općina Čapljina želi svojim projektima i aktivnostima u sklopu ovog strateškog cilja stvoriti uvjete za bolji život, kako za stanovništvo općine tako i za sve posjetitelje, u segmentu kvalitete i dostupnosti javne komunalne i putne infrastrukture, te kvalitete javnih usluga.

Strateški cilj 5: Razvoj poljoprivrede i povećanje konkurentnosti

Neorganizirano poljoprivredno gospodarstvo pretvoriti u stabilno i održivo obiteljsko gospodarstvo kroz model organiziranja (zadruga ili proizvođačka organizacija).

- Otkupna mjesta sa svom potrebnom infrastrukturom
- Poljska infrastruktura (putovi, električna mreža, odvodnja, navodnjavanje)
- Projekti ekološke edukacije poljoprivrednih proizvođača itd.

C. SEKTORSKI RAZVOJNI PLANOVI

Sektorski razvojni planovi sačinjeni su od tri plana:

- plan lokalnog ekonomskog razvoja
- plan društvenog razvoja
- plan zaštite okoliša

Usklađenost, komplementarnost i međusobni utjecaj sektorskih planova

Strategijom razvoja BiH 2010.-2014. godine, strateškim ciljem 2. Konkurentnost definiraju se prioriteti u poboljšanju konkurentnosti kao što su: klasteri, kompetentnost ljudskih resursa, znanstveno-tehnološka i poslovna infrastruktura, jedinstven ekonomski prostor. Naprijed navedeni prioriteti imaju stratešku vezu sa ciljevima ekonomskog razvoja općine Čapljina.

Također, Strategija razvoja BiH 2010.-2014. godine, strateškim ciljem 3. Zapošljavanje definira prioritete koji se mogu prepoznati u ciljevima ekonomskog razvoja općine Čapljina, kao što su: razvoj malih i srednjih poduzeća i otvaranje novih radnih mjesta, funkcioniranje tržišta rada i aktivne mjere zapošljavanja, poboljšanje vještina na tržištu rada, strukovnog obrazovanja i treninga.

Strategija razvoja BiH 2010.-2014. godine, strateškim ciljem 4. Održiv razvoj, u dijelu prioriteta koji govore o poljoprivredi, proizvodnji hrane i ruralnom razvoju definiraju iste na gotovo isti način kao što je to definirano i povezano sa ciljevima ekonomskog razvoja općine Čapljina.

1. Plan lokalnog ekonomskog razvoja

Analizom postojećeg stanja općina Čapljina je identificirala tri glavna pravca razvoja za sljedećih 5 godina.

Fokusiranje

1. **Kreiranje povoljnog i poticajnog poslovnog okruženja za razvoj MSP i stvaranje uvjeta za iskorištavanje prirodnih resursa na području općine Čapljina**

Općina Čapljina namjerava potaknuti gospodarski razvoj kroz dovršenje izgradnje i uređenje poslovne infrastrukture, poticanje JPP i kroz privlačenje investicija.

Nastojati će se da se poveća produktivnost kod MSP, da se poveća poljoprivredna proizvodnja i da se u što većoj mjeri poveća zastupljenost novih proizvoda koji imaju konkurentnost s opredjeljenjem da se ostvari i ojača lokalna ekonomija koja će omogućiti pristup većem zapošljavanju.

Izgradnjom poslovnih zona javlja se mogućnost privlačenja investicija. Unaprjeđenjem konkurentnosti poduzetništva u općini žele se stvoriti uvjeti za privlačenje investitora za uspostavljanje poslovnog partnerstva i drugih vidova poduzetničkih aktivnosti. Također, certifikacija općine za povoljno poslovno okruženje predviđa niz kriterija koje jedna općina mora ispuniti kako bi se mogla smatrati privlačnom za razvoj biznisa i ostvarenje investicija. Kriteriji podrazumijevaju prilagodbu općinske administracije potrebama poduzetništva, kao i uvođenje aktivnih instrumenata potpore, novim poduzetnicima te gospodarstvu uopće. U tom smislu općina Čapljina želi napraviti sve potrebne korake kako bi se općinska uprava učinila konkurentnijom, te kako bi se postojeći kapaciteti u općini Čapljina pretvorili u instrumente potpore u rukama općine i stavili u funkciju razvoja gospodarstva.

2. Poboljšanje uvjeta za razvoj poljoprivrede proizvodnje

Općina Čapljina je svjesna potrebe da se razvije konkurentna i održiva poljoprivredna proizvodnja koja će biti prilagođena potrebama tržišta da se razvije prehrambeni sektor i proizvede dodana vrijednost.

Za daljnji razvoj poljoprivredne proizvodnje u svakom slučaju treba rješavati probleme vezane za zaštitu od poplava i vremenskih nepogoda, a zbog usitnjenih posjeda potrebno je poduzeti mjere okrupnjivanja poljoprivrednog zemljišta u svrhu ekonomičnije proizvodnje.

3. Poboljšanje turističke ponude

Razvoj cjelovite turističke ponude temelji se na iskorištavanju postojećih potencijala, obogaćivanju postojeće ponude turističke destinacije, odnosno stvaranju i razvoju nove turističke ponude. Općina Čapljina želi osigurati dugoročnost pozitivnih učinaka održivim korištenjem prirodnih i kulturno-povijesnih potencijala, aktivnim sudjelovanjem u njihovom očuvanju i razvoju, stvaranjem okruženja privlačnog za investitore te djelotvornom promocijom.
Za kvalitetno praćenje učinaka turizma potrebno je kontinuirano provoditi redovita tržišna istraživanja o tendencijama u različitim vidovima turizma. Ona omogućavaju uvid u stanje i kretanje ponude i potražnje i stvaranje kvalitetne podloge za donošenje odluka u vođenju turističke politike u pojedinim segmentima.

Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima

Sektorski cilj - Ekonomski razvoj	Očekivani ishod	Indikator
OC 1. Do kraja 2022. godine stvoriti preduvjete za nove investicije i otvaranje novih radnih mjesta	- Otvoreno najmanje 200 novih radnih mjesta - Realizirano najmanje 3 nove investicija JPP - Realizirane najmanje 3 nove investicije u poslovnim zonama - Održana najmanje 2 poslovno-investicijska foruma - Uspostavljen najmanje 1 Centar za obuku i prekvalifikaciju - Prekvalificirano najmanje 150 osoba	- Broj novih radnih mjesta - Broj novih investicija JPP - Broj novih investicija u poslovnu zonu - Broj održanih poslovno-investicijskih foruma - Broj prekvalificiranih i obučenih osoba

Sektorski cilj - Ekonomski razvoj	Očekivani ishod	Indikator
OC 2. Do kraja 2022. godine postići konkurentnost općine ispunjavanjem kriterija predviđenih certifikacijom općina za povoljno poslovno okruženje	- Općina ispunjava sve kriterije predviđene certifikacijom za BFC - Uveden sustav e-uprava - Uspostavljena baza podataka o gospodarskim subjektima i NVO-ima - Izrađen i distribuiran najmanje 1 promotivni katalog za potencijalne investitore	- Broj ispunjenih kriterija za BFC - Učinkovitost općine u pružanju javnih usluga - Efektivnost općine u pružanju javnih usluga - Razina zadovoljstva građana e-upravom - Broj uspostavljenih baza podataka - Broj subjekata u bazi podataka - Broj promotivnih kataloga izrađenih i distribuiranih za potencijalne investitore
OC3. Do kraja 2022. godine povećati konkurentnost i održivost poljoprivredne proizvodnje	- Ukupna prodaja poljoprivrednih proizvoda povećana za 20 % - Udio prodatih poljoprivrednih proizvoda za izvoz povećan za najmanje 10 % - Povećana površina koja se koristi za poljoprivrednu proizvodnju za najmanje 5 % - Podržano održavanje najmanje 1 sajma na području općine - Izgrađen i uspostavljen najmanje 1 agrarni inkubator - Izgrađen najmanje 1 sustav navodnjavanja i odvodnjavanja - Podržan rad najmanje 2 poljoprivredne zadruge i 4 udruge poljoprivrednika - Uspostavljen ZIS (zemljišni informacijski sustav) - Izgrađen i opremljen najmanje 1 kapacitet za sortiranje, pakiranje i hlađenje voća i povrća - Otkup poljoprivrednih proizvoda povećan za 500 tona godišnje - Povećan obim proizvodnje za cca 200 tona poljoprivrednih proizvoda - Povećanje prihoda od poljoprivrede za 20 % - Zaposleno najmanje 15 osoba u poljoprivrednoj proizvodnji i otkupu	- Količina ukupno prodatih poljoprivrednih proizvoda - Vrijednost ukupno prodatih proizvoda - Količina izvezenih poljoprivrednih proizvoda - Vrijednost izvezenih poljoprivrednih proizvoda - Korištena poljoprivredna površina - Broj podržanih sajmova na području općine - Broj izlagača na sajmovima, - Broj posjetitelja sajmova, - Broj sklopljenih ugovora o poslovnoj suradnji, na sajmovima - Broj uspostavljenih agrarnih inkubatora - Broj subjekata uključenih u rad agrarnih inkubatora - Broj izgrađenih sustava navodnjavanja i odvodnjavanja - Poljoprivredna površina pokrivena sustavom navodnjavanja i odvodnje - Broj podržanih zadruga i udruga poljoprivrednika - Broj izgrađenih i opremljenih kapaciteta za rukovanje voćem i povrćem nakon berbe - Količina otkupljenog voća i povrća - Vrijednost otkupljenog voća i povrća

	- Urađena projektna dokumentacija za regionalnu tržnicu - Izgrađena Regionalna tržnica - Izgrađena Gradska tržnica	- Površina pod novim plastenicima - Količina poljoprivrednih proizvoda iz plastenika - Prihod ostvaren po osnovu proizvodnje u plastenicima - Broj radnih mjesta u poljoprivredi
OC4. Do kraja 2022. godine razviti i promovirati turističke sadržaje i urediti turističku infrastrukturu	- Broj noćenja povećan za 10 % u odnosu na 2016. - Izrađen marketing plan razvoja turizma - Realizirano najmanje 5 aktivnosti iz marketing plana razvoja turizma - Izrađena projektna dokumentacija za najmanje 1 auto kamp - Sufinancirana najmanje 3 kulturna događaja - Povećan broj posjetitelja na kulturnim događajima za najmanje 5 % u odnosu na 2016. - Izgrađena i obnovljena sportska infrastruktura za prijem sportaša - Zaposleno najmanje 20 ljudi - Povećan prihod od sportskih usluga za najmanje 10 % u odnosu na 2016. - Uspostavljen najmanje 1 Eko-Kamp za promatranje ptica - Povećan prihod od ruralnog turizma za najmanje 5 %	- Broj novih turističkih sadržaja - Broj ostvarenih noćenja - Broj realiziranih aktivnosti iz marketing plana razvoja turizma - Broj izrađenihplanskih /projektnih dokumenata kao preduvjet za razvoj turizma - Broj sufinanciranih kulturnih događaja - Broj uspješno organiziranih kulturnih događaja - Broj posjetitelja na kulturnim događajima - Broj obnovljenih i izgrađenih sportskih terena - Broj zaposlenih u pružanju sportskih usluga - Direktni i indirektni prihod od sportskih usluga na razini općine - Broj uređenih prostora za promatranje ptica - Broj posjetitelja-promatrača ptica - Broj podržanih objekata ruralnog turizma - Broj kreveta u ruralnom turizmu

Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa

Prilikom izrade operativnih ciljeva lokalnog ekonomskog razvoja izvršen je uvid i analiza strateških dokumenata planiranja i razvoja na višim razinama vlasti, koji direktno ili indirektno mogu utjecati na razvoj općine(Strategiju razvitka HNŽ do 2020. Godine i Strategiju razvoja BIH). Strategijom razvoja BiH u okviru strateškog cilja koji se odnose na zapošljavanje predviđen je razvoj malih i srednjih poduzeća i otvaranje novih radnih mjesta te poticanje samozapošljavanja. Strategijom razvoja BiH u okviru strateškog cilja konkurentnost predviđena mjera je poticanje razvoja poslovnih zona, te u okviru strateškog cilja koji se odnosi na makroekonomsku stabilnost predviđene mjere su privlačenje investicija i stvaranje uvjeta za JPP.

U okviru strateškog cilja koji se odnosi na održivi razvoj, „Strategija razvoja BiH“ predviđa mjere uređenja poljoprivrednog zemljišta i potpore organizacijama poljoprivrednih proizvođača.

Razvoj turizma je usuglašen sa „Strategijom razvoja turizma FBiH“.

Inicijative međuopćinske suradnje

Općina Čapljina će jačati suradnju sa općinama Stolac , Ravno, Ljubuški posebno u oblasti poljoprivredne proizvodnje i ruralnog razvoja te zajedničke promocije turističkih potencijala.

Uspješno realiziran projekt „Revitalizacija stare uskotračne Ćirine pruge“ dokaz je uspješne suradnje s općinama Neum, Ravno,Trebinje, REDAH-om, BK Herzegovinabike i općinom Konavle.

Programi, projekti i mjere

Za realizaciju plana ekonomskog razvoja općine Čapljina definirano je 26 projekata i mjera grupiranih u 4 programa:

PROGRAM	MJERA/PROJEKAT
Program 1: Poticaj investicijama	1.1. Organizacija poslovno- investicijskog Foruma 1.2. Uspostava Centra za obuku i prekvalifikaciju Čapljina 1.3. Izrada Baze podataka –gospodarski subjekti i NVO 1.4. Izrada projektne dokumentacije za poslovnu zonu
Program 2: Potpora razvoju poljoprivredne proizvodnje	2.1. Direktna podrška poljoprivrednim investicijama 2.2. Izgradnja plastenika za proizvodnju povrća 2.3. Sajam ljekovitog i aromatskog bilja „Hercegovačko Sunce“ Čapljina 2.4. Izgradnja i uspostava Agrarnog inkubatora na Domanovićima 2.5. Sustav navodnjavanja i odvodnjavanja „Višićka kazeta“ 2.6. Potpora zadrugama i udrugama poljoprivrednika 2.7. Uspostava ZIS-a (zemljišni informacijski sustav), uspostava jedinstvene baze podataka, izrada upotrebne karte vrijednosti 2.8. Izgradnja kapaciteta za sortiranje, pakiranje i hlađenje voća i povrća 2.9. Izgradnja gradske tržnice 3.0. Izgradnja regionalne tržnice na veliko
Program 3: Jačanje kapaciteta općine za povoljno poslovno okruženje (BFC)	3.1. Uvođenje sustava e-uprave 3.2. Izrada promotivnog kataloga za promociju ulaganja 3.3. Uvođenje BFC certifikata
Program 4: Potpora razvoju turizma	4.1. Poticaj turistički značajnim manifestacijama 4.2. Valorizacija turističke ponude oko Hutovog blata 4.3. Izrada marketing plana razvoja turizma općine Čapljina 4.4. Izgradnja pločnika na relaciji Mogorjelo-Struge 4.5. Izrada projektne dokumentacije za auto-kamp u Tasovčićima 4.6. Sufinanciranje organizacije kulturnih događaja 4.7. Uspostava eko kampa za poromatranje ptica 4.8. Podrška razvoju ruralnog turizma 4.9. Izgradnja slatkovodnog akvarija

2. Plan društvenog razvoja

Analizom postojećeg stanja općina Čapljina je identificirala tri glavna pravca razvoja za sljedećih 5 godina.

1. Izgradnja infrastrukture i usluga za potrebe djece i mladih

Analiza stanja u općini Čapljina pokazuje da trenutno nedostaje školskog prostora kao i prostora za druge kulturne aktivnosti i smještaj kulturnih institucija. Neophodno je raditi na dodatnim sadržajima koji mogu obogatiti društveni život mladih ljudi. U socijalnom sektoru postoji potreba da se osiguraju dodatne usluge za djecu sa posebnim potrebama i osobe sa invaliditetom kao i druge usluge iz sfere socijalne i zdravstvene skrbi

2. Unaprjeđenje kvalitete zdravstvene i socijalne zaštite

Sustav zdravstvene zaštite u Čapljini nije na zadovoljavajućoj razini. Nedostaje stručni kadar ali i odgovarajuća oprema u zdravstvenim institucijama. Zbog prometne izoliranosti i raštrkanosti pojedinih mjesta u ruralnom području otežano je pružanje primarne zdravstvene zaštite.

Sustav socijalne zaštite treba unaprijediti u domenu pružanja potpore ugroženim kategorijama stanovništva u skladu s raspoloživim kapacitetima i mogućnostima općine.

3. Jačati kapacitet javne uprave

Općina Čapljina želi naglasiti važnost efikasnog rada javne uprave u pružanju javnih usluga građanima.

Ciljevi općine su povećati transparentnost, integritet i povjerenje u javnu upravu. Potrebno je unaprijediti upravljanje ljudskim potencijalima u javnoj upravi kao i sustavno jačati kapacitete organizacija civilnog društva. Poticanje aktivnosti vezane za razvoj dijaloga i partnerstva s organizacijama civilnog društva potrebno je zbog bolje politike razvoja.

Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima

Sektorski cilj	Očekivani ishod	Indikator
OC1. Do kraja 2019. unaprijediti mjere energetske učinkovitosti u javnim ustanovama	- Smanjena potrošnja energenata u objektima javnih ustanova za najmanje 10% - Sačinjeno najmanje 5 elaborata o energetskoj učinkovitosti - Povećana pokrivenost općine LED rasvjetom za najmanje 20% - Uređen najmanje 1 park - Uspostavljen 1 resursni centar - Uže gradsko područje pokriveno bežičnim internetom kroz besplatnu uslugu interneta	- Broj objekata javnih ustanova sa poboljšanom energetskom učinkovitošću - Broj elaborata o energetskoj učinkovitosti - Broj LED rasvjetnih tijela - Četvorni metri javne gradske površine koja je uređena - Broj aktivnosti resursnog centra i broj obuhvaćenih korisnika - Područje grada/broj stanovnika pokriveno besplatnim Wi-Fi-jem
OC2. Do kraja 2019. Unaprjediti kvalitet i dostupnost zdravstvenih, socijalnih i obrazovnih usluga kao kulturnih i sportskih sadržaja	- Rekonstruiran krov zgrade Doma zdravlja - Izgrađena prostorija za školu za djecu sa posebnim potrebama	- Broj izgrađenih i saniranih školskih, zdravstvenih, kulturnih i sportskih objekata - Broj opremljenih ustanova i objekata

	- Obnovljena i opremljena sportska dvorana Osnovne škole Vladimira Pavlovića - Opremljeno igralište u dvorištu Dječjeg vrtića - Izmjenjen krov u PŠ Svitava - Opremljen elektro i strojarski multimedijalni kabinet Srednje škole - Uveden video nadzor u školama: Višići, Čeljevo, Domanovići i Bobanovo Naselje - Renovirana školska dvorana u CŠ „Lipanjske zore“ Višići - Uvedeno centralno grijanje u PŠ Dračevo i u PŠ Svitava - Izmjenjeno komplet centralno grijanje u CŠ „ Lipanjske zore“ Višići - Izmjenjeni unutarnji otvori u CŠ „Lipanjske zore“ Višići - Uspostavljen Centar za obrazovanje i kulturu mladih kao sustav za podizanje kapaciteta mladih kroz sport i kulturu - Izgrađeno 5 javnih dječijih igrališta - Završena izgradnja i opremanje EDUKS-a (Edukativno-kulturno-sportskog centra) - Izgrađen sportsko rekreacijski centar sa bazenima	- Broj opremljenih i organiziranih sportskih i kulturnih sadržaja - Broj novih usluga - Broj projekata za potporu mladima, podizanje kapaciteta mladih i broj uključenih sudionika - Broj izgrađenih dječijih igrališta - Broj izgrađenih terena
OC3. Do kraja 2019. razviti kapacitete svih subjekata društvenog razvoja za razvijanje i implementaciju projekata	- Podržano najmanje 10 NVO-a - Sufinancirano najmanje 5 projekata koji se sufinanciraju i iz drugih izvora (javnih poziva viših nivoa vlasti i EU fondova) u iznosu 15%, a do 50.000,00 KM ukupne vrijednosti projekta.	- Broj podržanih NVO-a - Broj sufinanciranih/ implementiranih projekata NVO-a
OC4. Do kraja 2022. godine povećati kapacitet službi za zaštitu i spašavanje	- Izgrađen obrambeni nasip u Gabeli - Uređeno korito rijeke Neretve u Tasovčićima - Stambeno zbrinuto do 15 socijalno ugroženih porodica	- Duljina obrambenog nasipa - Duljina uređene obale - Broj stambenih jedinica - Broj korisnika iz socijalno ugroženih porodica

Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa

Sektorski plan društvenog razvoja usklađen je sa sljedećim dokumentima viših razina:

- „Strategija razvoja BiH 2010.-2014. godine“ i to sa strateškim ciljem 3. Zapošljavanje i strateškim ciljem 7. Socijalna uključenost;
- „Strategija razvoja malog i srednjeg poduzetništva u HNŽ 2012.-2020. godine“;
- „Strateški pravci razvoja obrazovanja u BiH“
- „Strategija kulturne politike u BiH i Strategija razvoja sporta u BiH za razdoblje 2010.-2014. godine“.

Inicijative međuopćinske suradnje

U suradnji sa općinama Neum, Ravno, Stolac i Ljubuški će se inicirati projekti pokretanja zajedničkih kulturnih i sportskih manifestacija, te posjete učenika radi boljeg upoznavanja sa regijom.

Programi, projekti i mjere

Za realizaciju plana društvenog razvoja općine Čapljina definirana su 25 projekata i mjera grupiranih u 5 programa:

PROGRAM	MJERA/PROJEKAT
Program 1: Lokalna uprava	1.1. Unaprjeđenje energetske učinkovitosti u javnim ustanovama 1.2. Izrada elaborate energetske učinkovitosti za sve javne objekte na području općine 1.3. Sanacija javne rasvjete-Led rasvjeta 1.4. Izmjena i dopuna prostornog plana 1.5. Revitalizacija parka 1.6. Resursni centar za razvoj kapaciteta svih subjekata 1.7. Čapljina pod Wi-Fi
Program 2: Zdravstvo i socijalne usluge	2.1. Rekonstrukcija oronulog krova na zgradi Doma Zdravlja Čapljina 2.2. Izgradnja prostorija za školu za djecu sa posebnim potrebama.
Program 3: Školstvo	3.1. Projekt obnove i opremanja sportske dvorane Osnovne škole Vladimira Pavlovića u Čapljini 3.2. Opremanje igrališta u dvorištu Dječjeg vrtića Čapljina 3.3. Izmjena krova u PŠ Svitava 3.4. Opremanje elektro i strojarskog kabineta te opremanje multimedijalnog kabineta Srednje škole Čapljina 3.5. Uvođenje video nadzora za škole: Višići, Čeljevo, Domanovići i Bobanovo Naselje 3.6. Renoviranje školske dvorane u CŠ „Lipanjske zore“ Višići 3.7. Uvođenje centralnog grijanja u PŠ Dračevo 3.8. Uvođenje centralnog grijanja u PŠ Svitava 3.9. Izmjena komplet centralnog grijanja u CŠ „Lipanjske zore“ Višići 3.10. Izmjena unutarnjih otvora u CŠ „Lipanjske zore“ Višići

Program 4: Kultura i sport	4.1. Centar za obrazovanje i kulturu mladih 4.2. Pet dječjih igrališta na području grada Čapljine 4.3. Završetak EDUKS-a (Edukativno-kulturno-sportskog centra) 4.3. Izgradnja sportsko-rekreacijskog centra sa bazenima
Program 5: Potpora NVO	5.1. Podrška razvoju NVO sektora i njegovo uključivanje u razvojne procese 5.2. Sufinanciranje projekata IPA, EU i drugih međunarodnih projekata

3. Plan zaštite životne sredine

Odabrana su 3 prioritetna pravca:

1. Poboljšanje komunalne infrastrukture i putnih komunikacija

Komunalna i prometna infrastruktura su izuzetno važni segmenti razvoja općine Čapljina. U okviru komunalne infrastrukture u općini Čapljina je potrebno konkretno poduzeti mjere na uređenju središta grada što podrazumijeva definiranje središta kao urbane osnove grada. Neophodno je raditi na uređenju šetnica, proširenju i uređenju plaža. Također, Čapljina mora povećati vodoopskrbu te proširiti mrežu kanalizacijske infrastrukture na urbanom području.

Cestovna infrastruktura Čapljine je u lošem stanju i nužno je raditi na popravljanju lokalnih cesta.

2. Izrada učinkovitog sustava upravljanja otpadom

Problem upravljanja otpadom je jedan od najvećih problema s kojim se Čapljina suočava. Ovo izravno utječe na turizam kao gospodarsku granu te je zbog toga izuzetno važno raditi na razvijanju sustava selektivnog prikupljanja otpada. Čapljina mora poduzeti aktivne mjere u učinkovitom upravljanju otpadom u pravcu očuvanja i zaštite okoliša te stvaranja uvjeta za poboljšanje turističkih sadržaja.

3. Podizanje ekološke svijesti građana

Prioritet u zaštiti okoliša ima očuvanje okoliša od nekontroliranog odlaganja otpada i eliminacija divljih postojećih deponija. To je jedino moguće postići, gledano dugoročno tako što će se razviti visoko osjetljiva i brižna svijest novih generacija u odnosu na očuvanje i zaštitu okoliša.

Pregled sektorskih ciljeva sa očekivanim ishodima i indikatorima

Sektorski cilj	Očekivani ishod	Indikator
OC1: Do kraja 2022. godine povećati kvalitetu i dostupnost lokalne prometne i komunalne infrastrukture	- Rekonstruirano 10 % lokalnih prometnica, - Smanjenje gubitaka vode za 20 %, - Povećanje broja priključaka na sustav odvodnje fekalnih voda za 10 %, - Infrastrukturno uređena gospodarska zona Zvirovići - Infrastrukturno uređena turistička zona Šurmanci - Dovršen kanalizacijski sustav u naselju Dretelj	- Duljina asfaltiranih cesta - Duljina rekonstruiranog vodovoda i kanalizacijske mreže - Broj priključaka za odvodnju fekalnih voda - Duljina izgrađenog sustava za odvodnju i pročišćavanje oborinskih voda - Broj uređenih zona (poslovnih, turističkih) sa obimom infrastrukturnih radova

Sektorski cilj	Očekivani ishod	Indikator
	- Kompletirana dokumentacija i izgrađeno 25 % sustava za odvodnju i pročišćavanje oborinskih voda - Finaliziran prečišćavač otpadnih voda	
OC2:Do kraja 2022. razviti suvremeni sustav upravljanja otpadom i sanirati sve postojeće deponije	- Izrađen plan upravljanja otpadom - Sanirana gradska deponija Ada - Izgrađeno reciklažno dvorište i pretovarna stanica - Uspostavljen regionalni resursni centar za okolišno održivi razvoj Hercegovine - Izrađen master plan zaštite, korištenja i uređenja riječnih obala - Izrada Studije nultog stanja onečišćenja zraka u urbanom i ruralnim dijelovima općine Čapljina - Podignuta svijest građana o značaju ekologije - Izdato 5 brojeva časopisa EKO HERCEGOVINA	- Broj stanovnika pokriven selektivnim prikupljanjem otpada - Broj stanovnika pokriven organiziranim prikupljanjem otpada - Broj saniranih deponija - Broj dokumenata, analiza, studija - Broj organiziranih treninga, edukacija, akcija čišćenja - Broj primjeraka magazina

Usklađenost sa strateškim dokumentima viših nivoa

Sektorski plan zaštite okoliša usklađen je sa sljedećim dokumentima viših razina:

- „Akcijski plan zaštite životne sredine Bosne i Hercegovine (NEAP BiH)“
- „Strategija zaštite okoliša Federacije Bosne i Hercegovine“ (usvojena u siječnju 2009. godine).
- „Strategija zaštite voda“, odnosno upravljanja vodama FBiH je urađena zasebno, a za izradu je zaduženo Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Prijedlog ovog dokumenta je usvojen od strane Vlade FBiH u lipnju 2010. godine.
- „Strategija razvoja FBiH 2010.-2020.“, Strateški plan i program razvoja energetskog sektora FBiH.
- „Strategija razvitka HNŽ do 2020“
- „Plan upravljanja otpadom Hercegovačko-neretvanske županije za razdoblje 2011. – 2021.“
- „Akcijski plan zaštite okoliša Hercegovačko-neretvanske županije za razdoblje 2012.-2017.“

Inicijative međuopćinske suradnje

Inicijative međuopćinske suradnje će se provoditi na planu protupožarne zaštite i zaštite voda, zraka i tla, posebice sa susjednim općinama.

Programi, projekti i mjere

Za realizaciju plana ekonomskog razvoja općine Čapljina definirano je 24 projekta i mjera grupiranih u 5 programa:

PROGRAM	MJERA/PROJEKAT
Program 1: Putna infrastruktura	1.1. Sanacija lokalne ceste u naselju Modrič 1.2. Sanacija lokalne ceste u naselju Šuškovo 1.3. Sanacija lokalne ceste u Bobanovom naselju 1.4. Sanacija i održavanje lokalnih putova 1.5. Izgradnja prometne infrastrukture u gospodarskoj zoni Zvirovići 1.6. Izgradnja prometne infrastrukture u turističkoj zoni Šurmanci
Program 2: Vodoopskrba	2.1. Sanacija i rekonstrukcija dijela glavnog distributivnog cjevovoda od ČV T1 do ČV T2 u ulici Tina Ujevića 2.2. Izgradnja vodovoda i kanalizacije u gospodarskoj zoni Zvirovići 2.3. Izgradnja komunalne infrastrukture u turističkoj zoni Šurmanci.
Program 3: Kanalizacija	3.1. Izgradnja kanalizacijskog sustava u naselju Dretelj 3.2. Odvođenje otpadnih i površinskih voda sa gradskog područja 3.3. Pročišćavanje otpadnih voda u Čapljini
Program 4: Zbrinjavanje otpada i ekologija	4.1. Izrada plana upravljanja otpadom 4.2. Sanacija postojeće deponije otpada 4.3. Podizanje svijesti o biološkoj raznolikosti kroz izradu edukativnih kompleta o biodiverzitetu na razini općine i regije 4.4. Izrada master plana zaštite, korištenja i uređenja riječnih obala na području općine Čapljina 4.5. Izrada Studije nultog stanja onečišćenja zraka u urbanom i ruralnim dijelovima općine Čapljina 4.6. Jačanje kapaciteta za upravljanje ekološkom mrežom/NATURA 2000 na razini regije 4.7. Valorizacija i kartiranje vrsta i stanišnih tipova u općini Čapljina sukladno NATURA 2000 4.8. Uspostava regionalnog resursnog centra za okolišno održivi razvoj Hercegovine 4.9. Pretovarna stanica (reciklažno dvorište) 4.10. Izdavanje časopisa : EKO HERCEGOVINA; Priroda & okoliš, biltena Naša Neretva
Program 5: Zaštita i spašavanje	5.1. Obrambeni nasip Gabela polje 5.2. Revitalizacija i uređenje obale i korita rijeke Neretve u Tasovčićima

OPERATIVNI PLAN

Plan provedbe strateških projekata i mjera za 3 godine (1+2)

Ovaj dio strategije predstavlja operacionalizaciju Sektorskih planova za razdoblje od 3 godine gdje su uključeni svi strateški projekti i mjere koji se planiraju provesti u sljedeće 3 godine.

Veza sa strateškim ciljem/ ciljevima	Projekt/mjera	Ukupni ishodi	Ukupni orijentacijski izdaci (do završetka projekta)	Financiranje iz općinskog proračuna				Financiranje iz ostalih izvora				Nositelji provedbe	Veza sa proračunskom i/ili oznaka vanjskih izvora financiranja	Općinska služba odgovorna za praćenje
				god. I	god. II	god. III	ukupno (I+II+III)	god. I	god. II	god. III	ukupno (I+II+III)			
1	2	3	4 = (8+12)	5	6	7	8 =(5+6+7)	9	10	11	12=(9+10+11)	13	14	15
SC1, OC1	Izrada Baze podataka – gospodarski subjekti i NVO	Baza u funkciji	5.000,00		5.000,00		5.000,00					Općina Čapljina	Općina Čapljina	Služba gospodarstva
SC1, OC1	Uspostava centra za obuku i prekvalifikaciju Čapljina	Uspostavljen Centar za obuku i prekvalifikaciju na području Općine Čapljina, -Provedena obuka i prekvalifikacija za najmanje 150 osoba godišnje iz ciljne skupine,-Najmanje 70 osoba godišnje iz ciljne skupine dobilo posao	400.000,00	30.000,00			30.000,00	100.000,00	200.000,00	70.000,00	370.000,00	Bizz Solutions d.o.o. Redah	EU fondovi 85%, Općina 5 %, ostalo 10%.	Služba gospodarstva

SC1, OC1	Uvođenje sustava e-uprave	Sustav uveden i funkcionalan	50.000,00	7.000,00	7.000,00	7.000,00	21.000,00	10.000,00	10.000,00	9.000,00	29.000,00	Općina Čapljina	Općina 42%, donatori 58%	Služba opće uprave
SC1, OC1	Izrada promotivnog kataloga za promociju ulaganja	Promotivni katalog izrađen i distribuiran	10.000,00		7.000,00	3.000,00	10.000,00					Općina Čapljina	Općina Čapljina	Služba gospodarstva
SC1, OC2	Uvođenje BFC certifikata	Općina certificirana	10.000,00	5.000,00	5.000,00		10.000,00					Općina Čapljina	Općina Čapljina	Služba gospodarstva
SC2, OC1	Poticaj turistički značajnim manifestacijama	Povećana i poboljšana turistička ponuda	30.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	30.000,00					Općina Čapljina	Općina Čapljina	Služba gospodarstva
SC2, OC1	Izgradnja pločnika na relaciji Mogorjelo - Struge	Smanjiti ruralnu razliku naseljenog mjesta Gorica-Struge, kao i povećanje sigurnosti u prometu njenih žitelja (pješaka i vozača).	75.000,00				0,00	55.000,00	20.000,00		75.000,00	Općina Čapljina	Med. org 90%, Vlada HNŽ/Min.promet a 10%.	Služba prostornog uređenja i graditeljstva
SC2, OC1	Sufinanciranje organizacije kulturnih događanja	Povećan broj posjetitelja kulturnih ili športskih događanja	30.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	30.000,00					Općina Čapljina	Općina Čapljina	Služba društvenih djelatnosti
SC3 OC1	Unaprjeđenje energetske učinkovitosti u javnim ustanovama	Smanjiti potrošnju električne energije u javnim objektima	400.000,00	10.000,00	30.000,00	60.000,00	100.000,00		100.000,00	200.000,00	300.000,00	Općina Čapljina	Ministarstvo, donatori	Služba prostornog uređenja i graditeljstva

SC3, OC1	Izraditi elaborate energetske učinkovitosti za sve javne objekte na području općine	Smanjiti potrošnju električne energije u javnim objektima	50.000,00	20.000,00		20.000,00	30.000,00			30.000,00	Općina Čapljina	Donatori	Služba prostornog uređenja i graditeljstva
SC3, OC1	Sanacija javne rasvjete-Led rasvjeta	Energetska učinkovitost, zaštita okoliša, bolja osvijetljenost	940.000,00	100.000,00	100.000,00	270.000,00	470.000,00	100.000,00	100.000,00	270.000,00	470.000,00	Općina Čapljina	Općina i drugi izvori	Služba prostornog uređenja i graditeljstva
SC3, OC1	Izmjena i dopuna prostornog plana	Usklađivanje prostorno planske dokumentacije sa zahtjevima građana i prostorno planskom dokumentacijom višeg ranga	200.000,00		50.000,00	50.000,00	100.000,00		50.000,00	50.000,00	100.000,00	Općina Čapljina	Općina Čapljina	Služba prostornog uređenja i graditeljstva
SC3, OC2	Revitalizacija parka	Korištenje javne površine za odmor i rekreaciju građana i boravak djece	240.000,00			120.000,00	120.000,00			120.000,00	120.000,00	Općina Čapljina	Općina i drugi izvori	Služba prostornog uređenja i graditeljstva
SC3, OC2	Čapljina pod Wi-Fi	Učiniti dostupnim svojim sugrađanima Wi-Fi kroz besplatnu uslugu interneta.	50.000,00				0,00	50.000,00			50.000,00	Općina Čapljina	Telekom 100%	Služba prostornog uređenja i graditeljstva

SC3, OC1	Sanacija lokalne ceste u naselju Modrič-1.faza	Poboljšanje lokalne prometne infrastrukture	400.000,00		200.000,00		100.000,00	100.000,00		200.000,00	Općina Čapljina	Općina i drugi izvori	Služba prostornog uređenja i graditeljstva
SC3, OC1	Sanacija lokalne ceste u naselju Šuškovo-1. faza	Poboljšanje lokalne prometne infrastrukture	140.000,00	70.000,00			70.000,00			70.000,00	Općina Čapljina	Općina i drugi izvori	Služba prostornog uređenja i graditeljstva
SC3, OC1	Sanacija lokalne ceste u Bobanovom naselju - 1.faza	Poboljšanje lokalne prometne infrastrukture	600.000,00			300.000,00	300.000,00	150.000,00	150.000,00	300.000,00	Općina Čapljina	Općina i drugi izvori	Služba prostornog uređenja i graditeljstva
SC3, OC1	Sanacija i održavanje lokalnih putova	Poboljšanje lokalne prometne infrastrukture	900.000,00	225.000,00	225.000,00	450.000,00	225.000,00	225.000,00		450.000,00	Općina Čapljina	Općina i drugi izvori	Služba prostornog uređenja i graditeljstva
SC3, OC1	Izgradnja prometne infrastrukture u gospodarskoj zoni Zvirovići	Izgradnja prometne infrastrukture, mogućnost izgradnje objekata i gospodarski razvoj zone	2.555.000,00		685.000,00	500.000,00	1.185.000,00		685.000,00	1.370.000,00	Općina Čapljina	Općina i drugi izvori	Služba prostornog uređenja i graditeljstva

SC3, OC1	Sanacija i rekonstrukcija dijela glavnog distributivnog cjevovoda od ČV T1 do ČV T2 u ulici Tina Ujevića	Poboljšanje sustava vodoopskrbe	100.000,00			50.000,00	50.000,00		50.000,00	50.000,00	Općina Čapljina	Općina i drugi izvori	Služba prostornog uređenja i graditeljstva
SC3, OC1	Obrambeni nasip Gabela polje	Povećanje sigurnosti obrane od poplava izgradnjom obrambenog nasipa	8.000.000,00				2.000.000,00	3.000.000,00	8.000.000,00	8.000.000,00	Općina Čapljina	Hrvatske vode	Služba prostornog uređenja i graditeljstva
SC3, OC1	Izgradnja vodovoda i kanalizacije u gospodarskoj zoni Zvirovići	Omogućiti izgradnju poslovnih objekata i razvijanje poslovne zone	1.000.000,00		250.000,00	250.000,00	500.000,00	250.000,00	250.000,00	500.000,00	Općina Čapljina	Općina i drugi izvori	Služba prostornog uređenja i graditeljstva
SC3, OC2	Sanacija postojeće deponije otpada	Sanirana deponija i rekultivizacija zemljišta	3.000.000,00	300.000,00	300.000,00	300.000,00	900.000,00	700.000,00	700.000,00	700.000,00	2.100.000,00	Općina Čapljina	EU fondovi-prekogranična suradnja, Općina i drugi izvori	Služba poljoprivrede i zaštite okoliša
SC3, OC3	Revitalizacija i uređenje obale i korita rijeke Neretve u Tasovčićima	Osiguran kontinuitet protoka vode kroz zapušteno korito, Uređena putna infrastruktura između dva mosta u dužini od 800 -1000 m	72.000,00		80.000,00		8.000,00	24.000,00	24.000,00	24.000,00	72.000,00	Općina Čapljina	Fond 60%, agencija 30%, općina 10%.	Služba prostornog uređenja i graditeljstva

SC4, OC2	Projekt obnove i opremanja sportske dvorane Osnovne škole Vladimira Pavlovića u Čapljini	Cilj projekta je osigurati preduvjete za unaprjeđenje školskog i predškolskog sporta te povećati broj korisnika dvorane u Osnovnoj školi Vladimira Pavlovića.	130.000,00		20.000,00	19.000,00	39.000,00		45.500,00	45.500,00	91.000,00	Općina Čapljina	Općina 30%, ostali izvori 70%	Služba prostornog uređenja i graditeljstva
SC4, OC2	Opremanje igrališta u dvorištu Dječjeg vrtića Čapljina	Opremljeno igralište u sklopu Dječjeg vrtića Čapljina/Povećan broj djece predškolskog uzrasta obuhvaćen tjelesnim odgojem i fizičkim aktivnostima na otvorenom/Olakšano planiranje i provedba tjelesnog odgoja u vrtićima	63.000,00	8.000,00	24.000,00		32.000,00		15.500,00	15.500,00	31.000,00	Nositelj: Općina Čapljina, Provedba: Dječji vrtić Čapljina,	Općina 50%, partneri 50%	Služba prostornog uređenja i graditeljstva
SC4, OC2	Pet dječjih igrališta na području grada Čapljine	Izgrađeno pet javnih dječjih igrališta/ Povećan broj djece uključene u fizičke aktivnosti na otvorenom	70.000,00	10.000,00	7.000,00		17.000,00		18.000,00	35.000,00	53.000,00	Nositelj: Općina Čapljina,Provedba: Dječji vrtić Čapljina i partneri	Općina Čapljina 25%, partneri 75%	Služba prostornog uređenja i graditeljstva
SC4, OC2	Izmjena krova u PŠ Svitava	Sigurnost učenika i djelatnika, manja potrošnja energenata za grijanje, te normalna toplina tijekom hladnih zimskih dana za rad.	10.000,00	3.000,00			3.000,00	7.000,00			7.000,00	Općina Čapljina	Općina Čapljina 30%, Javni natječaji za grantove 70%.	Služba prostornog uređenja i graditeljstva

SC4, OC2	Opremanje elektro i strojarskog kabineta te opremanje multimedijalnog kabineta Srednje škole Čapljina	Podizanje kvalitete nastave u Srednjoj školi Čapljina	45.000,00					22.500,00	22.500,00		45.000,00	Općina Čapljina	Donator 100%	Služba za društvene djelatnosti i prava branitelja
SC4, OC2	Rekonstrukcija krova na zgradi Doma Zdravlja Čapljina	Poboljšani uvjeti rada, sačuvani medicinski aparati i ostatak zgrade od prokišnjavanja.	150.000,00		150.000,00	150.000,00						Općina Čapljina	Općina Čapljina	Služba prostornog uređenja i graditeljstva
SC4, OC3	Mjera 1: Sufinanciranje projekata IPA, EU i drugih međunarodnih projekata	Uspješno implementirano 5 projekata	60.000,00	10.000,00	20.000,00	30.000,00	60.000,00					Općina Čapljina	Općina Čapljina	Služba gospodarstva
SC5, OC1	Direktna podrška poljoprivrednim investicijama	Pojačana konkurentnost u sektoru proizvodnje voća i povrća	220.000,00	70.000,00	70.000,00	80.000,00	220.000,00					Općina Čapljina	Općina Čapljina	Služba poljoprivrede i zaštite okoliša
SC5, OC1	Sajam ljekovitog i aromatskog bilja „Hercegovačko Sunce" Čapljina	Povezivanje proizvođača ljekovitog i aromatskog bilja i proizvoda od bilja s potencijalnim tržištima i poticanje proizvodnje i otkupa ljekovitog bilja.	25.000,00	2.500,00			2.500,00	22.500,00			22.500,00	Udruga građana Čaplja/Služba za poljoprivredu Općine Čapljina/Poljopri vredne zadruge Matica	Organizator 10%, Općina Čapljina 10%,Ministarstvo poljoprivrede HNŽ 10%, Federalno ministarstvo poljoprivrede	Služba poljoprivrede i zaštite okoliša

SC5, OC1	SC5, OC1	SC5, OC1	SC5, OC2	SC5, OC3	UKUPNO:
Izgradnja i uspostava Agrarnog inkubatora na Domanovićima	Sustav navodnjavanja i odvodnjavanja „Višićka kazeta“	Potpora zadrugama i udrugama poljoprivrednika	Izrada projektne dokumentacije za regionalnu tržnicu na veliko	Izgradnja tržnice na malo	
Zgrada rekonstruirana, inkubator u funkciji	Poboljšana stabilnost režima voda	Ojačan rad najmanje dvije zadruge i četiri udruge	Izrađena projektna dokumentacija za regionalnu tržnicu	Izgrađena tržnica na malo	
150.000,00	4.500.000,00	270.000,00	100.000,00	400.000,00	**25.450.000,00**
		70.000,00			**960.500,00**
25.000,00		70.000,00	50.000,00		**2.250.000,00**
25.000,00		70.000,00	50.000,00	100.000,00	**2.454.000,00**
150.000,00		210.000,00	100.000,00		**5.592.500,00**
	1.500.000,00	20.000,00		100.000,00	**5.286.000,00**
50.000,00	1.500.000,00	20.000,00		100.000,00	**7.385.500,00**
50.000,00	1.500.000,00	20.000,00		100.000,00	**7.194.000,00**
	4.500.000,00	60.000,00		300.000,00	**19.765.500,00**
Općina Čapljina	Općina Čapljina	Općina Čapljina	Općina Čapljina	Općina Čapljina	
Općina Čapljina i Ministarstvo polj.HNŽ, EU fondovi	MVPŠ HNK/Ž , Donatori	Kapitalni izdaci, FMPVŠ	Općina Čapljina, Vlada HNŽ i Vlada FBiH, Italija	Općina čapljina, privatni investitori	
Služba poljoprivrede i zaštite okoliša	Služba poljoprivrede i zaštite okoliša	Služba poljoprivrede i zaštite okoliša	Služba poljoprivrede i zaštite okoliša	Služba poljoprivrede i zaštite okoliša	

Plan organizacijskih i ljudskih kapaciteta za provedbu, praćenje i vrednovanje strategije

Općinska tijela vlasti su Općinsko vijeće kao predstavničko tijelo građana i Načelnik kao nositelj izvršne vlasti. Općinsko vijeće ima u svom sazivu 25 vijećnika koje su na višestranačkim, izravnim i tajnim izborima izabrali birači s cijelog područja grada. Općinsko vijeće je kroz svoj redovan rad i rad svojih stalnih i privremenih komisija, nadležno za donošenje propisa i akata na temelju ovlasti i obveza utvrđenih Ustavom, zakonima i Statutom općine. Načelnik je nositelj izvršne vlasti, i uz pomoć službi za upravu obavlja poslove lokalne samouprave i upravne poslove iz samoupravnog djelokruga općine. Općinske službe za upravu formirane su prema Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji općinskih službi i po pojedinim upravnim oblastima:

- Ured načelnika općine
  - Stručna služba za proračun, riznicu i računovodstvo
  - Stručna služba za lokalni ekonomski razvoj i europske integracije
- Služba gospodarstva
- Služba geodetskih i imovinsko-pravnih poslova
- Služba opće uprave
- Služba društvenih djelatnosti
- Služba poljoprivrede i zaštite okoliša
- Služba za prava branitelja i socijalnu skrb
- Služba civilne zaštite
- Služba prostornog uređenja i graditeljstva

U sastavu Ureda načelnika je 2016. godine utemeljena Služba za lokalni ekonomski razvoj kao posebna Stručna služba za poslove koja, osim pripreme i provedbe razvojnih planova i projekata, koordinira rad ostalih općinskih službi za upravu u vezi izvršavanja prioritetnih poslova vezanih za projekte lokalnog razvoja.

U skladu s Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i organizaciji jedinstvenog općinskog organa uprave Općina Čapljina sistematizirano je 153 radnih mjesta od čega je popunjeno 116. Državnih službenika je 40 (70 %), a namještenika 76 (79 %).

Implementacijom projekta upravne odgovornosti- GAP stvoreni su osnovni preduvjeti za poboljšanje kvalitete pružanja usluga. Kroz ovaj projekt općina je dobila značajnu tehničku, materijalnu, edukativnu i savjetodavnu pomoć. Općinska uprava je informatički i tehnički opremljena i osuvremenjena, u radu s predmetima se koriste software i aplikacija DocuNova - zaprimanje i praćenje predmeta, DataNova - matični ured, program za obradu katastarskih podataka, te program za financijsko poslovanje. Kroz projekt GAP otvoren je i Centar za pružanje usluga građanima i Centar za dozvole u kojem se obavlja prijem i obrada zahtjeva fizičkih i pravnih osoba.

U cilju stvaranja povoljnog poslovnog ambijenta i sveukupnog razvoja lokalne zajednice donesena je Odluka o osnivanju Stručne službe za lokalni ekonomski razvoj. Temeljni zadaci ove Službe su sudjelovanje u pripremi i izradi integralnih i sektorskih razvojnih planova, a posebno u oblasti jačanja poduzetništva, zapošljavanja, lokalne komunalne infrastrukture i povećanja kvalitete življenja na području Čapljine; analiza stanja i potreba lokalnog gospodarstva, ostvarivanje neposrednih kontakata i pomoć poduzetnicima u pripremi i realizaciji investicijskih projekata. Jedan od temeljnih zadataka ove Službe je i pripremanje projektne dokumentacije i apliciranje na natječaje fondova EU, natječaje drugih međunarodnih institucija, kao i ostale natječaje za projekte lokalnih zajednica i prekogranične suradnje.

Općina Čapljina je s ciljem stvaranja uvjeta za gospodarski razvoj i zapošljavanje osnovao i Lokalno ekonomsko vijeće kao savjetodavno tijelo pri izradi i donošenju programa i plana razvoja općine i stvaranja uvjeta za gospodarski razvoj i zapošljavanje. Lokalno ekonomsko vijeće ima zadatak da, kroz partnerstvo i dijalog, daje smjernice za izradu planova i projekata usmjerenih ka otvaranju novih radnih mjesta, privlačenju domaćih i stranih investicija, povećanju izvoza i prihoda kroz promoviranje modela održivog ekonomskog razvoja. Ima 10 članova iz reda javnog i privatnog poduzetničkog sektora, kao i nevladinog sektora, akademske zajednice i razvojnih agencija.

Pregled osnovnih aktivnosti i odgovornosti za implementaciju strategije

Osnovne uloge i odgovornosti za provedbu , praćenje, vrednovanje i izvještavanje		
Aktivnosti	**Nadležnost**	**Rok (okvirno)**
Definiranje prioriteta za sljedeću godinu na osnovu strateško-programskih dokumenata i izrada Plana provedbe (1+2)	Koordinator razvojnog tima (RT) Šefovi nadležnih službi Ured načelnika Ostali službenici	Prvo tromjesečje tekuće godine (po rokovima iz entitetskih Zakona o proračunu)
Priprema planova službi za sljedeću godinu, uključujući projekte iz Strategije razvoja i redovne poslove	Šefovi nadležnih službi Koordinator RT-a	01.09-30.09. tekuće godine
Uključivanje strateških projekata i mjera u plan proračuna za sljedeću godinu	Šef Službe za financije Koordinator RT-a Ured načelnika	01-31.10 (prvi nacrt); 01-30.11 (drugi nacrt) 01-15.12 (treći nacrt) tekuće godine
Usklađivanje planova rada službi sa usvojenim Proračunom za sljedeću godinu	Koordinator RT-a Šefovi nadležnih službi	05-15. siječnja sljedeće godine
Priprema kalendara za praćenje realizacije Godišnjeg plana	Koordinator razvojnog tima RT-a Ostali službenici	31. siječnja sljedeće godine
Razrada projekata	Koordinator RT-a Nadležne službe	Kontinuirano
Praćenje vanjskih izvora financiranja	Koordinator RT-a Nadležne službe Ostali službenici	Kontinuirano
Praćenje provedbe Plana	Koordinator RT-a Šefovi službi	Kontinuirano
Praćenje provedbe i izrada izvještaja o realizaciji godišnjih planova rada službi	Šefovi službi Ured načelnika Koordinator RT-a Ostali službenici	**Mjesečno:** Kolegij načelnika **Polugodišnje:** Do 31. srpnja (za prvih 6 mjeseci tekuće godine) **Godišnje:** Do 31. svibnja (za prethodnu godinu)

Osnovne uloge i odgovornosti za provedbu , praćenje, vrednovanje i izvještavanje		
Aktivnosti	**Nadležnost**	**Rok (okvirno)**
Uključivanje Partnerske grupe u praćenje provedbe strategije	Koordinator RT-a Partnerska grupa/Gradski razvojni tim	**Sastanak PG-a:** Do 31. srpnja (za prvih 6 mjeseci tekuće godine)
Izrada Godišnjeg izvještaja o realizaciji strategije razvoja, njegovo usvajanje i objavljivanje	Koordinator RT-a Ostali službenici Šefovi službi	Do 31. svibnja sljedeće godine u odnosu na onu za koju se priprema izvještaj
Ostale važne aktivnosti: - Redovno ažuriranje web stranice grada u domenu informacija koje se odnose na razvojne aktivnosti - Redovni kontakti sa višim razinama vlasti - Uspostavljanje i unaprjeđenje međuopćinske suradnje	Koordinator RT-a Ostali službenici	Kontinuirano

OPĆINA ČAPLJINA
Trg Kralja Tomislava
88300, Čapljina
Bosna i Hercegovina
Telefon: +387 36 805 052
Fax: +387 36 805 983
E-mail: **opcina@capljina.ba**
Web: **www.capljina.ba**

69

Na temelju i članka 24. i 126. Statuta općine Čapljina (Narodni list općine Čapljina, broj: 1/2008) i sukladno članku 15. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj 49/2006) Općinsko vijeće Čapljina na sjednici održanoj 07. prosinca 2017. godine, donijelo je

O D L U K U
O USPOSTAVLJANJU I ODRŽAVANJU SURADNJE S OPĆINOM SRAČINEC U REPUBLICI HRVATSKOJ

I

Uspostavlja se suradnja s Općinom Sračinec u Republici Hrvatskoj radi trajnog ostvarivanja i održavanja prijateljskih odnosa.

Za utvrđivanju oblika i načina suradnje iz prethodnog stavka, kao i za potpisivanje odgovarajućih akata, sporazuma o suradnji zadužuje se Načelnik Općine Čapljina.

II

Ovu odluku objaviti u Narodnom listu općine Čapljina

OPĆINSKO VIJEĆE ČAPLJINA

Broj: 01-06-6853/17-1
07. prosinca 2017. god.
Č a p l j i n a

ZAMJENIK PREDSJEDATELJA:
Pero Knežević, v.r.

70

Na temelju članka 5. stavak 5., članka 234. stavak 2. i članka 237. stavak 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Službene novine Federacije BiH, broj 46/10 i 75/13), članak 6. i 7. Zakona o ustanovama (Službeni list R BiH, broj: 6/92, 8/93 i Narodni list HR HB, broj 16/94) i članka 24. Statuta Općine Čapljina (Narodni list općine Čapljina, broj 1/2008) Općinsko vijeće Čapljina na sjednici održanoj 07. prosinca 2017. godine, donijelo je

O D L U K U
O PREUZIMANJU PRAVA I OBVEZA OSNIVAČA I USKLAĐIVANJU ORGANIZACIJE I POSLOVANJA JAVNE USTANOVE DOM ZDRAVLJA ČAPLJINA

1 - UVOD

Članak 1.

Općina Čapljina (u daljem tekstu: Osnivač) je osnivač Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Čapljina (u daljnjem tekstu: Dom zdravlja) koja je osnovana u cilju pružanja primame zdravstvene zaštite i specijalističko - konzultativne zdravstvene zaštite, na području općine Čapljina.

Ovom Odlukom vrši se preuzimanje prava i obaveza Osnivača i usklađivanje organizacije i poslovanja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Službene novine Federacije BiH, broj 46/10 i 75/13) (u daljem tekstu: Federalni zakon), te u skladu sa Federalnim zakonom regulira obavljanje primame i djela specijalističko - konzultativne zdravstvene zaštite.

II - NAZIV, SJEDIŠTE, STATUS, DJELATNOST DOMA ZDRAVLJA I OVLAŠTENJA U PRAVNOM PROMETU

Članak 2.

Dom zdravlja iz članka 1. stavak 1. ove odluke nastavlja sa radom i poslovanjem pod nazivom: Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Čapljina (u daljem tekstu: Dom zdravlja).

Skraćeni naziv Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Čapljina je: JU Dom zdravlja Čapljina.

Sjedište doma zdravlja je u Čapljina, Ul. fra. Didaka Buntića bb.

Članak 3.

Dom zdravlja je javna zdravstvena ustanova u državnom vlasništvu, ima status pravne osobe i upisan je u sudski registar kod nadležnoga suda u Mostaru.

Članak 4.

Djelatnost Doma zdravlja obuhvaća:

- djelatnost obiteljske medicine;
- djelatnost zdravstvene zaštite djece;
- djelatnost polivalentnih patronažnih sestara u zajednici;
- higijensko- epidemiološku zaštitu;
- hitnu medicinsku pomoć;
- zaštitu reproduktivnog zdravlja žena;
- zdravstvenu zaštitu kod nespecifičnih i specifičnih plućnih oboljenja;

- fizikalnu i mentalnu rehabilitaciju u zajednici;
- specifičnu zdravstvenu zaštitu radnika, kao dio medicine rada, ako je ugovorena sa poslodavcem;
- zubno zdravstvenu zaštitu;
- laboratorijsku i radiološku dijagnostiku primarnog nivoa;
- ljekarničku djelatnost;
- praćenje zdravstvenog stanja stanovnika i provođenje mjera za zaštitu i unapređenje zdravlja stanovnika;
- prevenciju, liječenje i rehabilitaciju bolesti i povreda;
- otkrivanje i suzbijanje faktora rizika masovnih nezaraznih bolesti;
- specifičnu preventivnu zdravstvenu zaštitu mladih, naročito u osnovnim i srednjim školama, te visokim školama na svom području;
- imunizaciju protiv zaraznih bolesti;
- liječenje i rehabilitaciju u kući;
- palijativnu njegu.

Dom zdravlja je dužan sudjelovati u osiguranju uvjeta za pružanje specijalističko-konzultativne djelatnosti i djelatnosti javnoga zdravstva na svome području, a u skladu sa ugovorom sa Zavodom zdravstvenoga osiguranja HNŽ/K.

U skladu sa Odlukom o klasifikaciji djelatnosti Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj: 47/10) djelatnost Doma zdravlja obuhvata slijedeće razrede:

86.21. Djelatnost opće medicinske prakse,
86.22. Djelatnost specijalističke medicinske prakse,
86.23. Djelatnost stomatološke prakse,
86.90. Ostale djelatnosti zdravstvene zaštite.

Dom zdravlja može obavljati i druge neupisane djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti upisne u sudski registar ako se one u manjem obimu ili uobičajeno obavljaju uz upisane djelatnosti.

Članak 5.

Dom zdravlja u pravnom prometu sa trećom osobom istupa u svoje ime i za svoj račun bez ograničenja u okviru svoje registrirane djelatnosti.

III - STATUT, STATUSNE PROMJNEI PROMJENA DJELATNOSTI

Članak 6.

Statut je temeljni opći akt Doma zdravlja koji donosi Upravno vijeće uz obveznu suglasnost Osnivača.

Statutom Doma zdravlja se uređuju temeljna pitanja vezana za rad Doma zdravlja i to:

a) naziv i sjedište Osnivača;
b) naziv i sjedište Doma zdravlja;
c) djelatnost Doma zdravlja;
d) izvori i način osiguranje sredstava za rad Doma zdravlja;
e) način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima i način na koji se pokriva višak rashoda nad prihodima Doma zdravija;
f) prava i obveze osnivača u pogledu obavljanja djelatnosti zbog koje je Dom zdravlja osnovan;
g) međusobna prava i obveze Doma zdravlja i osnivača;
h) imenovanje ravnatelja i organa upravljanja Doma zdravlja;
i) stručna tijela Doma zdravlja, mandat članova stručnih tijela, način izbora i financiranje;
j) druga pitanja od značaja za rad Doma zdravlja.

Članak 7.

Dom zdravlja ne može vršiti statusne promjene (promjena naziva,sjedište i druge promjene utvrđene zakonom) bez suglasnosti Osnivača.

Promjenu ili proširenje djelatnosti Dom zdravlja ne može izvršiti bez suglasnosti Ministra Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi HNŽ/K (u daljem tekstu: Ministar) koja se daje u formi rješenja a na način i po postupku propisanim Federalnim zakonom.

IV - PRAVA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI DOMA ZDRAVLJA

Članak 8.

Danom stupanja na snagu ove Odluke Dom zdravlja zadržava pravo korištenja imovine koja je u vlasništvu Osnivača, odnosno zadržava sva prava i obaveze u pogledu opreme kao i uposlenika Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Čapljina.

Članak 9.

Sredstva za rad i razvoj Doma zdravlja ostvaruje:

a) ugovorom sa Zavodom zdravstvenoga osiguranja HNŽ/K;
b) ugovorom s Ministarstvom zdravstva, rada i socijalne skrbi HNŽ/K;
c) ugovorom s fakultetima i drugim visokim školama zdravstvenoga usmjerenja,
d) ugovorom po osnovi proširenog i dragovoljnog zdravstvenog osiguranja,

e) iz sredstava osnivača sukladno aktu o osnivanju,
f) iz sredstava proračuna Federacije, kantona, odnosno općine,
g) iz sudjelovanja korisnika zdravstvene zaštite u pokriću dijela ili ukupnih troškova zdravstvene zaštite,
h) slobodnom prodajom usluga na tržištu,
i) iz drugih izvora na način i pod uvjetima određenim zakonom i Statutom Doma zdravlja.

Članak 10.

Način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima kao i način na koji se pokriva višak rashoda nad prihodima regulirat će se Statutom Doma zdravlja.

Članak 11.

Dom zdravlja odgovara za svoje obaveze imovinom kojom raspolaže.

Osnivač supsidijamo odgovara za obaveze Doma zdravlja do visine osnivačkoga udjela.

Članak 12.

Dom zdravlja je odgovoran Osnivaču za rezultate svog rada i djelovanja u svim oblastima za koje je nadležan.

Obveze Doma zdravlja prema Osnivaču su:

a) da pribavi suglasnost Osnivača kod svih statusnih promjena Doma zdravlja;
b) da pribavi suglasnost Osnivača kod donošenja Statuta i izmjene i dopune Statuta Doma zdravlja;
c) da najmanje jednom godišnje podnosi Osnivaču izvještaj o radu i financijskom poslovanju Doma zdravlja;
d) druge obveze utvrđene zakonom.

V - TIJELA UPRAVLJANJA I RUKOVOĐENJA KAO I STRUČNA TIJELA DOMA ZDRAVLJA

Članak 13.

Tijelo upravljanja u Domu zdravlja je Upravno vijeće.

Djelokrug Upravnoga vijeća je:

a) donošenje Statuta i izmjene i dopune statuta Doma zdravlja;
b) imenovanje i razrješavanje ravnatelja odnosno v.d. ravnatelja Doma zdravlja;
c) utvrđivanje planova rada i razvitka Doma zdravlja;
d) utvrđivanje godišnjeg programa rada;
e) donošenj e financij skoga plana i usvaj anj e godišnj eg obračuna;
f) donošenje općih akata o unutarnjem uređenju i sistematizaciji poslova i druge opće akte, sukladno zakonu i Statutu Doma zdravlja;
g) odlučivanje o svim pitanjima obavljanja djelatnosti radi kojih je Dom zdravlja osnovan, ako zakonom nije određeno da o određenim pitanjima odlučuje drugo tijelo Doma zdravlja;
h) usmjeravanje, kontroliranje i ocjenjivanje rada ravnatelja;
i) rješavanje svih pitanja odnosa s Osnivačem;
j) odlučivanje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenog Statutom Doma zdravlja;
k) odgovaranje Osnivaču za rezultate rada Doma zdravlja;
l) odlučivanje o prigovoru uposlenika na qešenje kojim je drugo tijelo, određeno Statutom Doma zdravlja, odlučilo o pravu, obvezi i odgovornosti uposlenika iz radnoga odnosa,
m) podnošenje Osnivaču najmanje jedanput godišnje izvješća o poslovanju Doma zdravlja;
n) obavljanje i drugih poslova sukladno Zakonu i Statutu Doma zdravlja.

Upravno vijeće ima tri člana i čine ga predstavnici:

- osnivača - jedan član;
- stručnih uposlenika Doma zdravlj a - j edan član;
- Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi HNŽ/K - jedan član.

Način izbora, opoziva i mandat predsjednika i članova Upravnoga vijeća Doma zdravlja vrši se u skladu propisima o ustanovama i odredbama Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u F BiH.

Članak 14.

Tijelo rukovođenja Doma zdravlja je ravnatelj koji vodi poslovanje, predstavlja i zastupa Dom zdravlja i odgovoran je za zakonitost rada Doma zdravlja.

Ravnatelj Doma Zdravlja imenuje se na temelju natječaja u skladu sa zakonom.

Način izbora, opoziva i mandat ravnatelja vrši se u skladu sa Zakonom i Statutom ustanove.

Članak 15.

Dom zdravlja može imati stručna i druga tijela i povjerenstva u skladu sa zakonom i Statutom ustanove.

Članak 16.

Uposlenici Doma zdravlja ostvaruju svoja prava u skladu sa zakonom, Pravilnikom o radu, Statutom Doma zdravlja i Kolektivnim ugovorom o pravima i obvezama poslodavca i uposlenika iz oblasti zdravstva.

VI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Upravno vijeće je obvezno da, u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ove odluke, donese Statut Doma zdravlja u skladu sa Zakonom i ovom odlukom.

Članak 18.

Stupanjem na snagu ove odluke Dom zdravlja je obvezan izvršiti promjene u sudskom registru kod nadležnoga suda u Mostaru, u skladu sa Zakonom i ovom odlukom.

Članak 19.

Ova odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u Narodnom listu općine Čapljina.

Stupanjem na snagu ove odluke stavlja se van snage Odluka o preuzimanju osnivačkih prava i obveza zdravstvene ustanove - Doma zdravlja Čapljina broj: 01-023-20/1 od 18. ožujka 1999. godine (Narodni list općine Čapljina, broj: 1/1999).

OPĆINSKO VIJEĆE ČAPLJINA

Broj: 01-16-6854/17 **ZAMJENIK**
07. prosinca 2017. god. **PREDSJEDATELJA:**
Č a p l j i n a **Pero Knežević, v.r.**

71

Na temelju članka 6. i 9. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj 12/03, 34/03 i 65/13), Odluke o standardima i kriterijima za imenovanje članova tijela upravljanja, javnih ustanova, institucija i društava kojima je općina Čapljina osnivač ili u kojima ima određeni pravni interes (Narodni list općine Čapljina, broj 6/05) i članka 24. Statuta općine Čapljina (Narodni list općine Čapljina, broj: 1/2008), Općinsko viječe Čapljina na sjednici održanoj 07. prosinca 2017. godine, donijelo je

O D L U K U
O POKRETANJU POSTUPKA ZA IMENOVANJE ČLANOVA NADZORNOG ODBORA JAVNOG KOMUNALNOG PODUZEĆA „ČAPLJINA" D. O. O. ČAPLJINA

Članak 1.

Pokreće se postupak za imenovanje članova Nadzornog odbora Javnog komunalnog poduzeća „Čapljina" d. o. o. Čapljina.

Članak 2.

Javno oglašavanje će se izvršiti sukladno članku 8. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu Zakon) u Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine i dnevnoj tiskovini Večernji list Mostar.

Članak 3.

Rok za podnošenje prijava je 15 dana od dana objave u Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 4.

Ustrojava se Povjerenstvo za izbor (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) u sastavu:

1. **Pero Knežević, predsjednik,**
2. **Amir Šator, član,**
3. **Anica Škipina, član,**
4. **Irena Bakalar-Bulum, član i**
5. **Zdenko Tomić, član.**

Povjerenstvo je dužno obaviti poslove utvrđene člancima 10., 11. i 12. Zakona u roku od 15 dana od dana proteka roka za podnošenje prijava utvrđenog člankom 3. ove odluke i dostaviti preporuku-rang listu kandidata Općinskom vijeću Čapljina.

Članak 5.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u Narodnom listu općine Čapljina.

OPĆINSKO VIJEĆE ČAPLJINA

Broj: 01-16-6852/17-1 **ZAMJENIK**
07. prosinca 2017. god. **PREDSJEDATELJA:**
Č a p l j i n a **Pero Knežević, v.r.**

72

Na temelju članka 51. stavak 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu Hercegovačko-neretvanske županije/kantona (Narodne novine HNZ/K, broj 8/13) i članka 24. Statuta općine Čapljina (Narodni list općine Čapljina, broj: 1/2008), Općinsko vijeće Čapljina, na sjednici održanoj 07. prosinca 2017. donijelo je

O D L U K U
O IZBORU NAJPOVOLJNIJEG PONUDITELJA NA TEMELJU JAVNOG NATJEČAJA BROJ ON: 315/17-1 OD 02. LISTOPADA 2017. GODINE ZA PRIKUPLJANJE PRIJAVA ZA DAVANJE U ZAKUP POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

I

Za najpovoljnijeg ponuditelja na temelju Javnog natječaja broj ON: 315/17-1 od 02. listopada 2017. godine, za prikupljanje prijava za davanje u zakup poljoprivrednog zemljišta objavljenog sukladno Odluci Općinskog vijeća Čapljina o raspisivanju Javnog natječaja za zakup poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu na području općine Čapljina, (Narodni list općine Čapljina, broj 2/2014) izabrani su:

- **„AGRO PELINE" d. o. o. Čapljina** za K. O. Čapljina, dio zemljišta navedenog u posjedovnom listu broj 947 za površinu od 40000 m^2 s ponuđenom cijenom po 1 ha u iznosu od 210,00 KM, i
- **Marinko Merdžan iz Čapljine** za K. O. Čapljina, dio zemljišta navedenog u posjedovnom listu broj 947 za površinu od 50000 m^2 s ponuđenom cijenom po 1 ha u iznosu od 215,00 KM.

II

Sa izabranim ponuditeljima zaključit će se ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta.

Ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta, u ime Općine Čapljina, zaključit će Načelnik Općine Čapljina.

III

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u Narodnom listu općine Čapljina.

OPĆINSKO VIJEĆE ČAPLJINA

Broj: 01-16-6851/17 **ZAMJENIK**
07. prosinca 2017. god. **PREDSJEDATELJA:**
Č a p l j i n a **Pero Knežević, v.r.**

73

Na temelju članka 2.12. stavak 5. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj: 23/2001, 7/2002, 20/2002, 25/2002, 20/2004, 25/2005, 52/2005, 77/2005, 11/2006, 24/2006, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13 i 7/14), i članka 24. Statuta općine Čapljina (Narodni list općine Čapljina, broj: 1/2008) Općinsko vijeće Čapljina, na sjednici održanoj 13. rujna 2017. godine donijelo je

R J E Š E N J E
O RAZRJEŠENJU ČLANA OPĆINSKOG IZBORNOG POVJERENSTVA ČAPLJINA

I

Mira Šimović iz Čapljine razrješava se dužnosti člana Općinskog izbornog povjerenstva Čapljina zbog isteka mandata.

II

Ovo rješenje stupa na snagu davanjem sulasnosti od strane Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, nakon čega će se objaviti u Narodnom listu općine Čapljina.

OPĆINSKO VIJEĆE ČAPLJINA

Broj: 01-06-2135/17-13 **ZAMJENIK**
13. rujna 2017. god. **PREDSJEDATELJA:**
Č a p l j i n a **Pero Knežević, v.r.**

74

Na temelju članka 2.12. stavak 5. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj: 23/2001, 7/2002, 20/2002, 25/2002, 20/2004, 25/2005, 52/2005, 77/2005, 11/2006, 24/2006, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13 i 7/14), i članka 24. Statuta općine Čapljina (Narodni list općine Čapljina, broj: 1/2008) Općinsko vijeće Čapljina, na sjednici održanoj 13. rujna 2017. godine donijelo je

RJ E Š E N J E
O RAZRJEŠENJU ČLANA OPĆINSKOG IZBORNOG POVJERENSTVA ČAPLJINA

I

Nikola Zovko iz Čapljine raziješava se dužnosti člana Općinskog izbornog povjerenstva Čapljina zbog isteka mandata.

II

Ovo rješenje stupa na snagu davanjem suglasnosti od strane Središnjeg izbornog povje-

renstva Bosne i Hercegovine, nakon čega će se objaviti u Narodnom listu općine Čapljina.

OPĆINSKO VIJEĆE ČAPLJINA

Broj: 01-06-2135/17-14 ZAMJENIK
13. rujna 2017. god. PREDSJEDATELJA:
Č a p l j i n a Pero Knežević, v.r.

75

Na temelju članka 2.12. stavak 5. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj: 23/2001, 7/2002, 20/2002, 25/2002, 20/2004, 25/2005, 52/2005, 77/2005, 11/2006, 24/2006, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16), članka 7. točka d) Naputka o utvrđivanju kvalifikacija, broja i imenovanju članova izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH broj: 6/2016-prečišćeni tekst i 13/16) i članka 24. Statuta općine čapljina (Narodni list općine Čapljina, broj: 1/2008) nakon procedure provedene temeljem Naputka o utvrđivanju kvalifikacija, broja i imenovanju članova izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH broj: 9/2010, 37/2010 i 74/2011) Općinsko vijeće Čapljina, na sjednici održanoj 13. rujna 2017. godine, donijelo je

R J E Š E N J E
O IMENOVANJU ČLANA OPĆINSKOG IZBORNOG POVJERENSTVA ČAPLJINA

I

Tamara Glavinić, menadžer za odnose sa javnošću iz Čapljine imenuje se za člana Općinskog izbornog povjerenstva Čapljina.

II

Ovo rješenje stupa na snagu davanjem suglasnosti od strane Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, nakon čega će se objaviti u Narodnom listu općine Čapljina.

OPĆINSKO VIJEĆE ČAPLJINA

Broj: 01-06-2135/17-15 ZAMJENIK
13. rujna 2017. god. PREDSJEDATELJA:
Č a p l j i n a Pero Knežević, v.r.

76

Na temelju članka 2.12. stavak 5. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj: 23/2001, 7/2002, 20/2002, 25/2002, 20/2004, 25/2005, 52/2005, 77/2005, 11/2006, 24/2006, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16), članka 7. točka d) Naputka o utvrđivanju kvalifikacija, broja i imenovanju članova izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH broj: 6/2016-prečišćeni tekst i 13/16) i članka 24. Statuta općine čapljina (Narodni list općine Čapljina, broj: 1/2008) nakon procedure provedene temeljem Naputka o utvrđivanju kvalifikacija, broja i imenovanju članova izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH broj: 9/2010, 37/2010 i 74/2011) Općinsko vijeće Čapljina, na sjednici održanoj 13. rujna 2017. godine, donijelo je

R J E Š E N J E
O IMENOVANJU ČLANA OPĆINSKOG IZBORNOG POVJERENSTVA ČAPLJINA

I

Mira Šimović, iz Čapljine imenuje se za člana Općinskog izbornog povjerenstva Čapljina.

II

Ovo rješenje stupa na snagu davanjem suglasnosti od strane Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, nakon čega će se objaviti u Narodnom listu općine Čapljina.

OPĆINSKO VIJEĆE ČAPLJINA

Broj: 01-06-2135/17-16 ZAMJENIK
13. rujna 2017. god. PREDSJEDATELJA:
Č a p l j i n a Pero Knežević, v.r.

77

Na temelju članka 104a. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju (Narodne novine H-N županije broj: 5/2000, 4/2004, 5/2004, 1/14 i 7/16) i članka 24. Statuta općine Čapljina (Narodni list općine Čapljina, broj: 1/2008) Općinsko vijeće Čapljina, na sjednici održanoj 07. prosinca 2017. godine, donijelo je

R J E Š E N J E

O RAZRJEŠENJU DUŽNOSTI PREDSJEDNIKA I ČLANA ŠKOLSKOG ODBORA OSNOVNE ŠKOLE „ČAPLJINA"

I

Harisa Džaferović, raziješava dužnosti predsjednika i člana Školskog odbora Osnovne škole „Čapljina".

II

Ovo rješenje objaviti u Narodnom listu općine Čapljina.

OPĆINSKO VIJEĆE ČAPLJINA

Broj: 01-40-5857/17-1 **ZAMJENIK**
07. prosinca 2017. god. **PREDSJEDATELJA:**
Č a p l j i n a **Pero Knežević, v.r.**

78

Na temelju članka 104a. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju (Narodne novine H-N županije broj: 5/2000, 4/2004, 5/2004, 1/14 i 7/16) i članka 24. Statuta općine Čapljina (Narodni list općine Čapljina, broj: 1/2008) Općinsko vijeće Čapljina, na sjednici održanoj 07. prosinca 2017. godine, donijelo je

R J E Š E N J E
O IMENOVANJU ČLANA ŠKOLSKOG ODBORA OSNOVNE ŠKOLE „ČAPLJINA"

I

Dževada Šuta, imenuje se za člana Školskog odbora Osnovne škole Čapljina ispred uposlenika.

II

Ovo rješenje objaviti u Narodnom listu općine Čapljina.

OPĆINSKO VIJEĆE ČAPLJINA

Broj: 01-40-5857/17-2 **ZAMJENIK**
07. prosinca 2017. god. **PREDSJEDATELJA:**
Č a p l j i n a **Pero Knežević, v.r.**

79

Na temelju članka 12. Odluke o osnivanju Ustanove za kulturu Čapljina (Narodni list Općine Čapljina, broj: 2/2006) i članka 24. Statuta općine Čapljina (Narodni list općine Čapljina, broj: 1/2008), Općinsko vijeće Čapljina, na sjednici održanoj 07. prosinca 2017. godine, donijelo je

R J E Š E N J E
O DAVANJU SUGLASNOSTI NA PRAVILNIK O UNUTARNJOJ ORGANIZACIJI I SISTEMATIZACIJI POSLOVA I RADNIH ZADATAKA I PRAVIMA I OBVEZAMA RADNIKA U USTANOVI ZA KULTURU „KNJIŽNICA I KINO ČAPLJINA"

I

Daje se suglasnost na Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka i pravima i obvezama radnika u Ustanovi za kulturu „Knjižnica i kino Čapljina" ur. broj: 33-01/17 od 15. studenog 2017. godine.

II

Ovo rješenje objaviti u Narodnom listu općine Čapljina.

OPĆINSKO VIJEĆE ČAPLJINA

Broj: 01-42-6378/17-1 **ZAMJENIK**
07. prosinca 2017. god. **PREDSJEDATELJA:**
Č a p l j i n a **Pero Knežević, v.r.**

II AKTI NAČELNIJA OPĆINE ČAPLJINA

11

Na temelju članka 10. točka 4. Zakona o udrugama i fondacijama (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 45/02) i članka 36. Statuta općine Čapljina (Narodni list općine Čapljina, broj: 1/2008), Načelnik općine Čapljina donio je

R J E Š E N J E
O DAVANJU ODOBRENJA ZA UNOŠENJE NAZIVA OPĆINE U NAZIV UDRUGE

I

Odobrava se unošenje naziva Općine Čapljina u naziv udruge: KARATE KLUB „ČAPLJINA", Čapljina, skraćeni naziv: KK „ČAPLJINA", Čapljina.

II

Ovo rješenje objaviti u Narodnom listu općine Čapljina.

Broj: 01-05-5762/17-1 **NAČELNIK**
02. studenog 2017. god. **OPĆINE:**
Č a p l j i n a **dr.Smiljan Vidić, v.r.**

S A D R Ž A J

I AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA ČAPLJINA

Broj akta		Strana
66.	ZAKLJUČAK (FINANCIJSKO IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA OPĆINE ČAPLJINA U RAZDOBLJU OD 1. SIJEČNJA - 30. RUJNA 2017. GODINE	191
67.	ODLUKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRORAČUNA OPĆINE ČAPLJINA ZA 2017. GODINU	204
68.	ODLUKA O DONOŠENJU INTEGRALNE STRATEGIJE RAZVOJA OPĆINE ČAPLJINA 2017. - 2027.	219
69.	ODLUKA O USPOSTAVLJANJU I ODRŽAVANJU SURADNJE S OPĆINOM SRAČINEC U REPUBLICI HRVATSKOJ	293
70.	ODLUKA O PREUZIMANJU PRAVA I OBVEZA OSNIVAČA I USKLAĐIVANJU ORGANIZACIJE I POSLOVANJA JAVNE USTANOVE DOM ZDRAVLJA ČAPLJINA.....	293
71.	ODLUKA O POKRETANJU POSTUPKA ZA IMENOVANJE ČLANOVA NADZORNOG ODBORA JAVNOG KOMUNALNOG PODUZEĆA "ČAPLJINA" D.O.O. ČAPLJINA	296
72.	ODLUKA O IZBORU NAJPOVOLJNIJEG PONUDITELJA NA TEMELJU JAVNOG NATJEČAJA BROJ ON: 315/17-1 OD 02. LISTOPADA 2017. GODINE ZA PRIKUPLJANJE PRIJAVA ZA DAVANJE U ZAKUP POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA	297
73.	RJEŠENJE O RAZRJEŠENJU ČLANA OPĆINSKOG IZBORNOG POVJERENSTVA ČAPLJINA	297
74.	RJEŠENJE O RAZRJEŠENJU ČLANA OPĆINSKOG IZBORNOG POVJERENSTVA ČAPLJINA	297
75.	RJEŠENJE O IMENOVANJU ČLANA OPĆINSKOG IZBORNOG POVJERENSTVA ČAPLJINA	298
76.	RJEŠENJE O IMENOVANJU ČLANA OPĆINSKOG IZBORNOG POVJERENSTVA ČAPLJINA	298
77.	RJEŠENJE O RAZRJEŠENJU DUŽNOSTI PREDSJEDNIKA I ČLANA ŠKOLSKOG ODBORA OSNOVNE ŠKOLE "ČAPLJINA"	298
78.	RJEŠENJE O IMENOVANJU ČLANA ŠKOLSKOG ODBORA OSNOVNE ŠKOLE ČAPLJINA	299
79.	RJEŠENJE O DAVANJU SUGLASNOSTI NA PRAVILNIK O UNUTARNJOJ ORGANIZACIJI I SISTEMATIZACIJI POSLOVA I RADNIH ZADATAKA I PRAVIMA I OBVEZAMA RADNIKA U USTANOVI ZA KULTURU "KNJIŽNICA I KINO ČAPLJINA"	299

S A D R Ž A J

II AKTI NAČELNIKA OPĆINE ČAPLJINA

Broj akta — Strana

11. **RJEŠENJE O DAVANJU ODOBRENJA NA UNOŠENJE NAZIVA OPĆINE U NAZIV UDRUGE 299**

NARODNI LIST

NARODNI LIST

SLUŽBENO GLASILO OPĆINE ČAPLJINA

Nakladnik: Općinsko vijeće Čapljina; Uređuje: SLUŽBA OPĆE UPRAVE
Glavni urednik: Anđelka Udženija - Odgovorni urednik: Anica Pavlović
Telefon: 805-052;
List izlazi po potrebi. Dostavlja se po pretplati. Godišnja pretplata 100 KM.
Žiro račun kod ADDIKO BANKA broj: 3060070001035102